

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN
GEMEENTE DORDRECHT D.D. 15 JULI 2025**

Raadzaal

Voorzitter: De heer Mol
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van Leeuwen (Fractie van Leeuwen)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Op Ons Eiland)
Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)
Dhr. Stam (Fractie Stam)
Dhr. Stolk (VSP)
Mevr. Stolk (VSP)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van den Tol (VVD)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: mevrouw Van Benschop, de heer Burggraaf, mevrouw De Jonge, de heer Van der Kruijff, de heer Van der Linden, de heer Merx

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Goedemiddag, ik vraag u allen te gaan zitten. Even wat rennende raadsleden. Hierbij open ik de raadsvergadering van vandaag, dinsdag 15 juli 2025. En ik heet graag iedereen van harte welkom hier in de zaal. De leden van het college zijn te gast bij de gemeenteraad, iedereen op de tribune, mensen die vanaf een andere plaats meekijken, van harte welkom. We hebben een mooie agenda voor vanmiddag. En als het een beetje meezit, ook de laatste vergadering voor het zomerreces. Laten we ook met elkaar goed vergaderen. Maar ik wil graag eerst nog even met u terugblikken op afgelopen weekend, want ik hoop dat u allen net zo heeft genoten van Big Rivers Festival als ik. Wat was het een mooi feestje. En ik ben echt onder de indruk van de werkelijk fantastische organisatie en de vele mooie en goede optredens. En vooral van de ontzettend gemoedelijke en gezellige sfeer en alle leuke mensen en mooie kennismakingen. En ik ben er toch altijd weer trots op dat wij als stad een evenement met bijna 150.000 mensen kunnen organiseren en bezoekers en dat het eigenlijk zo rimpelloos verloopt. Daar kan toch de rest van Nederland een voorbeeld aan nemen. Dan nog hebben we iets te vieren, want onze wethouder Rik van der Linden is vandaag jarig. Hartelijk gefeliciteerd. En hij wordt blij gemaakt met veel moties en amendementen.

De heer Van der Linden: Voorzitter, dank u wel. Dit is mijn eerste officiële kringverjaardag. Dat is wel mooi.

De voorzitter: En dan gaan we ook gewoon met elkaar besturen. De laatste vergadering voor het zomerreces, zoals ik al aangaf, waarbij vandaag de Perspectiefnota vooral centraal zal staan. Goed om te melden dat het heel fijn is dat de heer Oostenrijk weer voldoende is opgeknapt om in ons midden te zijn. Welkom terug, mijnheer Oostenrijk. Wat fijn dat u er bent. En misschien wilt u er zelf ook nog wat woorden aan wijden. Gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ik ben dankbaar dat ik weer in dit gezelschap mag verkeren. En ik dank iedereen, u en alle anderen in deze zaal en daarbuiten, voor de hartelijke bemoedigingen die ik in mijn verblijf thuis en in het ziekenhuis heb mogen ervaren. Hartelijk dank.

De voorzitter: Hartstikke mooi. En u ziet er goed uit. Fijn dat u vanmiddag bij ons bent. En dan heeft de heer Den Hartog van GroenLinks doorgegeven in de middag niet aanwezig te kunnen zijn. Dat stellen wij ook vast hierbij. En de heer Safranti zal ook later aanwezig zijn.

En ik heb zojuist te horen gekregen dat de heer Uysal onverwacht even afwezig is. En we zullen ongetwijfeld nog te horen krijgen wat er aan de hand is. Maar hij sluit in ieder geval naar waarschijnlijkheid later aan en dan gaan we handelen naar bevind van zaken. Dan even over naar het vaststellen van de agenda. Het verzoek van de heer Den Hartog leg ik graag aan u voor. Hij is er niet, maar hij vraagt het volgende, om agendapunt 10, dat betreft een stemstuk en hij gaat over motie M1 waar de stemmen in de vorige vergadering van 2 juli staakten, hij vraagt een van de mede-indieners of het mogelijk is deze motie aan het einde van de vergadering te behandelen, zodat hij zelf ook aanwezig kan zijn. Het lijkt me dat dat geen bezwaar is, toch? Daar zijn we soepel in. En dan gaan we de behandeling van dat punt doen na behandeling van de Perspectiefnota. Dan stel ik hierbij de agenda als zodanig vast, met uw instemming. Dat is het geval.

2. Vaststellen van de notulen van de Dordtse Dinsdag van 24 juni 2025 Vergaderzalen 1, 3 en 5

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 2, het vaststellen van de notulen van de Dordtse Dinsdag van 24 juni, in de vergaderzalen 1, 3 en 5. Kunt u de genoemde notulen vaststellen? Dat is het geval. Zijn ze hierbij vastgesteld.

3. Benoeming van de heer D.T. van Antwerpen tot commissielid namens fractie Beter Voor Dordt - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan komen we bij een benoeming. Namelijk de benoeming van de heer Van Antwerpen tot commissielid, namens de fractie Beter voor Dordt. Mevrouw Jager heeft mij een mailbericht gestuurd dat zij het commissielidmaatschap helaas neerlegt en zich in gaat zetten voor het bestuur van Beter voor Dordt. We kunnen haar zien zitten. En dank u wel ook voor al uw inzet. En Beter voor Dordt stelt naar aanleiding hiervan de heer Van Antwerpen voor als nieuw commissielid. Mevrouw Jager, nogmaals heel veel dank voor wat u voor ons betekend heeft en heel veel succes en plezier met uw volgende uitdaging. En de heer Van Antwerpen is voor u allen een oude bekende, heb ik begrepen. Hij is eerder raadslid geweest voor Beter voor Dordt. En hij heeft ook een aantal jaren in het oosten van het land gewoond. Inmiddels woont hij weer in Dordrecht, keurig, het is altijd fijn om mensen weer welkom te heten, en is het politieke bloed ook weer gaan kriebelen. Hartstikke mooi. Ik kijk even rond. Kan iedereen instemmen met de benoeming? Dat is het geval. En dan verzoek ik de heer Van Antwerpen naar voren te komen. Hij is er zelfs al. En verzoek ik iedereen even te gaan staan. Zo, mijnheer Van Antwerpen, u weet wat u moet doen. U legt de belofte af. Ik lees de tekst voor en u sluit hem af met de woorden die u moet uitspreken. Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. En ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen. Hier staat dat verklaar en beloof ik, maar u kiest uw woorden. En dat zijn nogmaals. En zo is het. Welkom terug. En ik wens u veel succes. En laten we de schorsing gebruiken om even te feliciteren. Mooi. Dan gaan we vlot verder.

4. Indienen van Geen wensen/bedenkingen bij vaststelling Omgevingsprogramma Economie - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan ben ik aangekomen bij het hamerstuk, want dat is er maar één. Dat betreft het Indienen van geen wensen of bedenkingen bij de vaststelling van het Omgevingsprogramma Economie. Is er nog een korte stemverklaring? Gaat uw gang.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Beter voor Dordt ...

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Dordt blijft kritisch, vooral vanwege de impact op kwetsbare inwoners, leefbaarheid en zeggenschap. Wij vinden het bovendien vreemd dat de economische visie, die slechts een intern document van de gemeente is, al op de agenda staat en wordt vastgesteld. Zeker omdat de omgevingsvisie 2.0, waar deze visie onderdeel van zou moeten zijn, nog niet door de raad is vastgesteld. Dit is niet de juiste volgorde. En het doet af aan de integrale besluitvorming. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Katif. Dan de heer Groenewege, van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. We kunnen niet doorgaan met de economische groei op een planeet die niet meegroeit. En daarom stemt de Partij voor de Dieren tegen of wordt de Partij voor de Dieren geacht tegen dit stuk gestemd te hebben.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Ik had eerst nog de heer Van der Meer en dan mevrouw Stolk. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Onze wens is dat dit programma voortvarend wordt uitgevoerd. Wij hebben op dit moment geen bedenkingen. Het programma wijst de weg naar de economie van de toekomst. Hulde daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Beter voor Dordt.

De voorzitter: En wat zegt dat over uw steun voor het voorstel?

Mevrouw Stolk: Het voorstel zullen we wel steunen, maar met dien verstande met stemverklaring erbij.

De voorzitter: Dank u. Dan mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Voorzitter, wij snappen dat dit een hamerstuk wordt. Het is gebundeld bestaand beleid. Wij zien hier wel een voorbeeld als de netcongestie, wat als fenomeen wordt geaccepteerd. En tegelijkertijd is economische groei een ambitie. Kort gezegd, we willen groeien, maar nieuwe ondernemingen kunnen zich niet vestigen. En dat zou een dergelijk plan toch wel onuitvoerbaar maken. En daarom willen wij graag worden geacht tegen te hebben gestemd.

De voorzitter: Dank u wel. Waren dat de stemverklaringen? Kunnen we dan het voorstel vaststellen, waarbij opgemerkt dient worden dat Forum voor Democratie en Partij voor de Dieren worden geacht tegen te hebben gestemd? Dat is het geval. Dan stel ik het hierbij vast.

5. Raadsinformatiebrief over Voortgangsrapportage Dordthuis – Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Komen we bij de stukken ter kennisname. Kunt u allen kennisnemen van de stukken behorende bij de agendapunten 5 tot en met 9? Ik hoef ze niet voor te lezen. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, een opmerking bij agendapunt 6, propositie Realisatiestimulans. Mooi dat we op deze manier wellicht steun krijgen voor versnelling van de woningbouw in Dordt West. We hebben nog technische vragen gesteld over de precieze invulling van het beoogde programma. En daar komen we later mogelijk op terug.

De voorzitter: Dank u wel. Andere opmerkingen nog over de ter kennisname stukken? Dat is niet het geval. Dan hebben we daar hierbij kennis van genomen.

6. Raadsinformatiebrief over Indienen propositie Realisatiestimulans (Woontop afspraken versnelling woningbouw Dordt West) - Raadsinformatiebrief

7. Raadsinformatiebrief over Onderzoek anonieme brief GR Sociaal (resultaten) - Raadsinformatiebrief

8. Raadsinformatiebrief over Hoofdpijnen financiële effecten Meicirculaire 2025 - Raadsinformatiebrief

9. Raadsinformatiebrief over Gewijzigde SiSa2024-bijlage in Jaarstukken 2024 - Raadsinformatiebrief

10. Motie M1 - Bouw voldoende sociaal

De voorzitter: Dan kom ik bij het stemstuk, dat is motie M1, die verschuift naar achteren, na afloop van het vaststellen van de Perspectiefnota.

11. Vaststellen Perspectiefnota 2026 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan komen we bij de Perspectiefnota. Joelen is gepast, maar niet publiek en niet vanaf de tribune. Tijdens de vergadering op 1 juli hebben we de eerste termijn afgerond. Hierbij hebben de algemene beschouwingen plaatsgevonden. En daar zijn twee amendementen en veertien moties ingediend. Vervolgens heeft u hierover, en over aanvullend aangeleverde onderwerpen, vorige week gesproken in de commissies. En vandaag behandelen wij de tweede termijn en mogelijk een korte derde termijn. In de tweede termijn krijgt iedere fractie en wethouder een spreektijd van 5 minuten, exclusief interrupties. Ik verzoek u allen weer de interrupties te beperken tot een korte vraag en zoveel mogelijk herhalingen uit de commissies te voorkomen. De spreekvolgorde is als eerste de grootste oppositiepartij en dan de grootste coalitiepartij, et cetera. En mocht u nieuwe moties of amendementen willen indienen of bestaande willen intrekken of vervangen, wilt u het dan helder met nummers aangeven en de nieuwe of aangepaste aan het eind van uw termijn indienen bij de griffier? Dan zorgt de griffie dat ze zo spoedig mogelijk worden geüpload. Ook werkt de griffie aan een nieuw overzicht moties, amendementen die u aan het einde van de tweede termijn gemaild krijgt.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: En dan is de spreekvolgorde u bekend. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik heb een verzoek aan de raad, als het mag? Want ik sta helemaal klaar om de heer Uysal te vervangen, mocht hij niet meer komen deze middag. Maar het kan ook zomaar zijn dat de heer Uysal wat later binnenkomt. Ik wilde eigenlijk aan u en de raad vragen of het ook oké zou zijn om de spreekvolgorde een beetje aan te passen deze keer en de woordvoering van GroenLinks wat naar later te verschuiven, als het nodig is.

De voorzitter: Het was absoluut de bedoeling dat de heer Uysal hier zou zijn, maar door onverwachte omstandigheden is hij hier nog niet. Heeft er iemand bezwaar tegen als hij iets in de spreekvolgorde opschuift? Nee. Dan gaan we dat even ... En het is ook gewoon even handelen naar bevind van zaken wat er gebeurt.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel.

De voorzitter: En dan geef ik het woord aan de heer Schalken van de fractie van Beter voor Dordt. Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Mensen hier aan tafel, gasten op de tribune en iedereen die op afstand ons volgt, allereerst dank voor de reacties die het college, ondersteund door de ambtelijke organisatie, op de algemene beschouwing heeft gegeven. Dank aan de commissieleden voor de constructieve commissievergadering. En vooral ook heel veel dank aan onze griffie voor alle ondersteuning.

Ik gebruik deze termijn om met u te delen wat de opbrengst van de besprekingen Beter voor Dordt aan nieuwe inzichten heeft gegeven en wat het heeft betekend voor onze bijdrage uit de algemene beschouwing. Ik begin met een van de technische vragen waar collega Wringer zaken vroeg met betrekking tot de logiesheffing. We stipten dat ook al kort aan in onze algemene beschouwing en er is in de commissie over gesproken. Er komt hier een motie op dit punt, die wij mee indienen met de VVD. Die komt er straks aan. Ons amendement over de externe inhuur komt te vervallen. Na bespreking van dit punt in de commissie en de informatie die we gekregen hebben, dienen we nu een motie in. En die motie wordt mede ingediend door de VVD en Op Ons Eiland. Daarnaast ook een motie die oproept de externe inhuur op termijn op de roemernorm te krijgen. Dat is een nieuwe motie. Die wordt mede ingediend door Op Ons Eiland. Onze motie Digitale veiligheid is in samenwerking met de wethouder aangepast en er zijn een aantal aanbevelingen van collega's ook mee opgenomen. Het is een vervanging van de eerdere motie en die wordt nu mee ingediend door de VSP, DENK, Op Ons Eiland en GroenLinks. De motie Evalueer de ombuigingen is niet veel veranderd, maar er komt wel een nieuwe variant van. Want de vraag blijft wat ons betreft, wat is een goed tijdstip om te gaan evalueren? Wij denken zelfs, zoals de motie ook aangeeft, de eerste helft van 2027. Dat is een vol jaar nadat de ombuigingen zijn ingegaan. Waarna we dan nog kunnen bijsturen, indien nodig. Want normaal gesproken evalueer je al in 2026 bij de Burap, maar omdat het om bezuinigingen gaat, die gefaseerd worden ingevoerd, moeten we ook die bezuinigingen de kans geven en kijken hoe een en ander zich ontwikkelt. De VSP, Op Ons Eiland en DENK doen nu mee met deze motie. We hebben een nieuwe motie, die een zorgvuldige route borgt met betrekking tot de bezuinigingen. Ik begreep van collega Katif dat de wethouder enkele toezeggingen heeft gedaan in de commissie, en die borgen we met deze motie. Een motie Realistisch klimaatneutraal geeft veel punten aan waarom het niet realistisch is om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Een mooie ambitie, dat natuurlijk wel. En na de commissievergaderingen van afgelopen dinsdag blijkt dat er ook geen geld voor is om al deze zaken te doen. En natuurlijk moet Dordrecht klimaatneutraal worden, maar het Rijk of de provincie zullen Dordrecht echt geen extra geld geven om tien jaar eerder dan de rest van Nederland klimaatneutraal te worden. En Beter voor Dordt wil daar graag geen extra rekening van neerleggen bij onze inwoners. Want het kan ook eigenlijk niet anders dat hier in deze raad meer partijen zullen zijn die het met ons eens zullen zijn dat we die rekening niet moeten leggen bij de bewoners. Dan kijk ik zowel naar de rechterkant van de linkse partijen en naar de linkerkant voor de rechtse partijen.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Een vraag aan Beter voor Dordt. Uitstel betekent niet dat het goedkoper wordt. Hebben we daarna wel geld? Op dit moment ligt er überhaupt geen geld voor, althans niet voor de rol van de gemeente, na 2026. Hoe gaan we daaraan werken? Want dat is het echte probleem. En niet wanneer we klaar zijn. Hoe kunnen we beginnen?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, in reactie op de heer Van der Meer, het is inderdaad zo dat er nu geen geld ligt. Maar u weet, en zo staat het ook in de motie verwoord, dat een aantal zaken wellicht veel beter ook wat later opgepakt kunnen worden, omdat de innovaties steeds verder gaan en je wellicht, als je iets later iets inzet, veel meer kunt besparen met veel minder geld. En ook een beter effect hebt. En dat is onze reden waarom wij denken dat we zeker moeten proberen om in 2040 zo klimaatneutraal mogelijk te zijn, maar dat we daar niet voor de rekening extra bij onze Dordtse inwoners en bedrijven moeten leggen. Voorzitter, ik kan nog niet verder.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik hoor de heer Schalken over het klimaatneutraal naar achter schuiven praten. En ik vraag me dan oprecht af, je kunt inderdaad een hoop investeringen anders doen, maar bent u dan niet bang dat juist door het achteruit schuiven van die kosten dat de kosten van klimaatverandering en ook het niet investeren in verduurzaming op heel veel terreinen juist bij onze inwoners terecht zal komen?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, in reactie daarop, we moeten zeker zaken blijven doen die we nu al goed kunnen doen. Maar we weten ook, en dat staat volgens mij ook zo verwoord in de motie, dat er een aantal zaken zijn die je wellicht beter wat verder in de tijd kunt doen, omdat de innovaties er dan waarschijnlijk voor kunnen zorgen dat je met minder investering en met minder geld misschien zelfs wel meer effect kunt hebben op termijn. Wat ons betreft zeker niet dat we een ambitie moeten loslaten, maar het kan niet zo zijn dat we coûte que coûte 2040 klimaatneutraal moeten zijn en dat we de extra rekening daarvan bij onze inwoners en bedrijven leggen. Dank u wel. En deze motie wordt mede ingediend door de VSP, Op Ons Eiland en DENK, als ze straks nog komen. Voorzitter, we hebben ons kritisch uitgesproken over de diverse bezuinigingsvoorstellen en hebben vooral bij het sociaal domein ook aangegeven dat we een aantal voorstellen, los van de effecten voor de inwoners en organisaties, ook nog boterzacht vinden, qua haalbaarheid van de bezuiniging. We hebben naar aanleiding van de discussie in de commissie een amendement om de 24-uursreservering bij de Drechthopper te schrappen. Die wordt mede ondersteund, mede ingediend door de VSP, DENK en Op Ons Eiland. En we zullen ook zeker het aangekondigde amendement van onder andere de VSP steunen, dat schrapt dat mensen met een scooter niet meer gebruik mogen maken van de Drechthopper. En op dit punt steunen wij natuurlijk ook andere moties en amendementen of dienen die mee in, om het leed voor deze doelgroep mensen te verzachten. Verder heeft Beter voor Dordt naar aanleiding van de commissiebehandeling met betrekking tot de evenementen een motie die de bezuiniging op de evenementensubsidies kan verzachten. En als laatste dienen wij ook andere moties op dit punt mee in, of steunen die, die ervoor zorgen dat het leed voor de evenementensubsidies kan worden verzacht. En een tip voor iedereen, onze motie is ook voorzien van een dekking. Daar wil ik het bij houden.

De voorzitter: Dank, mijnheer Schalken. En als u uw ... Dank u wel. De nieuwe moties zijn ingediend. En geef ik het woord aan de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. We hebben goede, constructieve commissies achter de rug, waarbij we hebben gekeken naar verbeteringen. Er is breed in deze raad gevoeld hoe zwaar deze taak is die op ons rust. En velen zijn ook bereid om die ongemakkelijke en moeilijke keuzes te maken. De 17 miljoen euro bezuinigingen zullen iedereen in deze stad raken. We dienen vandaag zelf een aantal verbetervoorstellen in en staan open voor ideeën van andere fracties. Wel waken we ervoor dat de begroting met goedbedoelde wensen verder uit het lood slaat. En bij alles wat we doen staat voorop, Dordt moet veilig, schoon, betaalbaar en gezellig blijven. Voorzitter, het kan niet zo zijn dat een kleine groep straatvandalen na afloop van het volksfeest Big Rivers de boel verziekt. Zo'n mooi weekend en dan toch verschillende winkels moedwillig beschadigd. We hopen dat de daders snel gepakt worden. En tijdens ons bezoek aan handhaving en de ondernemers vandaag begrepen we dat de gemeente terughoudend is met het plaatsen van camera's in de binnenstad. Daarover drie vragen aan de burgemeester. Herkent de burgemeester deze terughoudendheid? Zijn de daders in beeld en opgepakt? En wat zijn de plannen om cameratoezicht in deze stad te verbeteren, en het liefst ook in de binnenstad? Daarnaast verwachten we van het college dat de middelen voor het Integraal Veiligheidsplan op termijn structureel in de begroting landen. En me min 8 fte bij het handhavingsteams baart onze fractie grote zorgen. En wat ons betreft juist geen min 8, maar plus 32 boa's er structureel bij, want die zijn zo vreselijk hard nodig om de overlast in de wijken de kop in te drukken. Het aanpakken van hangjongeren, drugsoverlast, hardrijders, afvaldumping, fatbikes. Veel klachten die we horen. En door eerdere VVD-inzet konden de wijkboa's zich daar nu 2 dagen per week op richten. En wij willen dat ze dit minimaal 5 dagen in de week kunnen doen. En we horen graag voor de begroting wat daarvoor nodig is. Dan onze 3 ...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Vraag aan de VVD. Er wordt gepleit om op het gebied van veiligheid een post uit het huidige coalitieakkoord voort te zetten in de volgende periode. Daar kan ik me iets bij voorstellen. Geldt dat ook voor andere prioriteiten die in het coalitieakkoord ... U begrijpt dat voor ons klimaat en energie natuurlijk heel erg belangrijk zijn. We hebben net geconstateerd dat daar geen geld voor is. Gaan we dat ook verder voortzetten?

De heer Den Heijer: Nee, gelukkig niet.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Gelukkig niet, voorzitter, want daar gaat uiteindelijk de kiezer straks over. Maar inderdaad, dat soort zaken genieten wat ons betreft mindere belangstelling dan de veiligheid voor onze stad. Dan gaan we naar de drie ...

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. De heer Den Heijer geeft net aan om meer in te zetten op handhaving, omdat het belangrijk is. Hoe kijkt de VVD aan om binnen de huidige formatie of eventueel de uitbreiding van de formatie twee jeugdboa's ... Of althans om handhavers ook op te leiden tot jeugdboa's?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Om alle misverstanden te voorkomen, want het misverstand bestond in de commissie dat er geen jeugdboa's zouden zijn, dat is op dit moment het geval. De beelden die de Partij van de Arbeid daarbij gedeeld heeft in de commissie, daar sluiten we ons in ieder geval niet bij aan. Wij denken dat we onze boa's nuttiger kunnen inzetten om dat soort problematiek gewoon stevig aan te pakken en niet met jongeren te gaan knikkeren en voetballen en al dat soort zaken. Dat vinden we geen taak van boa's. We vinden dat de boa's gewoon moeten handhaven en desnoods boetes uit moeten schrijven.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Hele kleine aanvulling. Dan verbaast me dat toch, want de resultaten zijn heel positief van jeugdboa's. En jeugdboa's kunnen gewoon ook op andere handhavingstaken ingezet worden. En het zou een hele mooie plus zijn juist om ook beter in contact met jongeren te staan en beter te begrijpen wat er speelt. Is de heer Den Heijer het daar niet mee eens?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Nee, daar is mijnheer Den Heijer het absoluut niet mee eens, omdat u zegt dat we binnen de huidige capaciteit twee boa's daarvoor beschikbaar moeten stellen. Maar ik heb liever dat die boa's gewoon de overlast in de wijken aanpakken. Dat die de leefbaarheid, het afval die naast geplaatst wordt, dat we dat soort zaken voorrang geven. En allerlei dingen met jongeren doen, dan verwacht u het volgens mij met gewoon jongerenwerk. Daar hebben we jongerenwerkers voor. En laten we absoluut de boa's ... Daar hebben we er nu twee van, dat is voldoende. Wij zitten hier in de raad om onze prioriteiten erbij aan te geven. En dan hebben andere zaken wat ons betreft de voorkeur.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie van mevrouw Kruger. Ik wil er wel op wijzen dat het punt van mijnheer Den Heijer nu echt wel duidelijk is over wat hij vindt van de jeugdboa's. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dat is inderdaad duidelijk, want zo kennen we de VVD weer. Als iemand iets fout doet, gewoon lekker hard straffen, ophokken en noem maar op. Dat wordt nu ook weer even neergezet.

De voorzitter: En wat is uw vraag?

Mevrouw Kruger: Terwijl mijn vraag is, kan de heer Den Heijer of kan de VVD iets meer richting ook preventie gaan? Want is de heer Den Heijer het niet met mij eens, als je zeker jonge mensen gewoon toch wat meer kan begeleiden, en dat kunnen die jeugdboa's, die hebben daar een speciale opleiding voor gehad, meer als de reguliere boa's, dat dat preventief werkt voor de toekomst? En dat we dan minder hoeven te straffen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Zo kennen we GroenLinks natuurlijk ook weer. Maar laten we het probleem even helder schetsen. Min 8. Gewoon min 8 aan handhavers. En dan gaan we hier aan deze tafel de beperkte capaciteit die we hebben, zitten beknibbelen om ze taken te laten doen waarvan mevrouw Kruger en de Partij van de Arbeid zegt, dat vinden wij best. Alleen wij zeggen, hou je met andere zaken bezig. Mensen hebben hartstikke veel last van afvalnaastplaatsing, die fatbikes die door die straten heen racen, hangjongeren in die buurten. En een jeugdboa vinden we dan minder belangrijk dan gewoon die min 8 op de een of andere manier oplossen en ervoor te zorgen dat wijken gewoon veiliger worden.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik vind het zo jammer dat de VVD de voorkeur geeft aan en dat men het waardeloos vindt om jongeren te benaderen, of in ieder geval daar niet de prioriteit aan te geven. Kan de VVD meegaan met het idee dat ook de reguliere boa's een wat bredere opleiding krijgen, waardoor er meer aandacht is voor de jeugdboa's?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

Mevrouw Kruger: Voor het jeugdwerk, laat ik het zo zeggen.

De heer Den Heijer: We hebben recent een werkbezoek gehad bij de boa's. En ze worden daar bijvoorbeeld ook opgeleid om ondermijning tegen te gaan op bedrijventerreinen. Wat er zich daar allemaal afspeelt, ook waar het gaat om prostitutie, mensenhandel, daar zijn ook opleidingen voor beschikbaar bij de boa's. En er is op dit moment 0,5 fte boa zich tegenaan aan het bemoeien om dat soort problematiek de kop in te drukken. En dan zitten we hier een voorstel te behandelen om 2 extra jeugdboa's, daar allerlei scholing voor toe te passen. Ik zeg niet dat andere mensen dat niet mogen vinden, want ik kan me voorstellen dat andere partijen dat een wenselijk idee vinden. Maar het is niet de voorkeur die de VVD kiest. De VVD ziet een veel groter probleem, namelijk dat we straks 8 man van de loonlijst weg mogen strepen. En dat is een veel groter probleem voor deze stad.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Den Heijer: Drie verbetervoorstellen. De hertjes, maar ook de speelplekken willen we behouden. In de eerste termijn zei ik het al, voor spelen is gekozen voor verschraling. Daarom dien ik, mede namens het CDA, BVD, DENK, de motie Behoud van speelplekken in onze wijken in. We zien namelijk dat het college in de begroting geen rekening houdt met een verwachte hogere uitkering van het gemeentefonds. Dat biedt ruimte. En daarnaast heeft de raad zelf 72.000 euro vrijgemaakt op haar eigen budget. Die middelen kunnen we goed inzetten om speeltoestellen te behouden in de wijk en te verbeteren. En de motie vraagt om een startnotitie te maken met alternatieven, waarbij bewoners, ondernemers en organisaties kunnen bijdragen.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Even een vraag aan de VVD. En dan ook eventueel de andere indieners. Wij hadden het idee dat er al budget hangt aan die speelplekken. Wat is de motivatie om deze motie in te dienen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Wat mevrouw Koene stelt, dat klopt. Tegelijkertijd is ook via technische vragen naar boven gekomen, er is volgens mij een collega partij die daar vragen over heeft gesteld, dat was Beter voor Dordt, nee, dat was bij de logiesheffing ... Anyway. Daar blijkt dat je een aantal opties, scenario's hebt. Je hebt scenario C, D. En we komen nu 5 ton tekort om alle speeltoestellen te kunnen behouden, structureel. Dat is een heel gortig bedrag. Dat kunnen we ook gewoon niet dichtregelen vandaag. Die illusie moeten we ook niet wekken. Maar we zijn wel op zoek gegaan naar dekking om te kijken of we in ieder geval niet helemaal niets doen om het te kunnen behouden, want anders is de slotsom dat straks 1 op de 4 speeltoestellen in Dordrecht verdwijnt uit de wijk en dat kwalitatief de rest van de speeltoestellen gewoon stevig achteruitgaat. En dat is ook wat we in de commissie van heel veel andere partijen hebben gehoord. Daar zijn we echt niet de enige in. Een steen op de maag, dat willen we niet.

De voorzitter: Mevrouw Koene, goed zo? De heer Den Heijer, vervolgt u ... Toch niet. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik vind het een nobel streven van de Dordtse VVD om die speelplekken wat geld voor vrij te maken. Wat me wel enigszins verbaast, is dat al wordt geanticipeerd op de hogere algemene uitkeringen. Ik heb ook de brief van de accountant gelezen. Die maakt ook al gewag van het feit dat er in 2030 weer een megaprobleem op ons afkomt. We zitten nu in een fase dat we moeten bezuinigen. Die ombuiging nemen we allemaal mee. Maar hoe kijkt de VVD aan tegen de problematiek die in 2030 op ons afkomt, de voorzieningen die op peil moeten worden gebracht? En is het dan niet verstandiger om te gaan sparen? En dan met de middelen die er nu zijn voor speeltoestellen om te kijken of je het daarmee op peil kan houden?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Allereerst is er natuurlijk sprake door bevolkingsgroei of in ieder geval meer de inkomsten van de stad, ook als je ziet op de binnenstedelijke ontwikkelingen die we natuurlijk aangaan. Daar zit hij ook op. Uw punt, zorg een beetje goed voor de toekomst, dat is ook wel een punt wat we meenemen nu in de ombuiging, omdat we eigenlijk het gat wat we onszelf hebben gesteld iets groter hebben gemaakt om ook een beetje te sparen voor onderhoud en investeringen die we in de toekomst moeten gaan doen. Maar zeker, hij knelt. Tegelijkertijd is aan de hand van technische vragen naar boven gekomen dat dit ook gewoon een onvoorziene inkomsten was. Dit is iets wat we vooraf ook niet bedacht hadden, maar na herhaaldelijk vragen is dat naar boven gekomen. Vandaar dat we nu zien dat dat wel kan, omdat dat niet verder met de algehele groei te maken heeft.

De voorzitter: De heer Hartmeijer nog.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Een beetje in aansluiting op de heer Stam, de voorstellen van de VVD zijn op zich sympathiek, maar ze zoeken de dekking uit de verwachte groei van de inwoners van de stad. Maar ik ben benieuwd, tot hoeveel inwoners moet de stad dan groeien om deze moties een succes te maken?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Hij kan in ieder geval nu gewoon binnen de bestaande meerjarenbegroting. Daar is nu niet iets extra's voor nodig ten opzichte van wat eerder al reeds besloten is. Dan hebben we, op dit moment geldt er een vrijstelling voor de logiesheffing, de heer Schalken had het daar terecht over, voor het verblijf georganiseerd door het COA. Daardoor worden hotelkamers langdurig ingezet voor opvang, zonder dat daar inkomsten uit de logiesheffing tegenover staan. Dat is geen verwijt aan de mensen die hier tijdelijk verblijven, maar een gevolg van onze eigen verordening. Daarom dien ik samen met de geestelijken vaders van Beter voor Dordt de motie Ook publieke zakelijkheid bij logiesheffing, ieder verblijf betaalt mee in. Die verzoekt het college om de vrijstelling uit de verordening te schrappen en bij de begroting een aangepaste regeling voor te leggen. Samen met GroenLinks, BvD ...

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, vraagje aan de VVD. Want met deze regeling maakt u het lastiger voor het COA om hun taak uit te voeren, terwijl het daadwerkelijke probleem is dat wij als gemeente achterlopen in onze taakstelling om voor huisvesting te zorgen. Hoe wij de motie nu begrijpen, loopt het alleen maar spaak, kan het COA niet handelen, gaat de gemeente ook verder niks oplossen. Als de VVD dit wil doorvoeren, wat wordt dan de oplossing aan de andere kant? Waar kunnen we deze mensen wel kwijt?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik heb lang nagedacht hoe je daar een antwoord op geeft, omdat je soms het in verschillende debatten voorbij ziet komen, de maatschappelijke grote thema's die ook in Dordrecht landen. En laat ik gewoon vooropstellen, de fractie van de Dordtse VVD bedrijft gewoon onomwonden Dordrecht doctrine. Wat voor ons belangrijk is, is wat er hier in deze stad gebeurt. En voor deze stad is belangrijk dat het een aantrekkelijke stad blijft en dat de logiesheffing daar ook voor ingezet wordt. En als iedereen op deze aardbodem die overnacht tijdelijk als niet ingezetene logiesheffing betaalt en het COA niet en het college zegt, wij handelen vanuit publieke zakelijkheid, dan kan ik niet anders uitleggen dan dat dit publiekzakelijk is en dat we ook gewoon zo met externe partners om moeten gaan. En dat staat los van het verschil van inzicht wat GroenLinks en de VVD hebben op opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik snap dat de heer Den Heijer zijn zin wil afmaken ...

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Maar toch nog ter interruptie. Het gaat hier om statushouders. Het zijn mensen die wij moeten huisvesten. Soms is de noodmaatregel dat dat tijdelijk moet. En dan is dat in een hotel. Dat is jammer. En dat is omdat wij niet voldoen aan de taakstelling om ze te huisvesten. Is de oplossing niet simpelweg om meer sociale huurwoningen te bouwen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dan zou ik allereerst, voorzitter, ook willen, vanuit die doctrine beredeneerd, dat onze eigen Dordtenaren daar dan in zouden kunnen wonen, in die sociale huurwoningen. Dat je niet meteen statushouders daar voorrang in verleent. Maar dat is ook het verschil van inzicht wat GroenLinks en de VVD op dit thema hebben.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, per interruptie als het mag?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, maar u pleegt een interruptie. De heer Den Heijer probeerde te antwoorden. Dan is het niet zo heel erg netjes om erdoorheen te gaan praten.

Mevrouw Van Engelen: Zeker. Maar ik heb er wel moeite mee dat de VVD dit nu bestempelt als geen Dordtenaren.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Want deze inwoners hebben al een proces doorlopen. Die mogen hier nu zijn. En het is aan ons als gemeente om ook voor deze Dordtenaren te zorgen.

De voorzitter: En wat is uw vraag?

Mevrouw Van Engelen: Zij tellen gewoon mee in ons inwoneraantal. Is de VVD het daarmee eens?

De voorzitter: De heer Den Heijer. En laten we hem dan gaan afronden.

De heer Den Heijer: En ze zijn ook welkom, alleen moet het COA gewoon logiesheffing betalen. En dan is er geen enkel probleem. Zoals we bij iedereen doen die hier wandelend over aarde rondloopt.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Vraagje aan de VVD, of ze ook andere vrijstellingen van logiesheffing, die er nu zijn, willen schrappen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Daarvan heb ik inmiddels ook bevestigd dat wij daar gewoon voor openstaan. Als de ChristenUnie/SGP daar een motie op beoogt of in een later stadium, als het voorstel hier in de raad ligt, want daar vraagt deze motie ook om, dan willen wij daarover meedenken.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een hele korte, simpele vraag aan de heer Den Heijer. Gaat u die logiesheffing ook toepassen op het komende azc? En als ik dan kijk hoe u nu redeneert dat u het toch wel wat moeilijker maakt, heeft u dan niet ongelofelijk spijt dat u heeft ingestemd met de komst van een azc? Want dat zijn wel dan, zagezegd op woorden van de GroenLinks, toekomstige Dordtenaren.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Laat ik gewoon met de eerste vraag starten. Dat hadden wij wel graag gewild. Alleen is dat gewoon niet mogelijk, omdat mensen in het asielzoekerscentrum BRP-geregistreerd en echt volwaardig inwoner van Dordrecht zijn. Je kunt daar geen logiesheffing op doen. Tegelijkertijd zorgt het COA ... Het COA is wel ... Er liggen stevige afspraken met het COA waarin er ook heel veel financieel nagekomen moet worden. En daar kijken wij op een hele zakelijke en stadslievende manier naar hoe dat uitgevoerd wordt. Dat doen we met de heer Stam samen, want ik weet dat hij daar ook zo naar kijkt.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de heer Stam had al een beetje het gras voor mijn voeten weggemaaid. Maar het gaat er inderdaad om, hadden jullie dan niet beter tegen het azc kunnen stemmen? Tegelijkertijd is het natuurlijk ook zo ... En ik vind dit ook een klein beetje voor de Bühne, om nu met statushouders en logies te gaan ... Want we melken aan de ene kant het COA helemaal uit. En tegelijkertijd, de mensen die in een azc komen, die zullen we ook een keer moeten huisvesten. Los van het feit dat wij tegen de komst van de azc zijn hoor.

Maar die mensen, de Oekraïners en de mensen die nu in een azc zitten, die zou je toch ook moeten huisvesten. En de Dordtse VVD wil geen sociale woningen bijbouwen. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat laatste pleidooi van mevrouw Stolk klopt zover niet, dat het eigenlijk niet zoveel zin heeft om daarop in te gaan. Ik ga door eigenlijk met mijn betoog.

De voorzitter: De heer De Heer nog.

De heer Den Heijer: Buiten de microfoon wordt nu gezegd, hij weet het niet. Er wordt gewoon ruim 30 procent sociale huur gebouwd in Dordrecht. Is 31 procent. En mevrouw Stolk kan op haar kop gaan staan en zeggen dat dat onzin is. Dat is wel zo. Dat is gewoon terug te vinden in de jaarstukken. En dat zijn zoveel huizen dat er inmiddels bijna meer huizen zijn dan middenhuur en middenkoop. En daar hoor ik mevrouw Stolk nooit over.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat geven wij toch ...

De voorzitter: Stop. Laten we niet zo snel raadsleden op hun kop laten staan, mijnheer Den Heijer. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de heer Den Heijer blijft dat maar spuwen. Maar er is de laatste jaren, en daar wil ik het toch even bij houden, alleen maar sloop afgebroken en er is minder teruggebouwd. Die 30 procent haal je op de hele stad gewoon niet.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer, ik constateer wel dat we een beetje ver van de logiesheffing zijn afgedreven. Maar terecht punt die hier ... Maar volgens mij moeten we gewoon gaan afronden. Zullen we nog even de interruptie van de heer De Heer doen? Dan kan de heer Den Heijer hem afronden en doorgaan. De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, ik heb een vraag met net een andere insteek. Als ik de afgelopen jaren door de krochten van het internet ga, als het gaat over gesprekken online over azc's en opvang in algemene zin, dan hoor je steeds vaker mensen zeggen, opvang is voor gemeenten en voor de overheid een verdienmodel. Dan denk ik altijd, dat is nogal wat. Tegelijkertijd heb ik de afgelopen jaren ook gemerkt, hebben we met elkaar gemerkt, dat wanneer we die gastvrijheid als gemeente tonen, dat we als gemeente ruimhartig worden gecompenseerd door het Rijk. Sterker nog, we hebben regelmatig met elkaar geconstateerd dat er ook geld overblijft. Je zou in dit geval ook kunnen zeggen dat we dubbel aan het verdienen zijn aan die barmhartigheid en die gastvrijheid door middelen vanuit het Rijk te ontvangen voor die gastvrijheid en dan ook nog logies te heffen. Hoe kijkt de heer Den Heijer ernaar?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Daar kijken wij toch anders naar, omdat wij dit ingestoken hebben in een bezuinigingsopgave van 17 miljoen euro, oplopend in de komende jaren. En wij echt met man en macht aan het zoeken zijn geweest of we ergens een dekking vandaan kunnen halen. En die dekking zit daarop. En dat raakt in dit geval een externe partner. Daar kijken wij op een hele zakelijke manier naar. En ik weet dat de ChristenUnie/SGP daar andere waarden aan verbindt. Dat respecteer ik ook. Maar nog los daarvan kijken we gewoon vanuit een ander perspectief ernaar en sluit ik niet uit dat wij ook bepaalde waarden hebben. Alleen zijn we hier met elkaar een begrotingsprobleem aan het oplossen en is er gewoon dekking nodig.

De voorzitter: Ik stel voor dat we deze even laten voor wat het is. Mijnheer Den Heijer, vervolgt u uw betoog.

De heer Den Heijer: Samen met GroenLinks, Beter voor Dordt, DENK, Op Ons Eiland dienen we een aangepaste motie in om onze stad gezellig te houden met evenementen, door de stapeling te voorkomen en onnodige regelgeving te schrappen. Mevrouw Kruger dient die motie in, bij afwezigheid van de fractievoorzitter. Moties waar we positief naar kijken, voorzitter. We dienen de moties Dagrecreatieterrein, Kaders sociaal fonds, Rekenkamer van het CDA mede in. Over die laatste zijn we wel benieuwd waar die 22.000 euro besparing is gebleven. Motie Inhuur, Beter voor Dordt, tekenen we ook mee. Steun het sociale fonds, we moeten ook Dordtenaren helpen die altijd hun eigen boontjes doppen tot het misgaat. Zo beoordelen we ook de motie van het CDA en GroenLinks, Laat de scootmobielrijder in noodgevallen niet in de regen staan. Het moet mogelijk blijven om voor een begrafenis de Drechthopper te gebruiken. Daarom steun. Het amendement op dit punt slaat niet alleen een gat in de begroting, maar is ook praktisch lastig uitvoerbaar. En volgens onze fractie te risicovol met deze kwetsbare doelgroep. Dan de motie Dementievriendelijke gemeente van de VSP, die steunen we wel. Materialendepot van Partij voor de Dieren ook. De vervuiler betaalt geniet onze sympathie. Wel graag juridische duiding van het college. Digitale veiligheid, Beter voor Dordt, steunen we. Motie Onderwijsmuseum, een vraag aan de indieners, wanneer zij tevreden zijn met de uitkomst? Gezien de bal nu bij de landelijke politiek ligt en daar al besloten lijkt te zijn. Dan de motie Gemeente aan zet, het betreft 3 procent, 140.000 euro van 3 miljoen van het totale bedrag wat we uitgeven aan de bibliotheek. We wachten de reactie van het college af en zien wat tegenstrijdigheden in de motie. Partij van de Arbeid kan ook iedere euro maar 1 keer uitgeven die er is. Geen steun op die moties. Ook voorzien we dit risico in de motie van de Partij voor de Dieren met betrekking tot het havengeld en motie Startsubsidies van GroenLinks. Moties over procesombuiging zien we als wat voorbarig. En amendement SP geen steun. En motie Gewoon Dordt kijken we met interesse naar. Dat lijkt denk ik gewoon mogelijk. Dan open eindjes. Het verhaal over het Energiehuis van het college was echt boterzacht in de commissie. De motie vroeg om een plan in Q2. En we zitten inmiddels in Q3. Er worden nu deze zomer foodtrucks daar naar binnengereden om vierkante meters te vullen. En we willen ook een toezegging dat het plan, waar we naar gevraagd hebben, uiterlijk in oktober met de raad gedeeld wordt en besproken. En waarom laat het college de kans liggen om brommers en scooters in voetgangersgebieden aan te pakken?

Voor april zou er een raadsvoorstel liggen. De wethouder heeft er even een week over kunnen nadenken. En we zien het graag tegemoet. Dank, voorzitter.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Ik moest even spieken. Sorry. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even terug naar de motie over de speeltuin, als dat oké is. Want deze motie koppelt een investering van een kwart miljoen aan een verwachte toename uit het gemeentefonds. En ik hoor net stevige woorden over dat we op zoek moeten naar het dekken van begrotingsproblemen. Is dit dan ook de nieuwe manier om op verwachte inkomsten moties in te gaan dienen? Want normaal hoor ik de VVD toch altijd heel krachtig zeggen dat we niet geld moeten uitgeven wat we nog niet hebben. En hoewel dit sympathiek klinkt, vind ik dit best wel vreemd vanuit de VVD. Want wat doen we, dat is mijn vraag, voorzitter, als die verwachte meevaller niet of pas veel later komt?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Eens. Daar hebben we in de techniek ook op doorgevraagd met de technische vragen hoe dat precies zit met die bevolkingsgroei en wat daar allemaal bij komt kijken. En er was een bepaalde piek in de bevolkingsgroei die niet meegenomen was in de meerjarenbegroting. Daar komt een bepaalde dekking uit voort. En die dekking gebruiken wij om dit mee te financieren. En daarmee blijf je ook binnen de meerjarenreeks, zoals die nu besloten is tot 2029.

De voorzitter: Dank. Vergeet u niet om uw moties nog even hier in te leveren bij de griffie? En dan ondertussen geef ik het woord aan mevrouw Stolk. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Voorzitter, na een goede inhoudelijke discussie is het duidelijk geworden dat er zowel uit de Perspectiefnota als de beantwoording van technische vragen duidelijk wordt dat veel voorstellen in onderzoek zijn en/of nog overlegd moeten worden. Vaak is er ook sprake van aannames, die natuurlijk mee kunnen vallen en tegen kunnen vallen. Het risico van de inhoudelijke haalbaarheid speelt hierbij een rol, maar ook of voldoende capaciteit en middelen aanwezig zijn om de plannen uit te werken en te implementeren. Dat is zeker geen irreëel beeld, omdat bij iedere jaarrekening blijkt dat zaken niet gerealiseerd kunnen worden door tegenvallers. Heel de P&C-cyclus is naar onze mening te veel gericht op de middelen dan echt op de gemeenschap en uiteindelijk specifieke doelen. En zoals zo vaak gezegd, elke bezuiniging of ombuiging doet pijn. Maar wat zullen nu de echte effecten zijn? En wat gaat dit betekenen voor onze inwoners van onze stad? Voorzitter, dan onze moties en amendementen. De motie Behoud het Onderwijsmuseum is gewoon hetzelfde gebleven. Motie Dementievriendelijke stad hebben we aangepast en ook ambtelijk laten toetsen. Die ga ik zo opnieuw indienen. En het amendement van de Drechthopper, om deze bezuiniging helemaal te schrappen, hebben wij een andere dekking voor. En andere partijen zijn ook aangesloten. En die komen nu uw kant op, voorzitter.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Even een vraag over dat voorstel over dementie. Natuurlijk goed om hier aandacht voor te vragen. Maar wat hoopt mevrouw Stolk dat de motie concreet gaat opleveren straks? Want ik zie wel de voorwaarden voor een certificaat staan, maar wat zijn voor de VSP de belangrijkste doelen die deze motie zou moeten regelen?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, volgens mij staat dat heel duidelijk in de motie. Maar het gaat er met name om, er zijn al heel veel dingen in de stad, één op de vijf mensen krijgt te maken met dementie, zowel jong als oud. Waaronder ook mensen met andere culturele normen en waarden. Dat hebben wij meegenomen in deze motie. En dat we vooral de zichtbaarheid ... En dat mensen weten waar ze moeten zijn en ook het gevoel hebben dat ze nog naar vermogen mee kunnen doen in deze maatschappij. Dat ze niet gelijk afgeschreven zijn en dat we ze zien, dat we ze horen. En dat we daar eventueel een certificaat voor krijgen, dat is heel mooi, maar dat is niet het doel op zich.

De voorzitter: Dank. Mogen wij dan uw moties ontvangen? Dank u wel. Zoals afgesproken, ga ik nu over naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Dat was iets sneller dan dat ik had verwacht. Maar, voorzitter, aan het einde van deze reeks vergaderingen willen we als PvdA stilstaan bij wat de Perspectiefnota ook laat zien, dat we ondanks verschillen blijven zoeken naar wat Dordrecht sterker, rechtvaardiger en menselijk maakt. Mijn collega Leo neuriede na het lezen van een van de titels, een gezellige stad doen we samen, zachtjes pretpark, pretpark. Een grappige opmerking, maar ook een prikkelende. Want het roept de vraag op, wat voor stad willen we zijn? Een stad die vooral investeert in zichtbare allure of een stad die ook oog heeft voor wat minder zichtbaar is, maar des te belangrijker, ontmoeting, bestaanszekerheid, ecologische verbindingen, ruimte om te leren, te spelen, te groeien en je stem te laten horen? We dienen vandaag 4 voorstellen in, die ieder op hun eigen manier bijdragen aan een menselijke en rechtvaardige stad. Als eerste de bibliotheek. De bibliotheek is niet zomaar een gebouw met boeken, het is een plek van ontmoeting, rust en groei. Samen met ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Op Ons Eiland, Beter voor Dordt en DENK vragen we in een motie om eerst goed in beeld te brengen wat de maatschappelijke en financiële gevolgen zijn, voordat we besluiten gaan maken over de bezuinigingen. We kregen een brief van iemand die bijna dagelijks in de bibliotheek komt. Niet omdat het makkelijk is, maar omdat het nodig is om in de bieb te zijn. Deze briefschrijver volgde ooit een universitaire opleiding in het Arabisch, las filosofie en volgde het nieuws, maar moet hier in Nederland met het Nederlands weer helemaal opnieuw beginnen. Hij schrijft, trouwens iets dat steeds wegglipt. Maar waar kun je dat wegglijpen repareren? Zonder twijfel in de bibliotheek. En daarom denken wij dat de bibliotheek een mooie plek is en dat we daar goed voor moeten zorgen. Als tweede, vrijwilligersorganisaties tot 50.000. Zij vormen de haarvaten van onze stad.

Vaak draait het op 1 beroepskracht en een hele club vrijwilligers, die zich inzetten voor vaak kansengelijkheid. En die ene kracht houdt de boel draaiende met administratie, jaarverslagen, subsidieaanvragen. En als je daar niet op indexeert, is het alsof je een tuin beknibbelt op water. Juist in tijden van krapte moeten we beschermen wat ons samenhoudt. En dan de jongeren. Na de commissie hebben wij onze motie aangepast. Deze is in basis gemaakt door jongeren zelf en toegespitst om binnen het programma Glansrijke toekomst te starten met een lokale jeugdstrategie. Jayden en Timo van het Jongerenennetwerk en onze sociale strijders Florijn, Mihriban, Sam en Ruben lieten zien hoe beleid beter wordt als jongeren meedenken. Want beleid voor jongeren maak je met jongeren. We stellen daarom voor om onderzoek te doen naar hun behoeften en jongeren actief te betrekken bij het onderwerp waar zij mee te maken hebben binnen het programma Glansrijke toekomst. Daarmee klein te beginnen, zodat we hiervan kunnen leren en uitbreiden. En dit te ontwikkelen in samenwerking met ketenpartners, zoals het Jongerenennetwerk, onderwijs en maatschappelijke organisaties. De vierde motie over jeugdboa's. We horen het bezwaar van de VVD dat dit slechts een kleine stap is ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Voordat mevrouw Schnabel naar het volgende blokje gaat, even nog een vraag over die jeugdstrategie. Want mevrouw Schnabel vraagt om bestaande middelen uit Glansrijke toekomst anders in te zetten. Maar dan rijst toch de vraag, waar is dan vervolgens geen budget meer voor? Want dan zul je toch andere dingen moeten schrappen, als je uit de bestaande middelen iets haalt. Wat gaat er dan niet meer verder?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u wel. We hebben het hier in de commissie inderdaad uitgebreid over gehad. En binnen het programma Glansrijke toekomst zijn ook middelen beschikbaar om hierop in te zetten. Dat zou gewoon goed kunnen.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: En dan een meer inhoudelijke vraag. De motie spreekt dat we naar een jeugdstrategie moeten. Maar wat gaat er dan nu niet goed in het bestaande programma, waar dit dan wel een antwoord op gaat zijn? Gewoon meer voor mijn beeld even.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wat soms nog ontbreekt, is dat jongeren te weinig worden betrokken bij de leefgebieden waar zij zelf mee te maken hebben. En als het gaat over Glansrijke toekomst voor jongeren, dan zien we dat het in het programma soms nog wat blijft haken bij het bereiken van jongeren en hoe je dat zou kunnen aanpassen aan de leefwereld van jongeren zelf. En deze lokale of jeugdstrategie, die ook landelijk bekend is, zet juist in om voor en door jongeren te werken.

Jongeren betrekken andere jongeren. Er wordt op creatieve wijze invulling gegeven aan jongerenparticipatie. En dat heeft ook in andere gemeenten hele positieve resultaten.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel. Ik heb een vraag aan mijn buurvrouw. Op zich ziet de motie er goed uit. U heeft het over ontwikkelen van jeugdstrategie. U wilt naar de mening van jongeren vragen. Hartstikke mooi. Alleen het is u in ieder geval wel bekend, hoop ik, dat jongeren nogal divers denken over hoe je de wereld inricht, hoe je tegenover de maatschappij staat, hoe je over de wereldproblemen denkt. Hoe kun je dat samensmeden tot een bepaalde strategie? Kunt u daarbij helpen?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank voor deze vraag. Dat begint natuurlijk bij een goed gesprek, waarbij je samen aan tafel zit en het hebt over elkaars wereldbeeld en hoe je kijkt naar de problemen. Dat zou een hele mooie aanvulling zijn op het programma Glansrijke toekomst, dat ook over jongeren gaat. Daar zit alleen maar meerwaarde in om te kijken hoe je al die verschillende gedachten zou kunnen bundelen tot iets dat werkt voor jongeren.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Als ik het eventjes mag afronden, ik hoor van mevrouw Schnabel dat zij in ieder geval door middel van een gesprek een en ander wil opbouwen. Alle jongeren met alle meningen en opinies zijn bij dat gesprek welkom?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet precies waar nu op gedoeld wordt, maar ik denk dat het heel belangrijk is dat de verscheidenheid en diversiteit van meningen samen kan komen.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. De vierde motie over jeugdboa's. Ik hoor het bezwaar van de VVD dat dit slechts een kleine stap is in een groter probleem. En dat klopt ook. Maar kleine stappen kunnen het verschil maken in het dagelijks contact tussen jongeren en handhavers. Het bijscholen van boa's in de omgang met jongeren is geen oplossing voor alles, maar het is wel een verstandige en haalbare stap binnen de professionalisering die nu al in gang is gezet. Zeker als we willen dat jongeren zich gezien en serieus genomen voelen, ook op straat.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik weet inderdaad nog niet wat ik met deze motie ga doen, voor- of tegenstemmen. En daarom deze vraag aan de PvdA. De PvdA heeft het in de motie over een preventieve aanpak van jeugdoverlast. En wat ik graag wil weten van de PvdA, wat maakt een jeugdboa daarin effectiever of passender dan een jongerenwerker met een pedagogische of sociale expertise?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wat daarin heel effectief is en wat we ook hebben meegekregen van onder andere het Jongerennetwerk, is dat jeugdboa's wel een soort van gezag uitstralen. Ze zijn gewoon handhaver, maar ze zijn geprofessionaliseerd om met jongeren om te gaan. Dat is wel echt anders dan jongerenwerkers zelf, die vooral inzetten op het welzijn van jongeren. Jeugdboa's dwingen in die zin wat meer gezag af en hebben ook gewoon bepalend gezag.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Betekent dat dan dat mevrouw Schnabel vindt dat er minder geld hoeft naar het jongerenwerk?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dat vinden wij niet. Maar wij vinden, als het hierover gaat, dat het belangrijk is om te professionaliseren op hoe goed met jongeren om te gaan.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De Partij voor de Dieren staat op zich positief tegenover deze motie. Maar we hebben wel wat zorgwekkende signalen gehoord over de opleidingsdruk op boa's, dat die nu al hoog ligt. En ik hoor graag van zowel mevrouw Schnabel als van het college hoe zij daartegenaan kijkt in relatie tot haar motie.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Dat hebben wij ook inderdaad meegekregen. Maar omdat er ook wordt ingezet op de professionalisering, denken we dat hier mooie kansen liggen. We hebben ook aangegeven in de motie minimaal twee jeugdboa's. Wij kunnen ons heel goed voorstellen dat bij wie er interesse is in dit onderwerp daar die mogelijkheid geboden wordt. Even kijken. En voorzitter, we kijken ook vooruit. De Speelvisie komt eraan. Spelen is geen bijzaak, maar een basis. En daarom steunen we de motie van de VVD voor de speelplekken en het amendement van het CDA om meer in te zetten op sport en bewegen voor kinderen. En dan iets luchtigs, ook al is het een serieuze constatering, Big Rivers was inderdaad weer geweldig en het liet zien hoe belangrijk evenementen zijn voor de stad. Daarom steun voor de motie van GroenLinks en het CDA en de VVD om te voorkomen dat kortingen zich opstapelen.

Maar eerlijk is eerlijk, het was ook snikheet. Veel stenen, weinig schaduw. Laten we zorgen voor meer bomen, meer plekken om af te koelen, te spelen, te leven. Zo blijft Dordrecht leefbaar, ook in de hitte. En ondanks de wijze waarop we de problemen benaderen, zien we in al deze voorstellen wel een rode draad, keuzes maken die mensen centraal stellen, zelfs onder druk. We steunen daarom de motie voor een dementievriendelijke gemeente en het amendement van de VSP om scootmobielen niet uit te sluiten van de Drechthopper. Het is in lijn met wat wij, net als de VSP, ook belangrijk vinden, toegankelijkheid, rechtvaardigheid en maatwerk. En de vinden dit eindresultaat het meest sociale en willen deze voorziening overeind houden. Daarom ook zijn we voor de voorstellen die deze bezuiniging verzachten. En tot slot, voorzitter, we staan voor scherpe keuzes. Juist dan is het belangrijk te blijven zien wat waardevol is, wat werkt, wat ons verbindt en hoop geeft. En aan het eind van de rit, of misschien juist aan het begin, gaat het erom wat we tegenover dat verlies zetten. En dat is het besef dat het ook weer goed kan komen, met beleid dat toekomst geeft, niet afbreekt, met bomen, boeken en buurthuizen, met jongeren die opstaan en hun stem laten horen en met een raad die luistert. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Schnabel. Alles komt goed. Levert u uw moties in? En dan is het woord aan de heer Struijk van de ChristenUnie/SGP.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we zijn als raad twee weken geleden in debat geweest over de Perspectiefnota en een aantal ingediende amendementen en moties. Daar is door het college op gereageerd. Vorige week was het vervolg in de commissie met soms interessante debatten. Gaan we uiteraard vandaag niet overdoen. Vandaar dat ik ruim binnen de tijd hoop te blijven. Ik wil alleen kort iets zeggen over de moties en amendementen die we steunen, waaronder zes die we mede indienen. Ook enkele woorden over nieuwe en aangepaste moties. Voorzitter, de moties Kaders sociaal fonds, Dagrecreatieterrein Nieuwe Dordtse Biesbosch, span het paard niet achter de wagen, Gemeente aan zet, hoe behouden we de dienstverlening van bibliotheek AanZet, de motie Laat de scootmobielrijder niet in de regen staan, de motie Behoud Onderwijsmuseum en de motie Materialendepot dienen we mede in. In de commissies is hier uitvoerig over gesproken. Dat gaan we nu niet overdoen. Voorzitter, de motie Digitale veiligheid van BvD en andere zullen we na de aanpassing gaan steunen. Hetzelfde geldt voor de motie Dordrecht dementievriendelijke gemeente van VSP en CDA. De motie van de VVD en andere Behoud herten- en andere dierenparken steunen we ook. En dat geldt ook voor de motie over de Rekenkamer van het CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De heer Struijk: Ik zie iemand oproepen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Ik vroeg me even af, om welke aanpassing het dan gaat bij de dementievriendelijke stad?

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Ik weet hem niet uit mijn hoofd, maar er is een kleine wijziging, volgens mij. Het keurmerk. Iets met het keurmerk uiteraard.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dat is geen voorwaarde meer. Dan kunt denk ik mij steunen.

De heer Struijk: Zeker. Gaan we ook doen. Zal ik verdergaan?

De voorzitter: Alstublieft.

De heer Struijk: De motie over de Rekenkamer, had ik al gezegd. Voor de motie Behoud van speelplekken in onze wijken van de VVD hebben we sympathie. We zien graag dat kinderen buitenspelen. Daarvoor zijn voldoende aantrekkelijke en veilige speelplekken nodig. Het lijkt ons wel wenselijk dat in de gevraagde startnotitie ook ruime aandacht is voor de veranderende demografische samenstelling van de wijken. En we wachten daar de reactie van het college even op af. Wat de moties van de Partij voor de Dieren, De vervuiler betaalt, twee stuks, wachten we ook eventjes de reactie van het college af. En dat geldt ook voor de motie van Gewoon Dordt over de leges. Voorzitter, zojuist hoorde ik dat een door de heer Den Heijer aangekondigde motie over Behoud gezellige stad door GroenLinks wordt ingediend. Waarschijnlijk kan die ook op onze steun rekenen, maar we zullen eerst het verhaaltje erbij, dat lijkt ons wel zo beleefd, even afwachten. En voorzitter, het zal duidelijk zijn voor wat resteert geen steun van onze fractie, tenzij ik abusievelijk iets over het hoofd heb gezien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Struijk. Ruim binnen de tijd. De heer Groenewege van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de heer Struijk, met betrekking tot de gezamenlijk ingediende motie met betrekking tot de Biesbosch. Nou zijn dat toevallig ook drie partijen die in het verleden daar toch wel fel tegen hebben geageerd, tegen die horeca op dat dagrecreatieterrein, mede omdat de inwoners daar fel tegen waren. Bent u ervan overtuigd dat de bewoners er nu wel voor zijn of vindt u dat het, evenals een jaar of zes geleden, toch maar moet gaan gebeuren nu?

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ik weet inderdaad dat er nogal wat commotie was in het verleden. Dat betrof wel een heel ander soort horeca, veel grootschaliger en breder. En hier wordt nadrukkelijk gepleit, u kunt schudden, maar in ieder geval in onze ogen, naar een wat kleinschaliger horecagelegenheid. Het woord pannenkoekenrestaurantje is genoemd, of iets dergelijks. Maar wij gaan ervan uit dat dit in dit gebied wel mogelijk is. En de bewoners, wat die ervan vinden, dat zal vast en zeker wel weer een keer passeren. Maar vooralsnog denken wij dat dit nodig is.

Ik heb de afgelopen weken met het mooie weer ook gezien dat de horeca bijvoorbeeld aan het Kop van 't Land vaak vol zat. Een andere horecagelegenheid, daar ben je niet zo erg welkom. Daar rij je meestal voorbij. We kunnen wel wat gebruiken.

De voorzitter: De heer Stam nog.

De heer Stam: Ik hoor wat de heer Struijk zegt. Hij verdraait de waarheid een beetje, maar goed, dat maakt niet uit. Maar ik hoop dat het nu wel lukt.

De voorzitter: Dat vind ik ingewikkeld, als een ander raadslid zegt dat hij de waarheid verdraait. De heer Struijk, in de repliek.

De heer Struijk: Dat zijn de woorden van de heer Stam. En als hij vindt dat ik de waarheid verdraai, dan moet hij het maar aantonen. Dat mag. Ik ben er verder niet zo heel erg van onder de indruk.

De voorzitter: Gaat u verder. U was klaar trouwens. Dank voor de interruptie. Dan ga ik naar de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Ik begin graag met een reflectie op onze eigen voorstellen. Eerst de motie Materialendepot. Op 1 juli, tijdens de eerste termijn, hebben we positieve geluiden van het college gehoord over die motie van de Partij voor de Dieren voor een materialendepot, motie M11. Wel had het college iets meer tijd nodig. We hebben daarom onze motie aangepast en dienen de aangepaste versie graag samen in met CDA, VSP, ChristenUnie/SGP en GroenLinks. Dat wordt dan motie M11a, waarbij we de oorspronkelijke motie M11 intrekken. Voorzitter, dan de rioolheffing.

De heer Wringer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Een vraagje over de motie Materialendepot. Wordt dat ook opengesteld voor particulieren? Kunnen particulieren daar producten, spullen halen en brengen?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dat is niet de insteek van de motie, maar als het college dat een goed idee vindt, kan ze dat misschien meenemen in de businesscase. Het is helemaal geen slecht idee eigenlijk. Voorzitter, dan de rioolheffing. Op dit moment is er een plafond op de rioolheffing voor grootverbruikers. Boven een bepaald volume vervuild water is het voor grote Dordtse bedrijven gratis om dat op het riool te dumpen. Gratis bier voor de grote bedrijven, alleen zou ik het niet drinken. Maar het is natuurlijk geen gratis bier. Dat rioolwater van grote bedrijven is niet zelden sterk vervuild. We kennen allemaal de voorbeelden. En dat moet natuurlijk gewoon gezuiverd worden. En als die grote bedrijven dat niet zelf hoeven te betalen, wie betaalt dat dan? Juist, u en ik, inwoners van Dordrecht.

Het toppunt van onrechtvaardigheid. Het college heeft zelf kennelijk ook door dat dat niet rechtvaardig is, want het college heeft aangekondigd het plafond op de rioolheffing te willen aanpassen. Maar aanpassen naar wat, hebben we het college gevraagd. Dat weet het college nog niet. De Partij voor de Dieren en GroenLinks hebben daar wel een idee bij. Schaf gewoon dat hele plafond af. Hoe meer vervuild water een groot bedrijf in het riool dumpst, hoe meer ze moeten betalen, zodat onze inwoners daar niet voor hoeven op te draaien. Vandaar onze motie, samen met GroenLinks, De vervuiler betaalt rioolheffing. De vervuiler betaalt, dat is eigenlijk wel een heel mooi principe, voorzitter. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. Voorzitter, kan de heer Groenewege uitleggen waar het verschil van wat er nu in Perspectiefnota staat? Want daar geeft het college ook al aan dat zij dit gaan aanpassen en een ander tariefsysteem willen gebruiken.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, volgens mij heb ik dat net toegelicht. Wij hebben het college gevraagd, waar bestaat die aanpassing uit? Dat wist het college nog niet. Wij willen daar als raad, of tenminste de Partij voor de Dieren en GroenLinks, willen daar een kader voorstellen, namelijk, schaf dat hele plafond af. Dat is de invulling die wij daaraan geven. Het is helder, geloof ik. De vervuiler betaalt. Dat is wel een heel mooi principe, voorzitter, want als de vervuiler betaalt, dan voelt de vervuiler zich ook geroepen om minder te vervuilen. En je kan dit principe op van alles toepassen. Rioolheffing bijvoorbeeld, maar ook havengeld. Je zou maar naast zo'n haven wonen en voortdurend uit je huis gerookt worden door de ziekmakende dampen van de cruiseschepen. En dan wil dit college ook nog eens 1.000 cruiseschepen per jaar aan gaan trekken naar Wantij-West. Zie ginds komt de stoomboot, sluit ramen en deuren. Het is echt belangrijk, zeker voor die omwonenden, om schone scheepvaart te stimuleren. Heel veel havens in Nederland geven daarom ook korting op het havengeld aan schone schepen. Het Havenbedrijf Rotterdam, dat op dit moment de tarieven in Dordrecht bepaalt, doet dat ook. Dus in Dordrecht gebeurt dat al op dit moment. De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat we hiermee doorgaan. In de lijn van het Havenbedrijf Rotterdam en ook in de lijn van het Schone Lucht Akkoord, waar de handtekening van Dordrecht onder staat. Vandaar onze motie De vervuiler betaalt havengeld.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De heer Den Heijer: Voorzitter, op zich, zo'n kortingsregime, zijn wij niet per se tegen als fractie. Tegelijkertijd staat ook in uw constatering, dat hebben we naderhand ook kunnen lezen, dat het op contractbasis niet meer verloopt via het Havenbedrijf met de aanleggelden.

Als deze kortingen worden gecontinueerd, dan zou dat waarvandaan betaald moeten worden? Dat is dan onze vraag. En hoe ziet de Partij voor de Dieren waar we dat van gaan betalen?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Die kortingen betaal je vanuit de havengelden zelf. Door het contract te verbreken met het Havenbedrijf Rotterdam krijgt de gemeente zelf de controle over de tarieven die we hanteren voor het binnenhavengeld. Dan kan je ook een tarief bepalen, waarbij je die korting kunt heffen op de manier zoals voorgesteld in de motie. Daar heeft het college alle vrijheid in.

De voorzitter: Interruptie nog van de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, over hetzelfde element. De Partij voor de Dieren staat altijd bekend om de gedegenheid van haar voorstellen. En dan komen we meteen tot het probleem. En daar heeft de heer Den Heijer net ook al iets over gevraagd. Heeft de Partij voor de Dieren enige inschatting wat dat effect gaat betekenen als deze motie gehonoreerd zou worden? Want ik denk, het merendeel van de schepen valt hier niet onder, maar een kleine categorie wel. En het is natuurlijk wel interessant om te weten, ook in het spanningsveld tussen, wat zou dan het gat gaan betekenen in relatie tot de doelstelling. Heeft de Partij voor de Dieren enig inzicht wat de financiële effecten zijn?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, nee. Maar wat ik wel weet, is dat op dit moment dat 15-procentstarief al geldt, ook in Dordrecht, voor gecertificeerde schepen. Alleen die andere tredes zouden daar dan, voor zover mijn kennis strekt, bovenop komen. En wat ik al zei tegen de heer Den Heijer van de VVD, het college kiest ervoor dat de gemeente zelf die tarieven vaststelt. Als het college merkt, er komen wel heel veel schone schepen aan, we kunnen dit niet meer rondtrekken, dan kan het de tarieven voor de vervuilende schepen verhogen.

De voorzitter: Duidelijk. Gaat u door.

De heer Groenewege: Dank u wel. Daarnaast hebben we een aantal vragen aan het college over voorstellen van andere partijen. Twee. Bij de motie van de VVD, genaamd Behoud van speelplekken in onze wijken, vragen wij ons af of de dekking reëel is? Daar horen we graag meer over van het college. En bij de motie van Gewoon Dordt, Gewoon in beeld wat legeskosten, vragen wij ons af of dat niet allang in beeld is en of deze motie dan niet overbodig is? Ook dat horen we graag van het college en eventueel van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Helemaal goed, voorzitter. Kijk, wij hebben deze motie gemaakt, en dat ga ik zo meteen ook nog wel benadrukken, omdat er niet gezegd kan worden wat het kost. Als je in de Perspectiefnota opneemt dat de leges niet kostendekkend zijn en je krijgt vervolgens de vraag om dat dan te duiden, en dat kan niet, dan moet je dat eerst wel zorgen in beeld te hebben.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Mevrouw Koene kan erop vertrouwen dat als het college dit beeld bevestigt, dat wij voor haar motie zullen stemmen. Tot slot, voorzitter, de Perspectiefnota zelf. De Partij voor de Dieren heeft hier een hard hoofd in. Wij denken dat een heel aantal voorgestelde bezuinigingen überhaupt niet gerealiseerd kan worden. In de eerste termijn hebben we daar ook op gereflecteerd. Want veel van de maatregelen die dit college voorstelt, bestaan eruit dat de gemeente stukjes Dordrecht als een spons gaat uitknijpen. Denk aan de Grote Kerk toren, denk aan de woonwagenstandplaatsen, denk aan de toeristenbelasting die cruiseschepen zouden moeten opleveren. Het lijkt ons allemaal luchtfietserij. De Partij voor de Dieren is een heel groene partij. Een van de laatste, zo niet de laatste in deze gemeenteraad. Als groene partij zullen wij never nooit instemmen met de manier waarop dit gemeentebestuur omgaat met ons groene erfgoed, onze oude bomen. Die moet je niet benaderen met een kettingzaag, maar met de verzorging die ze nodig hebben om nog honderden jaren te blijven staan.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De heer Groenewege: Het spreekt vanzelf, als ik even mijn zin mag afmaken, dat de Partij voor de Dieren uit volle overtuiging tegen de Perspectiefnota zal stemmen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Aan het begin had ik een glimlach, aan het einde een traan, maar dat geheel terzijde. Kan de heer Groenewege een aantal aspecten voor wat betreft groen in deze stad of inzake ecologie, waar ook hard aan gewerkt wordt door dit college, soms zelfs dat de VVD vindt dat het wel erg ver gaat op sommige punten, aangeven dat dat voor uw partij wel positieve punten zijn? Want ik heb eerder een aantal jaar geleden weleens opgemerkt, Partij voor de Dieren is soms een beetje een zwartkijkende partij, kijkt heel donker soms naar wat er gebeurt in deze stad. En dat is niet altijd nodig. Ik daag u ook een beetje uit om wat optimisme te delen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Wij zijn helemaal geen zwartkijkers. Dan kent de heer Den Heijer ons helemaal niet. Maar het is natuurlijk, we zijn oppositiepartij. Wij richten graag de aandacht op de dingen die niet goed zijn. En helaas zijn er daar ruim voldoende van. Maar er zijn ook een aantal voorstellen die wel goed zijn, zoals de ecologische verbindingen die zijn voorgesteld in Stadspark XXL.

Helaas ligt er een voorstel voor in deze gemeenteraad om die ecologische verbindingen te schrappen. En u kunt zich voorstellen dat wij daar niet mee zullen instemmen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Groenewege. Dat was uw betoog? Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Vugt. U moet nog uw moties indienen. Die zijn van papier. Mevrouw Van Vugt, gaat uw gang.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Geachte voorzitter, er zijn van die momenten dat je je realiseert dat het toch echt een voorrecht is en blijft om hier in de raad het woord te mogen voeren. En vandaag is dat zo'n moment. We beseffen soms te weinig dat het best bijzonder is om in een democratie te leven en des te meer zaak om daar zorgvuldig mee om te gaan. Twee weken geleden heb ik mijn waardering uitgesproken voor de wijze waarop de Perspectiefnota tot stand is gekomen. En elke bezuiniging doet pijn, en daar zijn ook wij ons natuurlijk van bewust. Ik wil nu kort stilstaan bij een aantal moties en amendementen van onze hand, die ook naar aanleiding van besprekingen in commissies zijn aangepast en verbeterd. Dank u wel ervoor. Het amendement Sportende kinderen is echter ongewijzigd gebleven. Die is gewoon nog wat hij is. Verder hebben we de volgende zaken aangepast. Samen met de VSP de motie waarin aandacht wordt gevraagd aan de plaats van dementerenden in onze stad. Ook de mantelzorgers, die om hen heen staan, hebben onze aandacht nodig. En we hopen van harte op brede steun voor deze motie, omdat we hiermee op de hoogte blijven van de ontwikkelingen met betrekking tot dit punt, zodat we daar ook steeds met elkaar nieuw beleid op kunnen afstemmen. Dat is eigenlijk echt het doel van deze motie. Dan motie 12, de Kaders sociaal fonds. Die is ook wat aangepast. In de Perspectiefnota is een post voor dit fonds opgenomen. En als fractie vonden we het zinvol om daar vooraf enige sturing en duiding op te geven, waarmee het college aan de slag kan. We dienen deze motie met ChristenUnie/SGP, VSP, GroenLinks, DENK, als die nog komt, GroenLinks had ik al genoemd, Op Ons Eiland, VVD en Beter voor Dordt in. In de afgelopen weken bleek al dat de Drechthopper en de scootmobiel onderwerpen zijn waar iedereen wel iets van vindt. De hele groep scootmobielgebruikers wordt weggezet als kwetsbaar. Als CDA vinden we niet elke scootmobielgebruiker per definitie kwetsbaar. En we gaan ook niet mee in dat frame, waarin mensen zomaar even geplaatst worden. Het amendement van de VSP zullen we niet steunen, omdat als gevolg hiervan, dat komt er eigenlijk nog bij, het hele systeem ook vastloopt vanwege een tekort aan medewerkers bij de Drechthopper. In de Perspectiefnota is de Drechthopper zelf overend gehouden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Vugt zeggen, het systeem waarin we vastlopen met de Drechthopper. Dat kan toch nooit een reden zijn om daar een bezuiniging op plaats te laten vinden? Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Het is natuurlijk nooit de reden. Maar als je geconfronteerd wordt met het feit dat er gewoon geen mensen zijn om in een Drechthopper te rijden, dan kun je wel zeggen, je mag er allemaal gratis in, maar als er geen bestuurder is, dan kom je nergens. Dan kun je beter het systeem afslanken, zodat je wel kunt voorzien en toezeggen wat je ook belooft te doen. En als we dat hele systeem in de lucht willen houden zoals het nu is, dan hebben we iets wat we niet volhouden en wat eigenlijk ook afgelopen jaren al geregeld vastliep. En dat geeft veel klachten. En als je gewoon duidelijk kunt zijn over wat je wel te bieden hebt, dan heb je ook minder klachten.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Volgens mij heb ik dat al aan mevrouw Van Vugt gevraagd, maar ik ga hem toch nog een keer hier vragen. Ik heb het voorbeeld gegeven van de keuze moeten maken tussen een scootmobiel of de Hopper gebruiken. Mensen moeten gaan kiezen, ik ga met een scootmobiel of ik ga met de Hopper. Ik heb u het voorbeeld gegeven van de Zonnebloem. Die mensen gebruiken bijna allemaal een scootmobiel. Die sluit het CDA nu allemaal uit, want dat zijn uitjes die in de avond plaatsvinden. En daarvan zegt u nu ... U heeft ook eenzaamheid hoog in het vaandel staan, dat weet ik. En juist doordat u die mensen gaat belemmeren in hun mobiele vrijheid, daar zegt de Dordtse CDA nu tegen, bekijk het lekker, blijf maar lekker achter de geraniums zitten.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Wat hier gebeurt, klopt niet. Maar goed, er is een voorstel, een Perspectiefnota, en daar wordt bezuinigd op het gebruik kunnen maken van de Drechthopper voor mensen die ook al een scootmobiel hebben. Die scootmobiel is een vervoersmiddel. Dat heeft in de laatste commissievergadering het commissielid Nick van GroenLinks prima uitgelegd. Zijn wettelijk gezien twee vervoersmiddelen. Je hebt de Drechthopper en je hebt de scootmobiel. En met beide kun je van A naar B komen. En in feite kun je ook kiezen wat je op een bepaald moment aanvraagt. Het is natuurlijk wel heel mooi dat we een aantal jarenlang hebben kunnen bieden dat de mensen zelfs dubbele toegangen kregen, maar dat systeem kunnen we niet overeind houden. Niet alleen capaciteit, maar ook de kosten rijzen echt de pan uit. Dit hou je niet vol. Wie moet dit dragen? De jongere mensen die nu ook al geen huis kunnen krijgen, om maar eens een onderwerp te pakken wat ook voor u heel gevoelig is, moeten dan hier ook op een gegeven moment allemaal voor opdraaien.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Van Vugt-Roose: En ik wil geen gat slaan in de voorstellen om te gaan begroten.

Mevrouw Stolk: Toch nog even ter interruptie. Want u zegt eigenlijk tegen die mensen ... Laat ik hem anders stellen. U zegt, we kunnen dit niet volhouden met de Drechthopper. Maar stel nou dat al die mensen dadelijk gaan kiezen voor de Drechthopper, in plaats van een scootmobiel? Want heel vaak kunnen familie of vrienden overdag misschien nog wel vervoeren. Maar die mensen die 's avonds naar een uitje gaan, het voorbeeld wat ik vers in mijn geheugen heb staan, is de Zonnebloem, verstoot u dan eigenlijk van dat soort deelname aan het maatschappelijke leven. En ik snap dat niet, want heel vaak hebben we het CDA aan ons zijde staan met dit soort onderwerpen, en nu laat u echt die Dordtenaren gewoon in de kou staan.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, we laten die mensen niet in de kou staan, maar het hoeft niet allemaal gratis en voor niks. Voor iemand die misschien een gewoon inkomen heeft, maar wel gebruik moet maken van een scootmobiel, is het helemaal niet erg om daar iets anders van te vragen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Van Vugt- Roose: Het hoeft niet allemaal dubbel op gratis.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dat is een punt. En u zult toch ook beseffen ...

De voorzitter: Stop. Mevrouw Stolk, mevrouw Van Vugt mag even haar verhaal afmaken in reactie op uw interruptie. Dan is het woord weer aan u. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. En mevrouw Stolk, ook al hebben we misschien wel 10 miljoen, als we de mensen niet hebben, dan rijden die Drechthoppers niet.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dan val ik toch weer in herhaling. En kijk, ik snap echt wel wat u zegt. Dat de VVD dat zou zeggen, maar dat dat uit de mond van het CDA komt met het omzien naar elkaar, die snap ik echt niet. En dat alles maar gratis en voor niks moet, dat zeggen wij toch ook niet?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt. En daarna ronden we hem af.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik vind dat u een heel mooi punt maakt, het omzien naar elkaar. En dat betekent ook dat de mensen die, ook al rijden ze in een scootmobiel en misschien wel vermogend zijn en misschien alleen fysiek een beperking hebben, moeten omzien naar de jongere generatie die verdient dat er ook voor hen een toekomst is. En met uw voorstel plukt u de begroting leeg en dan is dat later niet meer mogelijk. Dat vind ik omzien naar elkaar, ook rekening houden met al die andere groepen die het wel moeten opbrengen. Iets wat in mijn ogen niet per se nodig is.

De voorzitter: De heer Stam.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wil hier toch nog even op reageren. Want er wordt mij nu ...

De voorzitter: Maar mevrouw Stolk, dit is de vierde interruptie op hetzelfde punt.

Mevrouw Stolk: Maar er wordt me nu toegedicht dat wij de begroting leegplukken. Dat vind ik nogal een uitspraak. Als je ziet wat de voorstellen van ons zijn, dat is echt minimaal. Het enige wat we vragen, en ook vanuit het CDA, is om dit bizarre stuk uit de Perspectiefnota te halen. Dat is het enige wat we vragen.

De voorzitter: Ik denk dat uw vraag duidelijk is. Ik denk dat wat mevrouw Van Vugt ... Hoe zij erin staat, ook voldoende duidelijk is. Daar hebben we nu vier interrupties voor gehad. We ronden hem gewoon af. Het woord is aan de heer Stam voor een interruptie aan mevrouw Van Vugt.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik heb wat moeite met de procesmatige benadering van mevrouw Van Vugt van de organisatie, dat er onvoldoende capaciteit zou zijn om die bussen te bemensen. Maar ik zie ook hier een groot aantal voorstellen die gaan uit van onderzoeken, evalueren, even naar de toekomst kijken. Bent u dan van mening dat de rest van de organisatie wel voldoende ingericht is om aan al die vragen te voldoen, of stemt u daar ook tegen?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik heb niet het idee dat overal genoeg mensen zijn. Dat is een heel breed probleem. En of we tegenstemmen, dat heeft ook met het kostenplaatje te maken. Dat is een optelling van argumenten en de bedenkingen die we daarbij hebben. Ik ga verder met mijn woordvoering.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Schalken.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Prima.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Nog even graag een reflectie van mevrouw Van Vugt over het punt met betrekking tot de scootmobielen. Want inderdaad, stel dat het zo is dat al die scootmobielgebruikers ervoor gaan kiezen gebruik te maken van de Drechtopper, dan lossen we niet het probleem op wat hier nu ook wordt aangegeven. Of ziet mevrouw Van Vugt het anders?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zie dat iets anders. Het is wel een mooi punt wat u aanlevert. Ik denk dat het misschien straks door het college even duidelijk gemaakt kan worden of dat echt een keus is of dat je een indicatie krijgt. Kijk, je kan natuurlijk ook gewoon een scootmobiel zelf kopen. Dan is het een keus. Maar volgens mij berust het ook op indicaties. Ik heb daar niet de precieze kennis op het oog.

Maar ik was eigenlijk ook nog halverwege in mijn woordvoering over de scootmobiel. Er komt nog een stukje antwoord.

De voorzitter: En dan heeft u toch nog een kleine repliek van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Inderdaad een kleine interruptie nog. Want het is namelijk zo, wanneer mensen dadelijk zelf een scootmobiel kopen, kunnen die mensen dan wel gebruik blijven maken van de Drechthopper, naar uw idee?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik heb daar geen idee bij. Weet u, ik heb de maatregel gelezen in de Perspectiefnota, zoals heel veel mensen dat hebben gedaan. Ik heb daar vragen over gesteld. En er kwam een heel duidelijk antwoord op, dat mensen die een scootmobiel gebruiken niet met scootmobiel en al ook weer in die Drechthopper kunnen. Want ik voel de noodzaak dat dat soms wel moet kunnen. En daar hebben we ook een motie op gemaakt. Ik kom ook tegemoet aan de vraag om die maatregel in elk geval flink te verzachten en niet volledig te blijven laten bestaan, zoals die in de Perspectiefnota terecht is gekomen. Het is namelijk wel mogelijk om uitzonderingen te bedenken, daar komt die motie ook aan tegemoet, om in beperkte mate het toch weer mogelijk te maken om ook de Drechthopper te laten gebruiken door scootmobielgebruikers. Deze motie wordt mee-ingediend, en ik ben inmiddels aan het verdergaan, door GroenLinks, ChristenUnie/SGP en Beter voor Dordt. Dan kom ik bij de motie Dagrecreatieterrein. Of er is nog een interruptie op het vorige onderwerp.

De voorzitter: Dank, mevrouw Van Vugt, dat u mij erop wijst. Het woord is aan de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dank. Toch eventjes nog een vraag over de motie van het CDA. Het dictum vraagt om allerlei opties te onderzoeken. X-aantal kilometers, aantal ritten, noodzaak per gebruiker bekijken. Ik vertaal het maar eventjes zo. Maar is het CDA niet bang dat we dan een hele extra bureaucratie gaan optuigen? Of zou dit alleen kunnen werken als we dit bijvoorbeeld compleet digitaliseren?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik weet dat er al veel van dit soort systemen zijn. Bij een Valys heb je een aantal ritten, een aantal kilometers. En we vragen ook niet om van alles te onderzoeken, maar we vragen nu in de laatste versie, die ik u gisteravond nog heb toegestuurd, om concreet met een voorstel te komen om per kalenderjaar het aantal vastgestelde kilometers en/of vastgestelde ritten en/of wel, niet financiële bijdrage. En hier ook 100.000 euro maximaal voor te gebruiken uit de beoogde meeropbrengsten gemeentefonds. Het is een motie die meer body heeft gekregen dan hij vorige week had. Dan ga ik door met motie 14, het recreatieterrein. Fijn dat ook de wethouder hier kansen ziet en gaaf dat zij ook fan is van een gezellige plek voor jong en oud om te recreëren, met daarbij een gezellige vorm van horeca.

Het zorgt ervoor dat meer gezinnen kunnen genieten van een mooie plek om daar met familie te verblijven. En we rekenen hier op brede steun.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Waarom wordt er zo expliciet aangegeven dat het een gezinsvriendelijke horeca moet zijn? Want ik stel me daar vooral bij voor dat je dan eindelijk tot rust komt in de natuur. Er zijn mensen die dat fijn vinden. En dat je daar fietst en dat je dan een en al gegil en gekrijs hoort, alsof het een soort grote speeltuin is.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik kan me er iets bij voorstellen, bij die vraag. Ik werk op een school waarbij je af en toe ook denkt, kan ik hier ook nog even rust krijgen? Volgens mij is dat precies de wijziging die is doorgevoerd, dat er niet meer staat gezinsvriendelijk, maar dat er staat voor jong en oud. Die versie krijgt u straks in het RIS, denk ik. Maar u mag daar natuurlijk van vinden wat u wil. Hij staat er al in, hoor ik. Dan is er nog een nieuwe motie, de Rekenkamer. Deze geeft uitdrukking aan het door het Presidium genomen besluit om het onderzoeksbudget voor de Rekenkamer met 50.000 euro te korten. Dat is ook de reden, omdat het een genomen besluit is al, voor het ontbreken van de logo's op deze motie. Aan het college wordt dan gevraagd om de korting in de komende begroting te verwerken. Veel fracties ondersteunen deze motie. Er werd ook nog gevraagd naar waar nog de 22.000 extra was die ik eerst er ook nog in had verwerkt. Die vraag werd gesteld door de VVD. Ik denk dat we dat in het Presidium even moeten bespreken, want daar is wat verschil van mening over hoe dat uitgelegd moet worden. Dan dienen we verder mee in, de motie over de speelplekken. Voor ons is het van belang dat er goed gekeken wordt, en ik zeg het gewoon in B1-taal, wat de heer Struijk op een ander niveau zei, naar de mogelijkheden om hierbij ook goed te kijken naar de samenstelling in elke week, welke bewoners wonen er, wat is hier nodig en moet het misschien anders, of niet? Zoals bekend, zien we ook niet graag een kaalslag, vanwege de bezuinigingen. Als iets als dierparkjes wordt wegbezuinigd, ook misschien mogelijk wordt wegbezuinigd, iets waar jong en oud plezier aan hebben, dan krijg je dat niet zomaar terug. Vandaar dat we ook deze motie mee indienen. En verder zullen we, waar nodig, onze duiding geven bij moties die besproken worden en waarover gestemd wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Vugt. Kunt u ook de moties bij de griffie inleveren. En dan is het woord aan de heer Safranti van de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag het woord voeren, maar ik weet niet waar we zijn gebleven. Misschien is het handig dat ik ...

De voorzitter: U bent nu aan de beurt voor de eerste termijn. Als u zegt, ik wacht even tot de andere fracties hebben gesproken ...

De heer Safranti: Ik wacht even, voorzitter. Dank u wel. Excuus.

De voorzitter: Van harte welkom ook aan de heer Uysal, die aan is komen schuiven. We werken even de gebruikelijke spreekvolgorde af. Daarna geef ik eerst het woord aan GroenLinks, en daarna het woord aan DENK. En geef ik nu het woord aan mevrouw Koene van de fractie Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Eens even kijken. Er zijn nog een aantal moties bijgekomen, ook eentje van ons, en daar wil ik graag mee beginnen. Ik heb het daarnet al even genoemd, dat we de vorige keer hebben genoemd, tenminste, dat staat in de Perspectiefnota, dat niet alle leges kostendekkend zijn en dat je daar wel inzicht in moet hebben. We zouden antwoord krijgen. Dat is niet gelukt. Ik weet wel dat er inmiddels hard gewerkt wordt aan een duiding van de kosten. Dat kan alleen allemaal nog even duren. Vandaar dat we wel de motie hebben gemaakt, met als doel dat je echt als gemeente, als college grip hebt op wat de kosten zijn van de dingen die je doet, van de dienstverlening die je verricht. En dat is die motie over de leges. Even over een aantal andere moties, want ik heb geen behoefte om overal iets over te zeggen. Motie M5, en of het een 5 is of een 5a, dat weet ik niet, maar het gaat over een gezellige stad, om te kijken of er regels en leges eenvoudiger of geschrapt kunnen worden. Wat betreft Gewoon Dordt hopen we dat meegenomen wordt in de gesprekken met het evenementenplatform en organisatoren of er ook meer gebruik kan worden gemaakt van elkaars spullen bijvoorbeeld? Of er ook gemengd gefaciliteerd kan worden of hekken gedeeld kunnen worden, portofoons, kabels, noem maar op? Of dat in de gedachtegang meegenomen kan worden, omdat dat waarschijnlijk ook tot kostenreducering kan leiden. En daar gaat het om, zeker als je minder geld krijgt.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ik hoor mevrouw Koene van Gewoon Dordt. Zou er misschien niet zoiets moeten komen als een depot voor evenementenorganisaties?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Als dat de uitkomst is? Maar ik laat dat graag over aan de betrokken ambtenaren en het evenementenplatform, om daar eens met elkaar goed over te spreken. En als die met elkaar tot de conclusie gaan komen dat dat echt het ei van Columbus is, dan horen we dat vanzelf. En dan kunnen we kijken of we dat kunnen steunen. Maar om dat direct in overheidshanden te gooien, dat hoeft voor ons ook niet. Even kijken, voorzitter. M14, is het Dagrecreatieterrein, daar heb ik net al iets over gezegd. Ik heb nog geen herziene versie gezien. Maar goed, het heeft niet onze voorkeur. Kijk, dat er iets van horeca ... Maar er zit al iets van horeca in dat gebied. En de reden ... Tenminste dat dat niet functioneert, hoeft niet de reden te zijn om hier per se zo op in te zetten. Met betrekking tot amendement 3, Kinderen sporten en bewegen, heb ik vorige keer al gezegd dat het toch wel een beetje over je graf regeren is. Laat dat gewoon aan een volgend college.

Overigens, en dat is misschien een beetje flauw, kwam er bij ons in de fractie nog wel het idee, als je kinderen wil laten bewegen, dat dat op dit moment prima zou kunnen door Labubu's te verstoppen in de stad. En dat er dan een heleboel beweging gaat ontstaan. Ik weet het niet. Het zijn van die gekke beertjes en zo. Even kijken. De motie van GroenLinks over Behoud starterssubsidie ...

De voorzitter: Even stilte alstublieft. Mevrouw Koene, ga door.

Mevrouw Koene: Starterssubsidie creatieve starters. We snappen het idee. Alleen als alle inwoners gaan merken dat er minder te besteden is, dan geldt dat ook voor deze doelgroep. En wij zijn er echt van overtuigd dat starters dan juist creatief genoeg zijn om dat op een andere manier weer voor elkaar te krijgen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

Mevrouw Koene: We zullen die niet steunen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik ga toch proberen Gewoon Dordt met een vraag te overtuigen dat het wel nodig is. Want ik vraag me af of Gewoon Dordt bekend is met dat al jaren steeds weer gekort wordt op subsidies voor startende kunstenaars, voor vormgevers, op de theatersubsidie, die nu helemaal dreigt te verdwijnen. En inderdaad, de creatievelingen zijn heel goed om met niks heel veel te maken. En moeten we dan ook dat laatste beetje geld wat nu ter beschikking is, wat een hele grote spin-off heeft, internationaal en nationaal, gewoon maar weer wegbezuinigen? Dat is de vraag die ik aan u Gewoon Dordt heb.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Helder, voorzitter. Misschien is dat allemaal niet leuk, maar op het moment dat ik wat voor mezelf wil beginnen en leuke creatieve dingen wil doen, moet ik dat ook zelf financieren. Ik denk dat het toch misschien wel verstandig is om eerst wat economischer te leren zijn en dan daarna, als er weer wat geld tegen de plinten klotst, te gaan kijken of je een goed project kan opzetten, waarmee je een subsidie kan krijgen, want die mogelijkheid is er nog steeds.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik denk dat ik mevrouw Koene niet ga overtuigen, want het is appels met peren vergelijken. Ik snap heel goed wat mevrouw Koene zegt over iets voor zichzelf beginnen. En dan zal ik niet te ver erin duiken. Maar het gaat erom dat je, zeker als je een bepaald project wil gaan beginnen, een startsubsidie zou moeten kunnen krijgen om daar iets groots mee op te zetten. Dat is peanuts vergeleken bij wat het de rest nog kost.

Want ik hoop dat mevrouw Koene beseft dat de meeste kunstenaars en vormgevers naast wat ze doen ook nog eens een andere baan hebben om het gewone leven te bekostigen. Dit gaat om projecten voor de stad, voor het land, voor alle inwoners. En het gaat ook over ...

De voorzitter: En wat is uw vraag?

Mevrouw Kruger: Of mevrouw Koene dat beseft? En niet dat er zomaar gezegd kan worden, als ik een project wil opzetten, moet ik het ook zelf betalen.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik vind de manier waarop mevrouw Kruger dit nu even framet een beetje flauw. Het is heel verstandig om wat te doen waar je geld mee verdient. En dat je daarnaast nog andere dingen doet, dat is prima. En het enige wat wij aangeven, is dat op het moment dat jij iets gaat ondernemen je daar ook in eerste instantie zelf voor verantwoordelijk bent om dat te financieren. En als jij een opdracht doet of een ander goed idee hebt voor de stad, voor de regio, voor wat dan ook, dan weet ik dat daar nog steeds middelen voor zijn die je kan aanvragen, en waarmee je dan je project kan doen. Wij steunen hem gewoon niet.

De voorzitter: Een moment hoor. De heer Safranti, had u een interruptie? Duidelijk. Mevrouw Koene, gaat u door.

Mevrouw Koene: Ik denk, dat zou wat zijn, geen woordvoering, maar wel interrumpen. Het kan. Voorzitter, de logiesheffing, de motie van de VVD, zullen wij wel steunen. Wij vinden dat een goed idee. Motie 13a over de scootmobiel, wij vinden hem nog steeds te weinig concreet. Ik hoor graag de reactie van het college. We zijn ermee bekend dat het in andere steden wel gebeurt, dat je bijvoorbeeld 50 kilometer krijgt of zo. Daar valt dan wellicht wel over te praten. Maar zoals het nu gesteld is, zijn we toch wel eerst nieuwsgierig naar wat het college ervan vindt. Met betrekking tot de speelplekken wachten wij nog even een reactie van het college af. Er is misschien wel over gesproken in de commissies, maar zoals ik vorige keer al heb gezegd, zijn wij daar niet bij geweest. Ik hoop dat het college daar nog even een betere duiding op wil geven. En dat is hem voor nu.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voordat mevrouw Koene afsluit. Voorzitter, nog even een vraag over de motie Leges. We kennen mevrouw Koene als iemand die redelijk kritisch kan zijn als het gaat over ambtelijke inzet. Vorige week nog over GR Sociaal, had ze daar best kritiek op over het onderzoek en het aantal manuren. En u stelt nu voor om middels deze motie een onderzoek te doen naar al die kosten voor leges. Heeft u ook enig idee hoeveel manuren daarvoor ingezet zou moeten worden?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, nou is mijn geheugen niet meer wat het twintig jaar geleden was, maar ik weet zeker dat ik geen opmerkingen heb gemaakt over de ambtelijke inzet op het onderzoek van de SDD. Ik weet wie het wel was. Maar dat ga ik mijnheer Gündogdu niet vertellen. Natuurlijk moet je sowieso altijd kritisch zijn op de inzet. Maar het lijkt me best wel gek dat je als gemeentediensten verleent en niet weet wat het kost. En daar moet een inzicht in komen. En daarom deze motie.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. En dan geef ik het woord meteen door aan de heer Gündogdu van Op Ons Eiland. En wij ontvangen graag nog iets van de fractie van Gewoon Dordt ondertussen. De heer Gündogdu, gaat uw gang. Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga bewust niet reageren op de moties. Daar komen we straks met de stemverklaringen wel, als we gaan stemmen. Voorzitter, ik hou een tweede termijn beschouwing. Voorzitter, de Kadernota laat in ieder geval zien dat we voor een grote financiële opgave staan. En dat zijn keuzes die we moeten maken. Geen technische keuzes, maar ook keuzes die onze stad ingrijpend gaan veranderen. We hebben de afgelopen maanden onze inbreng gehad in diverse commissies om te komen tot deze keuzes. Het gaat niet alleen maar om cijfers, voorzitter, ze raken onze inwoners, onze ondernemers, de voorzieningen in onze stad en het karakter van onze stad. En voorzitter, een winstwaarschuwing, we hebben jarenlang middels diverse programma's geïnvesteerd in het welzijn van onze stad. En dat is ook gelukt. We staan gelukkig volgens de gegevens van vanochtend op de zeventiende plek van de Atlas voor gemeenten. Maar waar staan we nu, voorzitter? We ontkomen er niet aan, we moeten bezuinigen. Onze zorg is dan ook dat we de investeringen die we de afgelopen jaren hebben opgebouwd als gemeenschap niet teniet moeten laten gaan. En ik denk, ik ben er sterker nog van overtuigd, dat alle partijen hier in deze raad dezelfde mening hebben. En we zijn overigens wel heel content dat het college voorstelt om het ombuigingstraject gefaseerd aan te pakken. Want dit geeft namelijk ruimte om te evalueren. Maar, voorzitter, wat wij wel missen, is dat wij er eigenlijk op toezien dat die vaste momenten dat de raad wordt meegenomen in de gekozen koers en wat de maatschappelijke impact daarvan is, niet concreet terugkomen. En dat is waar wij echt wel waarde aan hechten. Voorzitter, we vinden het heel belangrijk dat de raad niet alleen aan het einde van het proces een krabbeltje zet, maar ook actief kan sturen tijdens ombuigingsprocessen. Juist in een tijd waarin ombuigingen nodig zijn, moet de raad haar kaderstellende en controlerende rol volledig kunnen pakken. Alleen zo kunnen wij verantwoordelijkheid nemen en rechtdoen aan onze inwoners. En het eerlijke verhaal vertellen, voorzitter, want daar wordt in de stad echt naar gevraagd. Voorzitter, daarnaast hadden we graag in deze bezuinigingsronde een aantal opties gezien. Wat zijn bijvoorbeeld de maatschappelijke effecten van de ombuigingen? En waarom wordt voor een bepaalde keuze gekozen? Voorzitter, want de maatschappelijke verantwoordelijkheid gaat zich later terugvertalen. En we zijn staan nu onder de lat om dat allemaal goed in perspectief te zien. Voorzitter, er zijn voorzieningen die essentieel zijn.

En we zijn bereid om bepaalde concessies te doen. Dat vraagt wel openheid en transparantie van het college, en bereidheid van de raad om verantwoordelijkheid te nemen. En die verantwoordelijkheid willen wij ook nemen. Daarom, voorzitter, vragen we het college om bij verdere uitwerkingen van de ombuigingen in de begroting 2026 en verder ook duidelijke tussenmomenten in te bouwen waarop de raad actief kan bijsturen. En om samen met de raad te bepalen welke maatschappelijke prioriteit wij willen beschermen. Want die discussie hebben wij helaas nog niet kunnen voeren. Voorzitter, de financiële opgave waar we voor staan is groot. Daar zijn we ons van bewust. Op Ons Eiland wil werken aan oplossingen die Dordrecht financieel gezond maakt en recht doet aan wat wij belangrijk vinden voor onze gemeenschap. En vooral niet afbreken waar we de afgelopen jaren heel veel in hebben geïnvesteerd. We zijn kritisch waar dat nodig is en opbouwend waar het kan. En we willen samen met het college en de andere fracties in deze raad verantwoordelijkheid nemen. Want daar zitten we voor vandaag. Voorzitter, daartoe dienen wij met een aantal partijen enkele moties en amendementen in die de maatschappelijke pijn enigszins kunnen verzachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Gündogdu. Dan geef ik het woord aan uw buurman, de heer Hartmeijer van de SP. Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. Wij willen de Perspectiefnota amenderen, zodat een aantal belangrijke voorzieningen voor de komende jaren in stand blijven. En dit gaat ten koste van het project Stadspark. Zoals ik vorige keer al opmerkte, hebben wij ernstige twijfels bij dit project. Tegelijkertijd zien wij veel ombuigingen voorgesteld, die een aantal voorzieningen en subsidies versoberen. Wij vonden het een gepast moment, in aanloop naar de Perspectiefnota, om dit project opnieuw ter discussie te stellen. Dit heeft een geschiedenis. Steeds meer fracties begonnen te twijfelen aan nut en noodzaak van dit project en keken naar het forse prijskaartje. Wat het amendement regelt, is het volgende. We schrappen het project Stadspark. Daarmee spelen we 45 miljoen vrij. De weerstandratio wordt met een deel van het geld meteen terug op 1 procent gezet, in plaats van gespreid over de komende jaren, wat nu wordt voorgesteld. Deze 7,5 miljoen, die dit kost, is een vereiste om de middelen anders in te zetten c.q. iets uit de reserves te mogen financieren. Voor de komende jaren hoeft dan met het overgebleven geld op het budget van evenementen niet beknipt te worden. We hebben onder andere bij de inspreekronde en in de media gezien dat de voorgestelde vermindering pijnlijk kan uitpakken en zou daarmee de aantrekkelijkheid van de stad aan kunnen tasten. De afvalstoffenheffing en de OZB hoeven voorlopig niet verhoogd te worden. 2 maatregelen die mensen met een bescheiden inkomen zouden raken. Ook zorgt het voorstel voor de komende jaren voor een sterke vermindering op de cultuurbezuiniging. De bieb wordt ontzien en ook de budgetten voor de Wmo blijven intact. Kortom, belangrijke voorzieningen voor inwoners en de aantrekkelijkheid van de stad zijn dan voor de komende jaren geregeld. Daartegenover staan keuzes, zoals meer bezuinigen op de eigen gemeentelijke organisatie. Met het amendement geven wij het college de opdracht om met een extra invulling hierover te komen.

Ook andere zaken, het sterk versoberen van Smart Delta, geen bijdrage meer aan het Ondernemersfonds en subsidie voor het binnenhalen van topsportevenementen waren ook opties die ambtelijk verkend zijn, maar waar het college uiteindelijk niet voor heeft gekozen. Maar wij begrijpen ook dat niet alles kan. Wij maken wel deze keuzes. Dit was even kort ons amendement.

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, een van de redenen waarom we vandaag hier zitten en we ons moeten buigen over bezuinigingen, is dat de begroting van onze gemeente jarenlang niet op orde was. Veel te veel hebben we structurele uitgaven met incidentele middelen gefinancierd. En dit college kiest er nu voor om daar een einde aan te maken, om onze begroting op orde te brengen. En wat de SP nu doet, is weer die fout maken. En ik vraag de SP, voorzitter, via u, of zij dit een verantwoorde keuze vinden, door opnieuw weer incidentele middelen in te zetten voor structurele uitgaven?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Uiteraard vinden wij dit een verantwoordelijke keuze, want anders zouden we niet met dit amendement komen. Kijk, het komt natuurlijk vaker voor, aan de start van deze collegeperiode is dat volgens mij ook gebeurd, eenmalig geld in de reserves, waardoor je toch een aantal zaken structureel weer kan financieren. Wij stellen helemaal niet voor om dat de komende jaren blijvend te doen. Maar gezien dit project en nu de voorstellen, vonden we dit een verantwoorde keuze.

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Wij vinden het geen verantwoorde keuze. En misschien ook voor de kijkers handig om te laten weten, om het verschil tussen incidenteel en structureel verder te duiden, dat is hetzelfde als je je huur van je huis betaalt vanuit je spaarrekening. Op korte termijn is dat even lekker, maar op de lange termijn kom je daarmee in de problemen. Dat is gewoon roekeloos beleid. En ik vraag me af hoe de SP dan de toekomst voor zich ziet. We kunnen nu op dit moment inderdaad de evenementen, de bezuinigingen op de bieb en andere terreinen hiermee wel op korte termijn redden. Dat is puur voor de Bühne. Dat is symboolpolitiek. Maar wat doen we daar op lange termijn dan mee?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Nogmaals, wij stellen niet voor lange termijn voor om dit constant te blijven doen. Maar wij hebben ernstige twijfels bij dit project. We kunnen ervoor kiezen om nu heel veel ombuigingen te verzachten. Dan zijn we jaren verder. Dan is de politieke financiële situatie misschien wel heel anders.

De heer Uysal weet al precies hoe dat er blijkbaar uit gaat zien. Maar wij vinden dit een verantwoorde keuze, zoals ik net al heb toegelicht.

De voorzitter: Gaat u door. Toch een interruptie van de heer Den Heijer. Ik denk dat we echt allemaal weten wat incidenteel en structureel is, maar gaat u door.

De heer Den Heijer: Daar ga ik het ook niet over hebben. Ik had vooral een vraag, wat het plan is van de heer Hartmeijer dan na '29? Want hij spreekt heel erg over de komende jaren. Daar kiest hij een dekkingsmaatregel voor. Dat kan. En wat is dan het plan vanaf na '29? Want uw dekking zit erop dat de sportclubs en mensen die willen wandelen en fietsen in het gebied waar u niet voor kiest eigenlijk de dupe zijn. Dat is uw verantwoordelijkheid. Maar wat zijn vervolgens dan na '29 voor u mogelijkheden om dat als structureel weer te gaan dempen?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ten eerste weet ik niet of mensen echt de dupe zijn van het niet door laten gaan van het Stadspark. Want wij komen ook regelmatig de wijk in en mensen weten amper waar het project over gaat. Volgens mij wordt er niet heel veel gemist. Het project waar het moet gaan plaatsvinden, is al heel erg groen. Daar zijn al heel erg veel parken en wandelmogelijkheden. Om dan te spreken over dupe, dat vind ik ook een beetje zwaar.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik hoorde in het betoog van de heer Hartmeijer eerst toch wel wat negativiteit over ondernemers. En hier gaat het wel over sportverenigingen. Spreekt de heer Hartmeijer ook met sportverenigingen? Want daar gaan ook de financiën mee gepaard die u nu wil gaan schrappen.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Het is jammer dat ik dan elke keer de heer Den Heijer moet corrigeren. Ik heb het helemaal niet tegen ondernemers gehad. Waar ik op heb gewezen, is het Ondernemersfonds waar via de OZB de gemeente over zijn eigen vastgoed ook weer in stort. Ons voorstel is gewoon om daarmee te stoppen. Dat is niet tegen ondernemers. Dat is vanuit onze organisatie. Dat heeft niks met tegen ondernemers te maken. En op uw eerdere vraag, hoe wij dat zien, voor de komende jaren willen we dat geld wat over is, dat is 37 miljoen, daarvoor besteden. Daarna zit je gewoon weer in de normale cyclus van hoe je financieel natuurlijk uit moet komen. Maar wij vinden dit een te verantwoorden keuze. Dan voor de komende jaren zit je goed.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Hartmeijer: Daarna moet je toch sowieso weer gaan kijken. En dat moeten we nu ook.

De heer Den Heijer: Maar de heer Hartmeijer van de SP verbouwt de begroting met 45 miljoen euro. Dat is echt een heel stevig bedrag. Daarmee zegt de heer Hartmeijer dat voor de komende jaren, prima, dan een aantal maatregelen gedempt worden. En daarna valt dat gat gewoon in de begroting. De heer Hartmeijer kan elke euro ook maar 1 keer uitgeven. En zeggen, dan gaan we het na '29 daar eens even over hebben. Maar dan weten we toch dat dat probleem er dan aankomt? Dat is toch een begroting op drijfzand dan, die de SP hier verbouwt?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dat is helemaal niet. Wij verbouwen in die zin niet de begroting. Wij halen gewoon één project eruit. En dat geld doen we verspreid inzetten. Een echte verbouwing vind ik dan dat er geen sprake van is.

De voorzitter: Gaat u door. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ik heb ook nog een vraag over dit amendement, voorzitter. Tot op zekere hoogte kan ik mijnheer Hartmeijer wel volgen over kritisch kijken naar bepaalde projecten in de stad. Maar nu zijn er, als we het hebben over het Stadspark, al wat toezeggingen gedaan, al wat projecten in gang gezet. Hoe kijkt u daarnaar? Want als we dat volgens uw gedachtegoed allemaal zouden weghalen bij Stadspark XXL, hoe zou dat dan neerdalen bij al die verenigingen?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Het klopt natuurlijk dat het stukje park Reeweg Oost is gerealiseerd, of dat gaat gerealiseerd worden. En voor het overige is het inderdaad een politieke keuze. Dat is misschien niet makkelijk voor beloftes die al zijn gemaakt. Maar goed, wij hebben die beloftes niet gemaakt, dat heeft het college gedaan. Wij vinden dit een terechte wijziging. Dank, voorzitter. Even kijken waar ik was. Dit was ons amendement. Een veel uitgebreidere toelichting wordt gegeven in het amendement zelf. Er is ambtelijk gekeken naar dit voorstel en wordt als technisch uitvoerbaar gezien. Wij roepen daarom de andere fracties op om te kiezen voor voorzieningen voor onze inwoners, voor cultuur en evenementen, waardoor mensen uit heel Nederland onze stad blijven bezoeken, die stijgende lijn van de afgelopen jaren vast te houden en tegen extra heffingen. En laten we het project Stadspark varen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Ik vroeg me inderdaad af, ik hoorde in een keer, technisch uitvoerbaar wordt het geheel bevonden ... Ben ik echt benieuwd, hoe uitvoerbaar is het namelijk? Nou gaat het niet over incidentele en andere middelen, maar hoe uitvoerbaar is het? Want u onttrekt echt een behoorlijk bedrag namelijk aan de begroting. En zoals de VVD dat zegt, of Dordtse VVD, het gaat om ... Overigens complimenten hoor, daar niet van. Maar het is onvoorstelbaar wat het amendement zou kunnen doen namelijk met de Perspectiefnota. Technisch, hoe legt u dat uit, dat het uitvoerbaar is?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Volgens mij was de heer Katif ook zelf aanwezig bij die commissie. En toen heeft hij ook kunnen horen dat er ambtelijk naar gekeken is. Er is gesteld, dit kun je zo doen, dit is technisch uitvoerbaar. Er naar de provincie zou er ook naar gekeken worden. En volgens mij heeft daar ook een goedkeuring plaatsgevonden. En de wethouder heeft zelf ook toegelicht, dit kun je doen. Het is niet de politieke wens van dit college, maar technisch is het uitvoerbaar.

De voorzitter: Dank, mijnheer Hartmeijer. U dient nog de moties in. En dan geef ik het woord aan mevrouw Pichel van de fractie van Forum voor Democratie, voor de volledigheid. Excuus.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Voor de volledigheid inderdaad. Voorzitter, geld is nooit de bron van creatie. Maar wat betekent dat eigenlijk? Te vaak gebruiken we geld als reden voor onze keuzes. We doen iets niet, omdat er geen geld is. Of we doen iets juist wel, omdat er geld is. Maar wat als we geld weghalen als bron van een keuze? Wat zou de keuze dan zijn? En praten over geld als energie is iets waar de meeste mensen in deze wereld van gaan fronsen. Maar waar geld is en in overvloed beschikbaar is, daar weten ze dondersgoed dat dit zo werkt. Ik doe voor nu even alsof ik word begrepen. En verantwoord omgaan met geld wat van een ander is, dat noemen we ook wel rentmeesterschap. Het beheren van wat ons is toevertrouwd, in dienst van waar het voor bedoeld is. En de manier waarop het geld nu wordt beheerd, is een totaal van een begrotingsbudget van 650 miljoen. De gemeenteraad nu een pakket aan maatregelen aangeboden heeft gekregen van zo'n 25 miljoen euro, waar we uit kunnen kiezen waar wel of niet op bespaard moet worden. En daarmee wekken we de indruk dat de raad het voor het zeggen heeft en het proces democratisch is. Dat is natuurlijk niet helemaal zo. Er is nu alleen heel veel stress en onrust veroorzaakt en heel veel vergadertijd en geld verspild met deze exercitie. De vraag is, is dat goed rentmeesterschap? En wij dienen dan ook een motie in, genaamd Koers houden, op weg naar een toekomstbestendig Dordrecht. En voorzitter, deze motie is een oproep aan het college om verder te kijken dan alleen kortetermijnbezuinigingen. Het begrotingstekort waar we nu voor staan, is grotendeels ontstaan door het Rijk, dat minder middelen beschikbaar stelt aan gemeenten. Tegelijkertijd worden er wel miljarden gereserveerd voor andere uitgaven. En deze keuzes leggen de rekening neer bij de gemeente en bij onze inwoners. De voorgestelde methode die er nu ligt op korte termijn, mogelijke OZB-verhogingen over een tijdje, leidt tot onzekerheid en druk bij mensen die het al moeilijk genoeg hebben. Dat is niet nodig, want er zijn alternatieven. En we kunnen kritischer kijken naar investeringen, herprioriteren op basis van maatschappelijke waarden en structurele keuzes voorbereiden voor de lange termijn. En met deze motie vragen we het college om komend jaar, niet nu, maar gewoon wel voor de lange termijn, ook nog te kijken naar een strategische langetermijnanalyse en dat aan de raad te presenteren. Zodat we als raad ook het gesprek kunnen voeren over fundamentele keuzes die onze stad wel vooruithelpen, zonder onnodige schade te richten op de korte termijn. Dank u wel.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Een vraag. Als ik de toeloop naar deze Perspectiefnota een beetje gevolgd hebt, dan heeft het college al een inventarisatie gemaakt van structurele bezuinigingen. Die is voorgelegd aan de raad. Daar hebben we een soort consultatiesessie over gehouden. En dit is het resultaat. Forum voor Democratie lijkt een herhaling van zetten voor te stellen. Maar wat is dan het nieuwe aspect aan de motie die mevrouw Pichel voorstelt?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank voor de vraag van de heer Groenewege. De exercitie die de heer Groenewege bedoelt, is inderdaad wat we de laatste maanden hebben gedaan in de commissies. Even los van inderdaad de bepaalde structurele dingen en dat we kijken naar een meerjarenbegroting, er wordt wel gewoon gekeken naar een soort kaasschaaftechniek om eigenlijk snel te schrappen waar geschrapt kan worden. En ik hoor hier wel, en ik zie het ook in een paar moties terug, dat er wordt gekeken naar wat langetermijnoplossingen. Eigenlijk zei de heer Hartmeijer van de SP het net ook al, dat je soms kunt kijken naar de eigen organisatie en wat dingen anders doen. Alleen dat is iets wat natuurlijk wel iets meer onderzoek vergt. Dat is ook iets wat een businesscase vergt. Je kunt zeggen, personeel wat op een gegeven moment met pensioen gaat, ga je die een-op-een vervangen of ga je kijken of je kunt automatiseren? Maar dat kun je niet zomaar zeggen. En dat kun je ook niet op één moment of in één jaar uitvoeren. Daar is een langetermijnvisie voor nodig. En dat moet je natuurlijk met een businesscase onderbouwen. Dat is niet wat we hier hebben liggen. Een amendement, of was het een motie, die nu van de baan is van Beter voor Dordt over externe inhuur, is natuurlijk eigenlijk een prima idee om de balans te leggen, moeten we extern gaan inhuren of moeten we dat gewoon intern doen? Wat is het verschil? Want je kijkt niet alleen naar kosten per uur, maar je kijkt ook, moet je een hele afdeling ervoor optuigen? Hebben we die mensen wel? Kunnen we die mensen opleiden? Dat zul je in een businesscase weer moeten geven. Dat hebben we niet gedaan. Daar hebben we tijd voor nodig. Dat kan ook niet op de korte termijn. Maar het blijft nog steeds verstandig om daar wel naar te kijken. En dat is de reden waarom we toch vragen, laten we in ieder geval kijken naar een mix van lange termijn en ook korte termijn, om daar gewoon bestuurlijk betere keuzes in te kunnen maken.

De voorzitter: Dank u wel. En wij ontvangen graag uw motie, of die hebben we al ontvangen? Die komt nog deze kant op. En dan geef ik het woord aan de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. De Perspectiefnota, een perspectief wat dit jaar wezenlijk anders is als in voorgaande jaren. Zoals ook in de reflectie van de accountant te lezen is, zijn er een fors aantal punten die om extra aandacht vragen. Wij zijn daarbij van mening dat naast de partijpolitieke wensen wij ook een algemene verantwoording hebben richting de stad met betrekking tot de financiële situatie. De aandacht voor transparantie, compliance en het voldoen aan wet- en regelgeving leidt in de praktijk tot een financieel-technische invulling van de begroting.

De begroting kent voor ongeveer 90 procent aan contractuele financiële verplichtingen, waardoor de wendbaarheid minimaal is. We zien dat feitelijk ook weer terug in de lijst met ombuigingen. Kan niet, doen we al, betreft inzet van geormerkte middelen. En er zit een verbinding met Rijksmiddelen. Een ander voorbeeld daarbij is de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het omgaan met onzekerheden, kansen en risico's is niet integraal verbonden aan de doelen en de beoogde effecten, maar aan de financiële positie van de gemeente. Ondanks deze goede bedoelingen brengen veranderingen in de regels en richtlijnen ons in de praktijk steeds verder weg van het effectief sturen op maatschappelijke opgaven. Bijvoorbeeld de door de wetgever verplicht gestelde beleidsindicatoren stoppen veelal het zelf nadenken over welke indicatoren passend zijn bij specifieke lokale opgaven. En die verplichte indicatoren dragen veelal helemaal niet bij aan de maatschappelijke doelstellingen. Laten we dan nu ook niet verzanden in details of specifieke casuïstiek en over het verschil van inzicht of er nog wel geld is om dingen te doen of niet. Een goede inhoudelijke discussie over in welke mate de geplande activiteiten door de gemeente en partners uit het netwerk zijn of worden uitgevoerd of over in welke mate de beoogde effecten al zichtbaar zijn in de realisatie, is voor ons veel belangrijker. Bijvoorbeeld, reserveren we nu genoeg geld voor sociale woningbouw? De vraag is dan of de corporaties dat doel kunnen uitvoeren. Zo niet, begroten we dan wel goed? Waarom deze technische insteek, voorzitter? Omdat we grotendeels de effecten richting stad niet goed kunnen inschatten van alle bezuinigingen. Daarbij zien we wederom moties en amendementen voorbijkomen die enerzijds de ombuigingen proberen terug te draaien op korte of lange termijn, of erger vooruitschuiven. En dan in een aantal gevallen ook nog eens zonder dekking. Ook wordt er al geanticipeerd op de toename in het gemeentefonds. En als ik dan naar de accountant kijk, 2030 en de ontoereikende voorzieningen, houden we die dan niet in beeld? De Perspectiefnota mondt natuurlijk uit in de begroting, die we deze keer voor de laatste keer gaan vaststellen onder dit college. Veelal zijn de structurele middelen leidend voor uitvoering. En natuurlijk stellen we onze doelen. Maar wat niet vaststaat, is hoe die doelen worden bereikt. Welke activiteiten gaat de gemeente uitvoeren en welke resultaten horen daarbij? Daarbij zijn wij een voorstander van zachte landing van een aantal bezuinigingen. Wat betekent dit? Tref vanuit je reserves een aantal voorzieningen waarmee je de afbouw van een aantal voorstellen wellicht kan vertragen. Daar hebben we uiteindelijk voor gespaard en reserves voor gevormd, voor mindere tijden. In dat opzicht zijn wij het dan ook niet eens met de accountant dat niet al het geld op de bank staat en dat dit betekent dat je dan moet lenen met kosten als gevolg bij inzet van reserves. Eigenlijk wordt dan grofweg gezegd dat sparen nutteloos is. Een mooie papieren tijger die voldoet aan de regels. Tegelijkertijd is dit voor ons een argument om de reserves nu voor een deel maar via de voorzieningen in te zetten voor een aantal onderwerpen die er maatschappelijk toe doen. Wat ons betreft, is een van die onderwerpen de Drechthopper. Een noodzakelijke voorziening voor ouderen om uit hun isolement te komen en eenzaamheid te voorkomen. En dan maar even geen weerstandsratio van 1 procent. Een landelijke regering die jarenlang met geld smijt, moet ook meer begrip hebben voor de situatie in eigen land en de opgaven van hun gemeente. Hierbij pleiten wij tegelijkertijd voor aangepaste voorschriften rondom ratio's, ook om de maatschappelijke doelen boven de financiële uitgangspunten te zetten.

Wij zullen met de moties en amendementen afgewogen stemmen, mede op basis van de input die het college nog gaat geven. Voorstellen zonder dekking steunen wij in ieder geval niet.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Stam. En dan is het woord aan de heer Van Leeuwen van de Fractie van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort en bondig. Althans, dat is mijn plan. Er is al veel gezegd over de Perspectiefnota. Door de Voorjaarsnota van het huidige kabinet hebben we gelukkig een minder slecht financieel vooruitzicht dan we een tijdje geleden dachten. Er moet bezuinigd worden, maar deze bezuinigingen zijn voor de jaren 2026 en 2027 relatief beperkt. Ik zeg relatief, omdat bezuinigingen natuurlijk nooit leuk zijn. Het is daarom aan ons, de gemeenteraad, om ervoor te zorgen dat bezuinigingen verzacht worden, waar mogelijk. Ik wijs erop dat wij als gemeente erg afhankelijk zijn van de Rijksoverheid en van de politieke en economische situatie van ons land en in de wereld. Wat betreft de financiële situatie van onze gemeente, kan het dus vriezen of dooien, als je kijkt naar de komende jaren. Bij de volgende ronde in 2027 kan het zijn dat de situatie voor Dordrecht gunstiger uitpakt of juist niet. Ik ga nu in op een aantal moties en amendementen. Het amendement Scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper gaan we ondersteunen. Het is onacceptabel dat ouderen worden afgesneden, even extreem gesteld, van vervoer. Je moet respect hebben voor ouder. Dus moeten ze wel de Drechthopper in kunnen. Ook het zogenaamd delen van scootmobielen in wooncomplexen is niet realistisch. Die beperkt onnodig de verdere zelfstandigheid van ouderen. Amendement van de SP, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad. Een gewaagd amendement om het project Stadspark te stoppen. Het amendement laat zien dat er behoorlijk wat financiële mogelijkheden komen als we dit Stadspark stoppen, waardoor bezuinigingen niet meer echt nodig zijn. Kijkend naar het verkiezingsprogramma, zat bijna geen enkele partij op dit Stadspark te wachten. Ik wil graag eerst de wethouder over dit amendement horen, voordat ik mijn visie hierover bepaal. De motie Zorgvuldige besluitvorming bij ombuigingen zijn wij voor om die te ondersteunen. Motie Gewoon in beeld wat leges kosten, van onder andere de VVD, zijn we ook voor. En datzelfde geldt voor een motie Gezellige stad. Het is goed dat er gekeken wordt naar overbodige bureaucratie, regelgeving en vergunningen. Motie De vervuiler betaalt.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik wilde even de heer Van Leeuwen erop attent maken dat de motie over de leges van Gewoon Dordt is. Niet van de VVD.

De heer Van Leeuwen: Excuus. Maar hij blijft even goed, laat ik het zo zeggen. Motie de vervuiler betaalt. Wij zijn er ook voor om het plafond van 150.000 kubieke meter afvalwater af te schaffen. Dit is in het voordeel van de huishoudens en kleinegebruikers. Ook vinden we gewoon dat de vervuiler moet betalen. Motie Glansrijke toekomst met jongeren. Wij stemmen tegen.

Het lijkt heel mooi dat jongeren hun visie formuleren, en dat is het ook, maar de groep jongeren is heel divers en dat is ook goed. En samen een visie formuleren lijkt me daarom niet realistisch. Jongeren kunnen zich beter aansluiten bij een politieke partij of een belangenvereniging. Dan wordt hun stem ook gehoord. Dan de motie Indexeer ...

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Leeuwen geeft aan dat de groep, als het over jongeren gaat, te divers zou zijn om mee te nemen in beleidsvorming. Hoe kijkt de heer Van Leeuwen ertegenaan als het bij Glansrijke toekomst over hele praktische onderwerpen, opleiden, werken ... Als het over dat soort onderwerpen gaat, dan is het toch juist goed dat al die diversiteit meegenomen wordt?

De heer Van Leeuwen: Ik vraag me af of ...

De voorzitter: Heeft u niet deze hele interruptie al in uw termijn gehad?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dat is zeker waar, maar ik ben toch benieuwd.

De voorzitter: Dan gaan we gewoon de wedstrijd andersom spelen nu. Het woord is aan de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Het is nog maar de vraag hoe je dat inschat. Ik denk dat het heel belangrijk is als jongeren inderdaad zelf hun mening ventileren. Dat kan wat mij betreft heel erg goed via een politieke partij, politieke organisatie of een belangenvereniging. En op die manier krijg je ook in de maatschappij een soort evenwicht, dat er verschillende groepen zijn met verschillende belangen. En ik zie het wat minder zitten, wat tegenwoordig in Nederland moet, dat je allemaal bij elkaar gaat zitten en uiteindelijk op eenzelfde mening moet uitkomen. Ik vind het zelf een beetje niet realistisch, laat ik het even zo zeggen. De gedachte van de Partij van de Arbeid vind ik wel goed, dat je dat wil, dat je jongeren een stem geeft. Maar ik denk, dat zou op een andere manier ook moeten kunnen. Dan de motie Indexeer vrijwilligersorganisatie tot 50.000.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de heer Van Leeuwen. Ga ik even terug naar de motie over Stadspark. En die had ik al eerder kunnen stellen. Als je kijkt naar het Stadspark doet iedereen een beetje alsof het dadelijk een park wordt waar je gewoon gaat hangen, waar overlast komt. Maar als je gewoon kijkt naar de structuur van Dordrecht, we hebben in de wijk ook overstromingen gehad. En het Stadspark is bedoeld voor wateropvang, klimaatadaptieve maatregelen, groenvoorzieningen en ook sport. En dat zijn volgens mij allemaal onderwerpen waar de politiek zich heel duidelijk over heeft uitgesproken. En nu hebben we het over investeringen en zijn er een aantal partijen die willen het van tafel vegen. Ik vind dat wel heel bijzonder. Hoe ga je dan die andere maatregelen treffen?

De heer Van Leeuwen: Investeren van tafel vegen?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Sorry. Investeren van tafel vegen? Ik bedoel, om maar een voorbeeld te gebruiken uit een gewoon gezinshuishoudboekje, op het moment dat je geld genoeg hebt, dan kun je allerlei dingen gaan doen, kun je ook gaan investeren in je huis, kun je gaan verbouwen. Op het moment dat je te weinig geld hebt, en dat lijkt nu het geval te zijn bij de gemeente Dordrecht, dan ga je eerst eens kijken, wat is op dit moment het meest nodig? En dan zou je een afweging kunnen maken, maar ik heb niet gezegd dat ik ervoor ben, ook niet tegen, maar ik wil graag de wethouder horen, zou je ervoor kunnen zijn om dan iets als een Stadspark op wat langere baan te schuiven. Daar zou je voor kunnen kiezen, gegeven het feit dat we anders heel erg sterk moeten bezuinigen. Even kijken. Dan ga ik door met de motie Indexeren vrijwilligersorganisaties tot 50.000. Voor, omdat deze organisaties vaak weinig reservemiddelen hebben om financiële tegenslagen op te vangen. Dan de motie Publieke zakelijkheid bij de logiesheffing. Daar zijn wij voor. Ik vind dat iedereen die logiesheffing moet betalen, ook vreemdelingen. Dan in verband met de tijd, we gaan verder voorstemmen voor de moties Behoud onze evenementen, Gemeente aan zet, het amendement Meer kinderen sporten en bewegen tot 2030. Dan nog een paar opmerkingen over een paar andere moties. Motie M1, Realistisch klimaatbeleid gaan we ook ondersteunen. Waarom haast hebben als je de doelstellingen toch niet waar kunt maken? Ik wijs op de netwerkcongestie die tot minimaal 2035 gaat duren en de extreem hoge kosten voor Dordrecht als je al in 2040 klimaatneutraal wil zijn, nog even afgezien of je die neutraliteit überhaupt als iets belangrijks ziet. Dan, ik ga snel even door, Stapsgewijs verlagen externe inhuur, motie M4. Je zou kunnen verwachten dat de kennis en de juiste competenties ook te vinden moeten zijn bij het ambtenarenkorps. Daarom vind ik het prima om het percentage inhuur wat te gaan verlagen. Behoud herten- en andere dierenparkjes, motie M6. Wij houden van dieren. Wij zijn daar zeker nog voor. We vinden het belangrijk. Onbekend maakt onbemind, dat vooral ook de jeugd op jonge leeftijd kennis kan maken met dieren in een bepaalde omgeving.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Van Leeuwen: Het triggerde toch even.

De heer Groenewege: Laten we vooral niet doen als raad alsof we die dieren opsluiten in hun belang. Al die kanariepieten die in Park Merwestein in een kooi worden gehouden, zodat die aangehaapt kunnen worden door argeloze voorbijgangers, die vaak niet eens weten dat ze er zitten, alsof die in die kooi zitten voor hun welzijn. Dat is toch gewoon niet zo? Als de heer Van Leeuwen voor het welzijn van de dieren kiest, dan kiest hij voor de vrijheid van die dieren. Is hij het daarmee eens?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ik kies voor het welzijn van de dieren. Maar ik vind het ook heel belangrijk dat wij als mensen vaak kunnen omgaan met dieren. En we sluiten ons steeds meer op in flatgebouwen en in steden. Ik vind het belangrijk als de jeugd, maar ook andere mensen zien hoe dieren zijn, hoe ze zich bewegen, enzovoort.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De heer Van Leeuwen: Dan het Materialendepot van ...

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Niemand sluit mensen op toch, in Dordrecht? We worden omgeven door prachtige natuur, op maar een paar minuten fietsen. Als je wilde dieren wil zien, is dat toch de plek. Als je vogels wil aangapen in je vrije tijd, fiets dan even lekker naar De Elzen. Waarom moeten die in een kooi zitten in Park Merwestein?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ik zeg ook helemaal niet dat ze in een kooi moeten zitten, maar het is wel goed voor mensen om kennis te maken met dieren. En laat ik het zo zeggen, we zitten al te veel in betonnen bunkers. En het educatieve element inderdaad is een hele belangrijke. Ik ga nu naar het Materialendepot van de Partij voor de Dieren toe. Dat vinden we op zich prima. We vinden het prima als je materiaal nog een keer gebruikt. Waarom zou je dat niet doen? Het CO2-argument spreekt me op zich niet zo aan, maar wel dat het geld oplevert. En het is ook zonde, waarom zou je iets nieuw kopen, als je het nog een keer kan gebruiken? Even kijken. Dat was het wel. Ik heb nog een paar seconden over. Het bekeek me een beetje ... Laat ik het zo zeggen, een beetje een vreemd gevoel kwam over me toen ik de cijfers van de afgelopen jaren, ik wil toch nog even deze zin afmaken, bekeek. De cijfers staan in de jaarrekening van 2024. De begrotingscijfers met het gerealiseerd resultaat. En toen ik het aan het voorbereiden was, dacht ik, waar zijn we mee bezig? Ik wil er graag van de wethouder straks een reactie op. Voor 2020 bijvoorbeeld is er een saldo begroot van plus 6 miljoen, en we kwamen uit op plus 26 miljoen in de jaarrekening. 2021, begroot 3 miljoen, en we kwamen uit op plus 26 miljoen. 2022, begroot 2 miljoen, en we kwamen uit op plus 38 miljoen. 2023, begroot plus 2 miljoen, en we kwamen uit op plus 28 miljoen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De heer Van Leeuwen: Ik heb een beetje een cynisch gevoel als ik naar ons kijk, in hoeverre, laat ik het zo zeggen, we op zijn minst zeggen dat wij als college, als raad wel heel erg krap begroten. En als je het dan hebt over een bezuinigingsslag, heb ik er een bepaald gevoel bij. Laat ik het even zo zeggen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De heer Van Leeuwen: Maar graag de reactie van de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was hem? U heeft een interruptie van heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik vind dat de heer Van Leeuwen een hele mooie opsomming maakt van een heel aantal mooie jaren natuurlijk ook, 2020, 2021, 2022. En ik verwacht natuurlijk dat het college daar zo meteen een hele mooie reactie op gaat geven en een verklaring ook uit die jaren. Maar ik ken die verklaringen ook. En ik vroeg me even af wat de heer Van Leeuwen daar eigenlijk zelf van vindt, dat er veel geld overblijft aan het einde van het jaar?

De voorzitter: Graag een beknopt antwoord, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Mijn kritiek is niet dat er veel geld overblijft. Ik bedoel, ik vind het allemaal prima. Maar het gaat om het feit, wij zijn bezig met de voorbereidingen voor de begroting. En we zijn ook bezig met het opstellen van een aantal bezuinigingen. Ik ben wel benieuwd naar het antwoord van het college waarom er zo krap begroot is, de afgelopen jaren. Kijk, ik kan me voorstellen als jij zegt, we hebben een begrotingssaldo van plus 2 miljoen, dat je dan bijvoorbeeld op 3 of 4 miljoen uitkomt. Maar op plus 38 miljoen? Of je zegt in een ander jaar, een paar jaar geleden nog maar, voorgaande jaar, we komen uit op plus 2 miljoen in de begroting en uiteindelijk is er een gerealiseerd resultaat van plus 28 miljoen. Je kan je afvragen hoe dat dan komt? En ik hoop dat het CDA ook dit soort vragen zich gaat stellen.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dan toch een korte reactie. Die vraag stellen wij ons dagelijks. Maar als je kijkt naar de jaren 2020, 2021, dan gaat het er natuurlijk om dat heel veel dingen die we wilden niet gerealiseerd zijn, ook door globale omstandigheden, zoals bijvoorbeeld COVID en doordat de gemeentelijke organisatie soms ook dingen niet uitgevoerd krijgt, die we natuurlijk wel als ambitie hebben. En ik denk dat dat uiteindelijk de reflectie is geweest ook in die jaren. En ik was gewoon benieuwd wat u daarvan vond, maar daar vond u nog niet zoveel van.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen. En dan ronden we hem af hoor.

De heer Van Leeuwen: Ik vind er heel veel van. Uw partij zit in het college. Dit is niet alleen aan de gang vanaf 2020 en verder, maar ook daarvoor. Een andere partij, maar ik zal die partij even niet noemen, heeft het in 2020 ook aan de orde gesteld. Het is een beetje usance dat de gemeente Dordrecht gewoon heel krap begroot en dat het rekeningresultaat dan heel erg mee gaat vallen. En ik vind dat je juist moet begroten, want dan heb je een beter en scherper zicht op de financiële cijfers, zeker als je een bezuinigingsslag moet gaan doen. Ik hoop dat dat begrip er ook is bij het CDA. Dank je wel.

De voorzitter: Dank. Dat was het betoog van de Fractie van Leeuwen.

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Maar u heeft nog een interruptie van de heer Stam.

De heer Stam: Toch nog een vraag aan de heer Van Leeuwen, voorzitter. Want eigenlijk is het precies hetgeen wat ik in mijn woordvoering heb aangegeven. Bent u van mening dat die financiële sturing belangrijker is dan inhoudelijk? Want als u zegt dat er veel te krap begroot is, dan zegt u eigenlijk, die maatschappelijke doelstellingen waren gewoon veel te slecht of te minimaal, want het is aan elkaar gekoppeld. Wat vindt u belangrijker?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Sorry, financiële doelstellingen of maatschappelijke doelstellingen? Is dat uw vraag?

De heer Stam: We willen met zijn allen iets bereiken. En daar heb je geld voor. Maar u heeft het continu over overschot en te krap begroot. Maar dat betekent toch ook dat je je maatschappelijke wensen, die je als politiek hebt, dat je dan die toch niet optimaal bereikt. Is dat uw mening?

De heer Van Leeuwen: Dat is niet mijn mening. Ik wil eerst weten hoe dat kan. En daarvoor wil ik de opinie, laat ik het even zo zeggen, van de wethouder horen. Dit kan ook niet worden afgedaan als een technische vraag. En eigenlijk zou ieder van ons ook zich de vraag moeten stellen, hoe kan dat? Hoe kan er zo'n groot verschil in zitten? Want het zou in het bedrijfsleven dan ... Dan kom je hier echt niet mee weg. Ook niet met slimme vragen. Ik vraag me wel af hoe dat kan. Ik ga er trouwens überhaupt vanuit dat de jaarrekening gewoon klopt en dat iedereen integer is. Even voor de grootst mogelijke duidelijkheid hoor. Dat is mijn punt helemaal niet. Maar ik vraag me gewoon af hoe dit kan.

De voorzitter: U heeft nog een interactie van de heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, toch even terug. Halverwege de woordvoering van de heer Van Leeuwen hoorde ik dat hij zei, steun voor de motie over de publieke zakelijkheid van de logiesheffing. En daaraan refereerde hij ook vanuit het argument, vreemdelingen moeten ook gewoon logiesheffing betalen. Alleen ik hoop dat de heer Van Leeuwen zich wel bewust is dat dat niet klopt. Die vreemdeling gaat geen logiesheffing betalen. Het COA betaalt die logiesheffing. De Rijksoverheid betaalt daarmee die logiesheffing. En daarmee wij allemaal. Toch even de dubbelcheck of de heer Van Leeuwen zich daar bewust van is?

De heer Van Leeuwen: Dat is waar. Dat klopt. Heeft u volledig gelijk in. Maar toch sta ik achter mijn standpunt dat iedereen die in zo'n hotel zit, laat ik het even zo zeggen, dat daarvoor die heffing betaald moet worden.

De voorzitter: Punt. Het woord is aan de Fractie van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik zal straks kort reageren op een paar moties, maar ik ga natuurlijk wel eerst nog even iets algemeen zeggen over de ombuigingen, over hoe we daar als raad en college mee zijn omgegaan. Er ligt een motie, en ik dacht motie 3, ik ben het een beetje kwijt, die vraagt om de ombuigingen te evalueren. Maar ik zou graag ook verder willen kijken. Want naast de inhoud van de bezuinigingen, verdienen ook de vorm en het proces een kritische reflectie. We zijn ruim een jaar bezig geweest met participatie, met sessies, met groepjes, met whiteboards. We werden als commissieleden uit elkaar gehaald, opgedeeld en opnieuw samengevoegd. We hebben bijeenkomsten gehad met belanghebbenden, gesprekken gevoerd, briefjes geplakt en post-its geanalyseerd. Maar was dat nodig? Heeft het echt geholpen? Is dit de manier waarop we in Dordrecht keuzes willen maken? Voorzitter, we zitten in het vierde jaar van deze raadsperiode. En telkens als ik het woord participatie hoor, hoor ik ook automatisch dat Franse nummer Je t'aime. Zo verliefd lijken we als gemeente op dat woord. Kijk ons eens lekker participeren. Maar reken eens uit wat het kost. Nu ben ik hem even kwijt. Even kijken. Niet alleen financieel, maar ook in tijd, in helderheid, in verwachtingen, want daar wringt het. Participatie suggereert invloed. Wat als we burgers wel uitnodigen om mee te denken, maar niet de ruimte geven om iets te veranderen? Dan creëren we valse verwachtingen. En daarmee zeg ik niet direct dat we dat nu ook met dit proces hebben gedaan. En ik had het eerlijk gezegd mooier gevonden als dit college had gezegd, we gaan dit keer geen participatiecircus optuigen, we gaan het gewoon uitleggen. Degelijk, saai misschien, maar eerlijk. En dan zie ik voor mij wethouders en video's, 1 besluit, 1 uitleg, geen storytelling, geen campagnepraat, gewoon, we hebben gekozen voor X, dat kost Y en we hebben Z laten vallen. Waarom? Dat leg ik uit in 60 seconden. Nu is die 60 seconden voor sommigen misschien wat lastig, maar ik denk dat het kan. En daarna een goed stevig debat in de raad, coalitie tegenover oppositie, ideeën tegenover alternatieven, democratie zoals het bedoeld is.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik wilde de Fractie van der Spoel graag vragen waarom het beter is om niet eerst ideeën van burgers, organisaties en zelfs van raadsleden af te tappen over bezuinigingen, maar daar gewoon als college over te besluiten? Waarom is dat beter?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Omdat ik denk dat het op de manier die ik zojuist schets aanzienlijk minder tijd kost en aanzienlijk minder geld. En dat neemt niet weg dat je daarin ook gewoon burgers, Dordtse inwoners mee kan nemen. Alleen het proces, hoe die nu is uitgestippeld, vind ik dat we er te veel tijd aan hebben besteed, terwijl ik denk dat het efficiënter kan. En we zitten hier op iedere euro te letten. En dan denk ik dat we dat ook op die manier moeten evalueren. Dan ga ik verder.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik moet eerlijk zeggen, ik vind het een heel goed te volgen betoog. Dank daarvoor. Wat is volgens de heer Van der Spoel de beste vorm van participatie?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: De beste vorm van participatie? Weet je, dan denk ik echt dat we ons best moeten doen om die opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen omhoog te krikken. Dat ligt nu op 47 procent. En wij krijgen van de Dordtenaren het mandaat om 4 jaar hier politieke keuzes te mogen maken. En dan is het aan ons, u roept het zelf weleens, nou weleens, bijna iedere vergadering, via de voorzitter, dat de VVD langs de voordeuren gaat bij Dordtenaren. Dat soort dingen kan helpen. En ik denk dat we daar als raad verantwoordelijk voor zijn. Maar dat men vooral behoefte heeft, en met men bedoel ik de Dordtse inwoners, aan gewoon saaie degelijke politiek. Dan ga ik weer verder, voorzitter, als het mag?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik schrik hier eerlijk gezegd toch wel een beetje van. De heer Van der Spoel is altijd voorstander van participatie en van ook gedegen processen. Maar op dit punt draait hij het eigenlijk helemaal om. En dan vraag ik daar me toch van af of de heer Van der Spoel niet de waarde inziet van dat een hele grote groep inwoners juist enorm betrokken is geraakt ook bij het proces van bezuinigen? En dat we met elkaar gewoon minder te besteden hebben. En dat dat, naast dat het heel veel onrust teweeg heeft gebracht, juist heel veel waardevolle gesprekken met ons als gemeenteraad, maar ook met elkaar heeft opgebracht. En dat mensen om hun initiatief, hun zwembad, hun Sterrenwacht, et cetera juist heen zijn gaan staan. En dat dat ons als raad ook geholpen heeft om goede, verstandige keuzes te maken. Hoe kijkt de heer Van der Spoel ernaar?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Daar kijk ik als volgt naar. Ik denk serieus dat als een wethouder had gezegd, bijvoorbeeld het zwembad dat wordt aangehaald, als erover werd gezegd in een video, dit en dit zijn we van plan, dan weet ik zeker dat dit soort instanties, dit soort organisaties, ook de weg naar de gemeenteraad weten te vinden. En dan denk ik dat we een veel knallender debat krijgen, waar we veel meer als raadsleden ook kunnen laten zien waar we voor staan. En ik denk dat dat een mooiere manier is van participatie dan de weg die we nu hebben afgelegd, omdat het ook heel veel ruis creëert. Dan ga ik verder naar de moties en de amendementen.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst nog een interruptie van de heer De Feijter en dan Van der Meer. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Wij steunen natuurlijk van harte de oproep van de heer Van der Spoel voor saaie en degelijke politiek. Maar de heer Van der Spoel gaf ook aan dat waar de burgers, waar de Dordtse inwoners behoefte aan hebben, dat is die saaie en degelijke politiek. En dat is die 1 keer in de 4 jaar stemmen. Ik ben gewoon heel benieuwd waar de heer Van der Spoel die behoefte op baseert. Want de ChristenUnie/SGP heeft een paar jaar geleden ook een initiatiefvoorstel ingediend voor het eerste Dordtse burgerberaad, die het helaas niet heeft gehaald. Maar er bleek ook uit onderzoek van het onderzoekscentrum Drechtsteden dat meer dan 70 procent van de Dordtenaren meer behoefte heeft juist aan inspraak. Niet alleen maar 1 keer in de 4 jaar, maar juist op meerdere momenten zeggenschap ook heeft over hun omgeving. Waar baseert de heer Van der Spoel die behoefte op?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dat baseer ik onder andere op de gesprekken die ik in mijn omgeving en ook gewoon met Dordtenaren heb, over het feit dat men wel degelijk daar meer behoefte aan heeft, maar dat dit soort processen daar niet altijd even goed aan bijdragen. En ik zeg niet dat het een hele foute manier is, want de intentie vind ik heel erg goed van het proces. Alleen ik denk niet dat dit de manier is om mensen meer het gevoel te geven dat ze erbij horen en dat ze hun stem kunnen laten horen. Kijk alleen al naar hoe het participatieproces is verlopen rondom het Maasterras. Ik denk niet dat we daar met zijn allen heel veel punten mee hebben gescoord. En daarom vind ik het jammer, ik vind het niet jammer, ik hoop dat er wat mee gebeurt namelijk, dat we ook naar dit proces gaan kijken, hoe we dat vervolgens beter kunnen gaan vormgeven. Nogmaals, de intentie snap ik echt wel. En dat vind ik alleen al een plus. Daar moeten we naar gaan kijken of we dat nog beter kunnen maken en of dit de vorm is om voortaan een Perspectiefnota te behandelen. Dan gaan we verder met de paar moties en amendementen die ik kort wil toelichten. Want de meeste moties en amendementen ... En dat is misschien ook wel een compliment naar dit college, als je kijkt naar alle thema's, het valt eigenlijk wel mee. We hebben het als raad het college niet heel erg moeilijk gemaakt. Dan is dat ook wel een pluim, bij deze. Die moet ik dan misschien ook wel een keertje uitdelen. Vind ik altijd lastig. Motie 6, Behoud herten- en andere dierenparkjes. Tot deze periode vond ik het hartstikke leuk om in het Merwesteinpark rond te lopen, maar ik kan werkelijk waar geen hert meer zien. Deze periode hebben we het er vaak over gehad. Ik ben ook een grote dierenvriend, maar ik ga wat dat betreft mee met de Partij voor de Dieren, voor mij is het niet zozeer nodig. Behoud Onderwijsmuseum. De motie heeft het over het grote belang van het Nationaal Onderwijsmuseum voor Dordrecht en Nederland. Persoonlijk zie ik dat grote belang niet zo in. Maar er wordt om een gesprek gevraagd. Prima. Even kijken. En dan nog de PvdA en de jeugdboa's. Ik ben niet overtuigd geraakt van het antwoord. Daar ga ik op tegenstemmen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van der Spoel. Ik kijk nog even rond. Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan de heer Uysal van GroenLinks. Fijn dat u er bent.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Mag ik ook eens een keertje ervaren om als laatste aan de beurt te komen. Een na laatste, dat ook nog. Voorzitter, wat een weekend was het.

Dordrecht was weer even het stralende middelpunt. Big Rivers bracht tienduizenden mensen op de been. Muziek op elke hoek, mensen die zingen, dansen en elkaar ontmoeten. En dat dekt precies de lading. Een van de gezelligste festivals van Nederland. En dat gewoon hier in Dordrecht. Het liet weer eens zien wat cultuur met een stad doet, hoe het verbindt, energie geeft en ruimte biedt aan ontmoeting. En juist daarom dienen wij vandaag drie moties in om de culturele sector te beschermen. En ze raken elk een ander deel van die culturele kracht. Over evenementen die mensen samenbrengen, over gebouwen die meer zijn dan stenen en over ruimte voor nieuwe makers om te starten. En de keuzes die we vandaag maken, raken aan onze kernwaarden. Voor GroenLinks staat sociale rechtvaardigheid voorop. Dat betekent zorg en ondersteuning, toegankelijk en betaalbaar houden voor wie dat het hardst nodig heeft. Maar het betekent ook dat er ruimte blijft voor maatwerk, juist in ingewikkelde situaties. Daarom dienen we samen met het CDA de motie Kaders sociaal fonds in en ook de motie die maatwerk mogelijk maakt ten aanzien van de scootmobielrijders. Tegelijk maken wij ons zorgen over de toekomst die we achterlaten aan onze kinderen en kleinkinderen. De afgelopen jaren is er dankzij GroenLinks geïnvesteerd in een versnelling richting een klimaatneutraal Dordrecht in 2040. Maar na 2026 lijkt de bodem in zicht. De incidentele middelen stoppen. En daarmee dreigt ook de vaart eruit te gaan. En dat baart ons grote zorgen. Vertragen is geen optie, niet voor het klimaat en niet voor een leefbare toekomst in onze stad. Elke euro die we nu niet investeren in isolatie, zonne-energie, windenergie of duurzame mobiliteit is een euro die we straks dubbel betalen aan schadeherstel, stijgende energiekosten en klimaatadaptatie. Het zal dan ook niemand verbazen dat wij pertinent tegen de motie van Beter voor Dordt zijn. Die is niet alleen onverstandig, maar bovenal onverantwoord. En dat geldt ook voor het amendement van de SP om de volledige reserve van het Stadspark vrij te maken. Daarmee snijdt je juist in een investering die essentieel is voor een groene, gezonde en toekomstbestendige stad. Een ander punt van zorg voor GroenLinks is dat het college meer inkomsten verwacht uit riviercruisetoerisme. En eerlijk gezegd schuurt dat bij ons, want de riviercruise is bepaald niet de schoonste vorm van toerisme. En als we hier toch in willen investeren, dan kan dat wat ons betreft alleen onder strikte voorwaarden. Walstroom is een absolute vereiste. Zonder die voorzieningen blijven cruiseschepen draaien op hun motoren, met alle milieuschade en luchtvervuiling van dien. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat de druk op de stad goed gespreid wordt. Investeer daarom in extra aanmeerplekken, ook buiten het stadscentrum, zodat niet steeds dezelfde bewoners alle overlast voor hun kiezen krijgen. En als deze randvoorwaarden niet gegarandeerd worden, dan is deze groei wat ons betreft niet verantwoord. Graag horen we van het college of zij dit ook zo zien. We zijn blij dat het gelukt is om belangrijke gemeentelijke voorzieningen overeind te houden. Zwembad De Dubbel, het Wantijbad, de bibliotheek en de Sterrenwacht blijven open. Dat is goed nieuws voor veel Dordtenaren. En ook het Onderwijsmuseum blijft voor ons een waardevolle plek. Waar mogelijk blijven we ons daarvoor hardmaken. Maar als het gaat om de bibliotheek, houden we wel de vinger aan de pols. Want hoewel er geen filialen gesloten worden, stelt het college wel voor om 140.000 te bezuinigen. En wij willen voorkomen dat die bezuiniging ten koste gaat van de maatschappelijke functie van de bibliotheek, zoals de aanpak van laaggeletterdheid, digitale inclusie en ruimte voor ontmoeting.

En daarom dienen we samen met de Partij van de Arbeid een motie in om deze functies te beschermen. Voorzitter, tot slot wil ik het college een compliment geven. In een tijd waarin Den Haag medemenselijkheid steeds vaker laat varen, kiest dit college ervoor om wel verantwoordelijkheid te nemen, om oog te houden voor mensen. In Dordrecht maken we vluchtelingen niet tot zondebok. We vangen mensen op. Mensen die op straat belanden worden niet weggejaagd, maar gezien. Hier is geen mens illegaal. En dat is niet vanzelfsprekend. En dat verdient waardering. En juist in deze tijd is het belangrijk om koers te houden, te blijven investeren in een stad die sociaal is, rechtvaardig en bovenal menselijk. En daar zetten wij als GroenLinks onze handtekening onder. Dank u wel.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Uysal. En wilt u ook uw moties inleveren bij de griffie alstublieft?

De heer Den Heijer: Ik had nog een interruptie op de heer Uysal. Hier zo.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer, sorry.

De heer Den Heijer: Maakt niet uit.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Nog even terugkomend op het beginpleidooi van de heer Uysal over cultuur. Is de heer Uysal bekend met de namen Ary Scheffer, Ferdinand Bol, Nicolaas Maes, Albert Cuyp? En weet de heer Uysal wat deze heren gemeen hebben?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, ik heb een aantal opleidingen gevolgd, maar ik heb geen geschiedenis gevolgd. Maar ik weet natuurlijk wel wat deze namen betekenen, ook wat voor betekenis het heeft voor de stad. Maar ik hoef denk ik de heer Den Heijer, die geschiedenis heeft gestudeerd, dit niet uit te leggen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat zijn befaamde Dordtse schilders. Het is eigenlijk de top vijf van de beste schilders ooit in Dordrecht. En dat is niet het enige wat ze in gemeenschap hebben. Het is namelijk ook, ze hebben geen gebruikgemaakt van de starterssubsidie creatieve starters in Dordrecht. Laten we ook optimistisch en positief kijken. Ook deze heren hebben het gered. En in deze tijd zullen de vrouwen en heren het hopelijk ook redden zonder deze subsidie.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Het is geen vraag, maar het is eigenlijk meer een bevestiging dat ook deze startende kunstenaars en creatievelingen genoeg mogelijkheden hebben om zichzelf te ontplooien en daardoor ook ons te laten genieten, onze stad te laten genieten. Wij profiteren daar ook van als inwoners. Maar deze middelen hebben ze wel nodig om juist die start te kunnen maken.

De voorzitter: En zo is het. De big five van Dordrecht. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan mijnheer Uysal, ook over die starterssubsidie voor jonge kunstenaars. Ik zie een heel ander probleem bij die jongeren. Onlangs op gewezen dat kunstenaars ook heel moeilijk een woning kunnen vinden. Gaan dan als twee kunstenaars in één woning wonen die vrij duur is. Alleen dan worden ze door de Sociale Dienst teruggedroepen, want dan krijg je die kostendelersproblematiek, waardoor ze terugvallen in inkomen. Ik had wel verwacht dat u dat probleem ook had onderkend en dat u daar misschien mee zou komen met een motie. Want dit betekent dat mensen op straat komen te staan. Hoe kijkt u daarnaar?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, ik probeer de vraag te begrijpen. Ik zie niet zo snel de samenhang tussen deze subsidieregeling, die bedoeld is voor startende kunstenaars om een start te maken, om hun professionele carrière op te bouwen, en de huisvesting in woningen. Tot zover. Ik laat het hierbij.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Stam, u moet even goed ook richting mij spreken. Dan kan ik u goed zien. U heeft nog een interruptie.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik snap de opmerking wel, maar ik haal een ander probleem aan waar jonge kunstenaars ook mee te maken hebben.

De voorzitter: Waarvan akte. Ik heb nog een vraag, de heer Uysal, wat er gebeurt met motie 9? Vraag vanuit de griffie. Dat is de motie die gaat over Reële waardebeoordeling gemeentelijke historisch vastgoed door koppeling aan cultuur.

De heer Uysal: Die laten we in stand, voorzitter.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u wel. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog wel even een vraag aan de heer Uysal over de dienstverlening van de bibliotheek, omdat hij zich zorgen maakt over de bestrijding van laaggeletterdheid. Kan hij mij vertellen wat er dan concreet vanuit de gemeente niet meer gedaan wordt? Want de gemeente is opdrachtgever, maar de gemeente krijgt ook budget.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, dat is een terechte vraag. En dat is denk ik precies de juiste vraag, omdat wij op dit moment ook niet weten waar er gesneden gaat worden in de bibliotheek. Nu op dit moment in de Perspectiefnota kunnen we lezen dat er een bezuiniging is opgenomen van 140.000 euro. Maar waar die bezuiniging precies gaat vallen, dat is voor ons een raadsel. Maar wij willen wel het college oproepen om toch rekening te houden met die belangrijke maatschappelijke functies die de bibliotheek heeft.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Is de heer Uysal het met me eens dat we het college dan maar moeten vragen om daar even nu een specifiek antwoord op te gaan geven?

De voorzitter: De heer Uysal.

Mevrouw Koene: Voordat we eventueel iets aannemen wat misschien helemaal niet nodig is.

De heer Uysal: Zo meteen zien we de reactie van het college tegemoet. En dan zullen we kijken hoe ze hierop reageren. Maar het feit dat wij hier een motie over indienen, wijst denk ik wel op het belang dat wij alle bibliotheken met de belangrijke maatschappelijke functies een warm hart toedragen. En dat is denk ik een belangrijk signaal.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: En de beantwoording van het college is in zicht.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Een vraag aan de heer Uysal. Want hij gaf in zijn betoog aan dat klimaatneutraal beleid belangrijk is voor GroenLinks. Dat weten we natuurlijk. En u gaf daar ook bij aan de motie Realistisch klimaatneutraal van Beter voor Dordt niet te steunen. Daar gaan we elkaar in vinden, want die ga ik ook niet steunen. Maar mijn vraag aan de heer Uysal is, want u geeft natuurlijk wel, en terecht, aan dat stukje van de netcongestie, dat dat natuurlijk ook een probleem veroorzaakt. Dat dat niet zomaar op te lossen is. Dat dat ook bepaalde groei stagneert en wat andere problematiek waarbij ... Natuurlijk, de overheid betaalt heel veel geld aan bijvoorbeeld kassen die het overtollige aan energie vanuit windmolens moeten opvangen. Hoe kijkt GroenLinks daartegenaan, om dat stukje problematiek dan mee te nemen in de komende jaren en de haalbaarheid van deze plannen?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, dat zijn een voor een relevante uitdagingen waar we mee te maken hebben. Maar wij geloven er niet in dat als er mogelijke uitdagingen zijn om de ambitie van klimaatneutraliteit in 2040 eventueel niet te kunnen halen, dat dat niet het probleem is. Dan moeten we eerder gaan kijken naar ons eigen handelen. Uiteindelijk, als je de lat lager legt, ga je niet hoger springen. Het probleem is niet de ambitie die wij met elkaar hebben gesteld, maar kijken hoe we om kunnen gaan met die uitdagingen. En u noemt er een paar. Dat zijn belangrijke uitdagingen, waar we ook het hoofd tegen moeten bieden. Maar het is geen optie. Klimaatverandering kost nu al miljarden geld. Als je het hebt over extreme hitte, als je het hebt over wateropvang, als je het hebt over gezondheidskosten, schade aan de infrastructuur. We moeten nu klimaatactie gaan uitvoeren. En als we dat niet doen, kost het ons alleen maar op de lange termijn nog meer kosten.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Ik snap dat ergens. Even los van hoe we daar politiek in staan, is dat natuurlijk een heel terecht punt. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat je dingen moet stagneren. Alleen de vraag is, waar zit het hem dan in? Want bepaalde maatregelen leveren nu beperkingen op, kosten ook inderdaad heel veel geld. Natuurlijk moet daar dan iets aan gebeuren. Maar waar zit die oplossing dan? En heeft GroenLinks al een beeld, of de experts hebben die al in beeld waar je dat dan kunt vinden? Want het lijkt nu te stagneren, of er komt in ieder geval geen oplossing.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, er komen dagelijks nieuwe technologieën, nieuwe innovatieve manieren om dit soort dingen aan te pakken. Voor ons is het uitgangspunt dat het probleem niet de ambitie is. We moeten dat zo snel mogelijk gaan aanpakken. En inderdaad, we moeten ook iets gaan doen aan die uitdagingen die u noemt. GroenLinks zal in ieder geval de komende tijd goed gaan gebruiken om met concrete voorstellen te komen, om te kijken hoe we met deze uitdagingen kunnen omgaan. En ook om die ambitie reëel en haalbaar te maken.

De voorzitter: Duidelijk. Dank.

Mevrouw Pichel: Kleine laatste aanvullende vraag, een kleintje.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u. Mijn vraag gaat nog even ook over dat stuk van het opvangen van energie van de windmolens. Er zijn een hoop agrariërs die daar nu geld aan verdienen, of eigenaren van kassen. De overheid betaalt daar heel veel geld aan. En wat is de kijk van GroenLinks daarop, dat dat iets is waar gewoon heel veel geld naartoe gaat, waar die mensen ook heel veel geld aan verdienen, waar de gemiddelde inwoner gewoon ook meer voor moet gaan betalen uiteindelijk onderaan de streep? Hoe kijkt GroenLinks daartegen?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Dat is wel een hele specifieke vraag. Ik denk, dit vraagstuk moeten we uiteindelijk met zijn allen gaan oplossen. We moeten het samen met elkaar gaan doen. Ook de doelgroep die u noemt, daar moeten we samen om de tafel mee gaan zitten om te kijken hoe we deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden. En alleen samen komen we er. Dat is even het antwoord wat ik op dit moment hierop kan geven.

De voorzitter: Echt een burgemeestersantwoord, toch? Samen. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van het antwoord wat de heer Uysal gaf op de vraag die mevrouw Pichel stelde, ook vanuit Beter voor Dordt vinden we het prima om te kijken hoever we kunnen komen om zoveel mogelijk klimaatneutraal te zijn, zo snel mogelijk. Maar wij hebben aangegeven, en dat staat ook in de motie, dat wij eigenlijk niet willen dat we onnodig snel investeringen moeten doen waar we geen geld voor hebben, waarbij we dan die investeringen moeten gaan bekostigen door onze inwoners de prijs daarvoor te laten betalen. Heeft de heer Uysal een ander idee waarmee we die kosten die we moeten maken gaan betalen?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, het probleem is het geld niet, volgens mij. Kijk, het klimaatvraagstuk is al decennialang bekend. En deze argumenten hoorden we ook dertig jaar, veertig jaar geleden. En we hebben al veel te vaak veel te veel vooruitgeschoven. En als we dat nu opnieuw weer gaan doen, dan weten we dat het op termijn ons meer gaat kosten. En we zien dat nu ook al. Klimaatverandering kost ons nu ook al miljarden geld. En als we dat nog verder op de lange baan schuiven, dan gaat het ons op termijn nog meer kosten. Dan zijn we nog verder van huis.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Nog een keer, want volgens mij is het geen antwoord op mijn vraag. We weten dat het heel veel geld kost. En dan is het ook nog eens zo dat heel vaak de menskracht er niet is om alles op tijd te organiseren. Waar gaat GroenLinks en de heer Uysal het geld vandaan halen en de menskracht om in 2040 klimaatneutraal te zijn?

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, ik gaf net ook al aan dat GroenLinks de komende tijd goed gaat gebruiken om met concrete voorstellen te komen, in ieder geval aan de financiële kant, om toch deze doelstelling haalbaar te maken en ook veel reëler te maken. Maar het probleem is nogmaals niet de ambitie die wij gesteld hebben. Het is een urgente, zelfs een existentieel vraagstuk, zou ik bijna willen zeggen. Het is zichtbaar, het is voelbaar, iedereen merkt daar wat van. En niks doen is echt geen optie. Klimaatactie is nu nodig.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, als laatste interruptie nog. Ik zou heel graag horen van de heer Uysal of hij al een tipje van de sluier van die voorstellen kan oplichten, door ons aan te geven waarmee GroenLinks denkt in ieder geval die kosten te vinden, tenminste om de financiën te vinden en de menskracht te vinden.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Voorzitter, uiteindelijk is het een kwestie van prioriteiten stellen. En ik denk dat ik dan Beter voor Dordt er nog even moet laten wachten op onze voorstellen. Maar laten we daar ook samen in optrekken. Want ik hoor eigenlijk van Beter voor Dordt ook niet fundamentele bezwaren tegen die ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Laten we vooral hierin samen optrekken, zou ik willen zeggen.

De voorzitter: Dank, de fractie van GroenLinks. Dan is het woord aan de heer Safranti van de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel.

De voorzitter: Aan u is het woord.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, tot slot als laatste spreker wil ik toch even mijn excuus aanbieden dat ik wat later aankwam en dat ik toch wel wat gemist heb. Maar het had een reden, vandaar. Nogmaals een dank van woord aan het ambtelijke apparaat. Twee weken terug hebben wij onze belangrijkste pijlers in de stad uitgebreid benoemd hier. Ook tijdens de commissies hebben wij deze herhaald. Daarom zullen wij niet verder in herhaling treden. Onze conceptmoties en -amendementen rondom Drechthopper, speelplekken, bibliotheek, cultuur en musea waren al in omgang bij andere partijen. Wij hebben ons daar met onze inbreng ook in herkend en medeondertekend. Ik zal me richten tot de moties en amendementen. Ik zal in dit geval alleen de moties en amendementen benoemen waar wij sowieso al voor zijn. En de amendementen en moties die ik niet benoem, zal ik straks na de colleggeronde verder beantwoorden. Ik begin bij de motie van Gewoon Dordt over de leges. Daar zijn wij voor. Niet zomaar ombuigen van Beter voor Dordt, voor. Realistisch klimaat, voor. Evalueer de ombuigingen, voor, ook weer van Beter voor Dordt. Digitale veiligheid eerst, voor, wederom van Beter voor Dordt. En Zorgvuldige besluitvorming bij ombuigingen, voor. Behoud van speelplekken in onze wijken van de VVD, voor. Behoud Onderwijsmuseum van VSP en heel veel andere partijen, voor. Bibliotheek AanZet vanuit PvdA, voor. Voorkom stapeling van kortingen en evenementensector, voor. Vervuiler betaalt havengeld van Partij voor de Dieren, voor. Dordrecht dementievriendelijke gemeente, voor. Kaders sociaal fonds van CDA, uit mijn hoofd, voor. Even kijken hoor. Dagrecreatieterrein Nieuwe Dordtse Biesbosch, VVD en heel veel andere partijen, voor. Sorry. CDA? Excuus. Ik was al bang dat mijn lijst niet meer klopte, maar excuus.

De voorzitter: Gaat u lekker door. Komt goed hoor.

De heer Safranti: Houd de basis overeind, indexeer vrijwilligersorganisaties, voor, van de PvdA, uit mijn hoofd ook nog. Jeugdboa's, voor. Geen onnodige beperking mobiliteit gebruikers DrechtHopper, Beter voor Dordt, voor. Evenementen zijn goud waard, voor. Dan de amendementen. Scootmobielen niet uitsluiten, voor. Meer kinderen sporten, bewegen, staat er bij mij op van CDA. Voor. Van ambitie naar taakstelling, voor. En dat was het, voorzitter, voor nu.

De voorzitter: Dank.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: In de opsomming van de heer Safranti, waarin hij noemde welke moties hij voornemens is om te gaan steunen, ontbrak denk ik een hele belangrijke motie die hij, hij was afwezig bij de vorige vergadering, maar eerder ook begreep ik voornemens was om mede in te dienen, namelijk de motie Behoud herten- en andere dierenparkjes. Ik hoop dat de heer Safranti niet van mening veranderd is en nog steeds een warm hart toedraagt aan alle Dordtenaren die graag de dieren zien in onze parken.

De voorzitter: Mijnheer Safranti. En we blijven rustig met zijn allen.

De heer Safranti: Ik zal mijnheer Kuhlmann geruststellen. Jazeker, wij zijn daarvoor.

De voorzitter: Hartstikke goed. En daarmee, met uw betoog, zijn wij dan aan het einde gekomen van de tweede termijn. Het is 16.51 uur. Dat betekent dat we die tweede termijn redelijk vlot hebben gedaan. Mijn voorstel is om even te schorsen, zodat het college zich kan beraden op de beantwoording, de reactie op al uw betogen, en ook kan reageren op de moties en amendementen. Dan hebben wij om 18.00 uur een dinerpauze. En ik voel een ordevoorstel aankomen. Het woord is aan de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik wilde een ordevoorstel doen. Ons reglement van orde staat toe om door te kunnen gaan tot 18.30 uur. Maar ik denk, als we echt ons best doen, dan gaan we dat halen. Als we dat niet redden, dan zou een uitloop naar 19.00 uur wellicht ook kunnen. En dat is het ordevoorstel wat ik dan nu doe.

De voorzitter: Dat is wel heel ambitieus trouwens. Dat legt een verplichting op aan ons allen om dat te doen. Ik kijk naar de andere fracties.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, voor.

De heer ...: Ook voor.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Stop.

Mevrouw Kruger: Ik wil even iets vragen.

De voorzitter: Als u een ordevoorstel hierop wil reageren, zeg ook even welke fractie u bent, want zo kan ik het niet bijhouden. VSP is ook voor, steunt. Fractie van Leeuwen. Fractie van Leeuwen. Fractie van der Spoel. Maar eerst is het woord aan mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik zou hier toch graag even een overweging over willen maken. Want we kunnen wel zeggen, we gaan lekker door tot 18.30 uur en dan zijn we klaar. Eerst even een inschatting. Ik heb even geen idee hoeveel minuten iedere wethouder kan gaan reageren. Volgens mij zijn we dan al een uur verder. 5 minuten per wethouder met interrupties, laten we zeggen, 10 minuten, als we het heel krap doen. Dan zijn we met 6 ook alweer een half uur verder. Dan kunnen we nog een tweede termijn verwachten van de eerdere sprekers. Ik vind, we hebben het over de Perspectiefnota 2026. Het is niet zomaar wat. Ik heb het idee dat we dat gewoon maar even willen afraffelen. En ik ben het niet eens om maar door en maar door en maar door te gaan. Sommige mensen zakken nu al in. Je ziet het, bij de eerste woordvoering is iedereen actief en bij de laatste dan komt er helemaal geen reactie meer. Ik stel voor om gewoon het keurig in een pauze te doen.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Ik stel voor dat we in elk geval het college laten doen en dat we dan even kijken, hoever staan we qua tijd? Want ik ondersteun wel de argumenten van mevrouw Kruger van GroenLinks.

De voorzitter: En ik zie dat de heer Struijk dat steunt. We gaan gewoon even een kwartiertje schorsen. Dan kan het college reageren. En dan bent u allemaal blij. Ik zie het toch weer. We schorsen tot 17.10 uur. Ik heropen de vergadering en geef het woord als eerste aan wethouder Van der Kruijff als de wethouder Financiën, die zal reageren op de ingediende moties en amendementen. En zo gaan we het voltallige college af. Het woord is aan de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Ik ga inderdaad de moties en amendementen af. Dat zijn er op mijn portefeuille 9. Maar even een inleidende opmerking, een heel aantal moties die niet in mijn portefeuille zitten, daar is dekking gevonden in de middelen, vanwege de stijging van het aantal inwoners wat in het azc gehuisvest gaat worden, waarvan wij de indicatie hebben gegeven dat dat zo'n 4 ton is. Daarvan moet ik aangeven dat het nog wel een eerste inschatting is. Het is nog niet heel hard geld. En ondertussen moet ik u aangeven, net zoals dat wij niet de mensen in het azc begroot hebben, dat wij ook niet de daling van de Oekraïners, dat is de andere categorie, begroot hebben. Dat bedrag kan ook nog naar beneden bijgesteld worden. Dat zeg ik maar vanuit Financiën. De collega's doen het op inhoud. Dat die motiedekking nog wel zacht is en dat ik vanuit Financiën zou willen adviseren dat wij dat als richting meenemen wat u allemaal vraagt. En richting de begroting kijken of dat financieel ook allemaal kan qua dekking. Voorzitter, dan de amendementen en de moties. Amendement 6 is van de SP, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad.

Die gaat uit van het schrappen van het Stadspark. En dat is al reden genoeg voor het college om te zeggen, die ontraden we, omdat dat dat niet in lijn van de opvatting van het college is, maar ook niet in lijn van uw raadsbesluiten die ons meegegeven heeft. En parallel daarvan denken wij niet dat we vanuit de reserves ons beleid moeten financieren, maar vanuit structurele inkomsten. Voorzitter, dan de motie. Dan hebben we de motie M3a van Beter voor Dordt. Voorzitter, die ontraden we ook. Ik heb in het college een hele klinkklare toezegging gedaan. Die heb ik zelfs ook gemaild. Ik zal hem ook nog een keertje voorlezen. Dat kost misschien wel te veel tijd, maar hij is voor heel veel ombuigingen namelijk wel van belang. Wij zeggen toe, en dat mag u noteren als een harde toezegging, dat we bij de begroting van 2026, waarin de ombuigingen worden verwerkt, komen met een voorstel welke ombuigingen we specifiek willen en kunnen volgen. En ook welke niet. Bij die ombuiging waarvan helder is dat er, 1, sprake is van maatschappelijke effecten, en 2, waarvan helder is dat ze nader moet worden uitgewerkt, zal de raad nader worden geïnformeerd over monitoring bij vaststelling van de betreffende begroting. Waarom zeg ik dat? Omdat ik heel veel verzoeken zie om op allerlei momenten RIB's en stand van zaken en weet ik wat al niet meer te gaan sturen en wij het vanuit efficiency het echt willen combineren in de P&C-cyclus. De ombuigingsvoorstellen die ingaan in 2027 gebeuren dan bij de begroting 2027 in november 2026. Niet bij de Perspectiefnota. Dan hebben we voldoende uitwerkingstijd. En die is ook nodig voor overleg met alle instanties die het betreft. En bij de betreffende begroting zal ook worden aangegeven welke maatschappelijke effecten worden voorzien, of dat te volgen is en hoe we dat vormgeven. U krijgt echt alles wat u wil, maar we willen het wel graag in dat stramien met elkaar doen om het behapbaar en beheersbaar te houden. En ik zal bij een aantal specifieke moties en amendementen daar ook nog wel op ingaan, voor zover die in mijn terrein liggen. Deze motie ontraden we, dat is denk ik wel duidelijk, op deze manier, hoewel we het eens zijn met de intentie van monitoren en evalueren en u in positie brengen. Motie 17, de Zorgvuldige besluitvorming bij de ombuigingen eerst uitwerken en dan besluiten, die ontraden we ook. Dat zou betekenen dat we vertragen. En de stukken zijn in voldoende informatie opgenomen, waarbij u in kaderstellend perspectief kunt handelen. Via de toezegging die ik net heb gedaan, kunt u echt waarborgen dat u in positie wordt gebracht om de maatschappelijke effecten te volgen en op te sturen. Motie 20 gaat over de publieke zakelijkheid bij logiesheffing. Daar zit een dilemma in. Dat heb ik ook aangegeven in de commissie. Aan de ene kant kun je zeggen, we missen opbrengst, de toeristenbelasting, omdat het COA kamers huurt om statushouders te huisvesten. Tegelijkertijd is het ook zo dat het COA dat doet, omdat wij als gemeenten, ook Dordrecht, fors achterlopen op onze taakstelling. En op hun kosten huisvesten ze nu statushouders in hotelkamers, wat verschrikkelijk duur is. Ook voor hen. De vraag is of u hun rekening wilt verhogen. Nou zie daar het dilemma, als college laten we dat aan uw oordeel over wat u daarvan vindt. We zijn daar ook erg benieuwd naar. Motie 21, Houd de basis overeind, indexeren vrijwilligersorganisaties tot 50.000 euro, ontraden we ook. Wij denken dat deze organisaties zodanig laag zitten in de personeelskosten, maar ook wel zo hoog in de subsidie, dat ze deze 3 procent echt kunnen opvangen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Een korte vraag. Dank u wel. We hebben het hier wel vaak over organisaties waar inderdaad één iemand in dienst is. Maar diegene draait wel voor heel veel verschillende onderdelen op. En op het moment dat er dan niet geïndexeerd wordt, horen we ook geluiden dat de kansengelijkheid afneemt. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, onze inschatting is dat de organisatie tussen de 10.000 en de 50.000 euro subsidie krijgt, want daar hebben we het nu over als extra. Echt voldoende ruimte hebben om op te kunnen vangen. Het gaat maximaal om, dat kunt u ook uitrekenen, bij 50.000 euro, als je 3 procent niet indexeert, 1.500 euro per jaar wat het verschil maakt. Wij denken echt bij een subsidie tot 50.000 euro dat dat door een organisatie op te vangen zou moeten zijn. En wij denken dat dat kan. We moeten allemaal inleveren. Vandaar. De motie Gemeente aan zet, M24 is dat inderdaad, die ontraden we ook. De termijn waarbinnen de beantwoording moet plaatsvinden is echt onhaalbaar, gezien de planning van de begroting 2026. Maar wij zien wel dat er heel veel vragen gesteld worden rondom de bibliotheek. Er speelt ook heel veel bij de bibliotheek. Er is nieuw landelijk beleid. Dat moet nog in wetgeving vertaald worden, maar dat laat nog even op zich wachten. We verwachten dat wel in de komende periode. Er is sprake maken van overleg over de regionale samenwerking en de financiering. We hebben dat vraagstuk over de lokale dienstverlening en hoe dat samenhangt met andere instanties in onze stad. En er speelt ook nog een verhuizing naar het Dordthuis, ergens medio volgend jaar. Al dat verhaal bij elkaar lijkt het ons verstandig een beeldvormende sessie te doen in het tweede kwartaal van volgend jaar, waarbij we al die zaken de revue laten passeren en waarbij we ook mee kunnen nemen wat de stand van zaken is van het denken. Dat vult dan wel in wat u wilt, denken wij.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Deze beeldvormende sessie, kan ik me voorstellen, gaat dan over de visie van de bibliotheek en ook de inpassing daarvan van de Bibliotheekwet en wat dat betekent voor Dordrecht in de nieuwe bibliotheek?

De heer Van der Kruijff: Ja, dat is een van de onderdelen, niet het enige onderdeel, maar dat zit zeker in scope.

Mevrouw Schnabel: Precies. Heel fijn. En toch nog eventjes ook ter verduidelijking op de toezegging. Want klopt het dat we aan de start van 2027 dan ook een stand van zaken krijgen over hoe het met de maatschappelijke en financiële effecten gaat die mogelijk meespelen met de bezuiniging?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, we hebben aangegeven dat voor maatregelen die ingaan in 2026 we die maatregelen zullen opnemen in de begroting voor 2027, moet ik zeggen, voor de begroting voor 2027. Dat is in het najaar van 2026. En dan komt dat allemaal voorbij. Aansluitend op dat tweede kwartaal.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Kunnen we dan ook op de hoogte gesteld worden van het gesprek wat met de andere gemeenten gevoerd wordt op dat moment?

De heer Van der Kruijff: Jazeker. En zeker, mijn voorstel is gewoon al die dingen bij elkaar te brengen, omdat ze elkaar beïnvloeden. Voorzitter, dan de motie van Gewoon Dordt over de legeskosten, om dat inzichtelijker te maken. Daar kunnen we ons alles bij voorstellen. In het algemeen is het wel zo dat, dat is even een technisch antwoord, de gemeente bezig is met de nieuwe applicatie om dat ook preciezer te kunnen doen. En dat strookt net niet met de termijn die gevraagd wordt door Gewoon Dordt. We willen dit in het algemeen graag toezeggen, maar we hebben er wel iets meer tijd nodig om aan te kunnen sluiten op het proces wat ook loopt al binnen de gemeente om dit mogelijk te maken. En mijn collega Van der Linden zal nog iets specifiek ingaan op een aantal gebieden die hen betreffen.

De voorzitter: En het is M28.

De heer Van der Kruijff: Dat is M28. Dat is correct, voorzitter. Dan hebben we de motie Koers houden van Forum voor Democratie. Die kijkt vanuit een hele andere dimensie naar deze Perspectiefnota dan we als college gedaan hebben. Maar we herkennen ons toch niet in het feit dat we niet strategisch zouden nadenken. We hebben een Agenda 2030, we hebben een Woonvisie, we hebben een Duurzaamheidsvisie, we hebben een Visie sociaal domein. En zo kan ik nog wel doorgaan. Van al die visies wordt gehandeld. En hebben we ook als college bedacht vanuit het bestuurlijk kader, en dat mag u ook wel een visie noemen, hoe we daar dan mee om willen gaan om tot deze bezuinigingen te komen. En dat het landelijk bestuur besluit heel veel miljarden in defensie te stoppen, daar kunt u van alles van vinden. Wij zouden als Dordrecht ook graag meer middelen krijgen vanuit landelijk, maar daar kunnen we hier lokaal niet onze Perspectiefnota op aanpassen.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik zou daar graag wat over willen vragen aan de wethouder. Want ik weet niet of de wethouder ook Auditcommissies terugkijkt waar hij niet bij is. We hebben een Auditcommissie gehad op 13 mei jongstleden, waar het toch wel uitgebreid besproken is met de accountants. Die ook wel het advies hebben uitgebracht om verder te kijken dan de huidige strategie die wordt gekozen. En dat gewoon heel goed onderbouwd te doen en toch aan het college te vragen om daarnaar te willen kijken. Is dat dan iets wat de wethouder zo naast zich neerlegt?

Is dit iets wat hij niet heeft teruggezien? Is dit iets wat hij niet heeft teruggekoppeld gekregen van de ambtelijke ondersteuning? Hoe mag ik dat zien?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik heb in ieder geval vanuit de ambtelijke ondersteuning niet teruggekregen dat wij onze Perspectiefnota om deze reden anders zouden moeten insteken. Ik heb ze niet allemaal nagekeken, dat kan ik u ook bekennen.

Mevrouw Pichel: Mag ik een vervolgvraag stellen?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: En als ik dan toch nu aan de wethouder vraag, we hebben daar echt een uitgebreid gesprek over gehad met de accountant die een advies heeft uitgebracht, is dat dan nog wel iets waar de wethouder oren naar heeft, of niet?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, de Auditcommissie is een technische commissie met ook technische opvattingen. Dit klinkt mij toch redelijk politiek in de oren. Ik ben al verbaasd over die combinatie. Maar als u vindt dat we daar nog een keer het politiek debat over zouden moeten voeren, moet u dat een keertje politiek laten agenderen. Vanuit het college zien we daar geen aanleiding toe op het moment.

De voorzitter: We laten hem hierbij.

Mevrouw Pichel: Mag ik heel even zeggen, dat is wel een misvatting van de wethouder, want het is totaal niet politiek. De Auditcommissie is natuurlijk niet politiek. En puur technisch kijken naar strategische keuzes is natuurlijk ook niet een politiek keuze. Alles wat eruit volgt misschien wel. Maar dit is wel echt strategisch bekeken en gewoon puur technisch op de financiële keuzes die er liggen en niet politieke keuzes.

De voorzitter: Waarvan akte. We gaan door. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik liet even het antwoord van de heer Van der Kruijff op mij indalen over de termijn die te kort was om een inzicht te geven in de leges. We hebben eigenlijk die datum genoemd, omdat we dachten, wellicht kan het dan nog bij de Legesverordening, om die aan te passen. Wat lijkt de wethouder wel een realistische termijn? Want daar zit natuurlijk voor mij geen enkel probleem. Het gaat er vooral om dat het in beeld komt.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, moet ik even kijken of daar iets bij staat, want dat durf ik niet zomaar op eigen houtje te vertellen. Welk motienummer was het ook alweer? Kunt u me helpen? 28. Ik heb hem gevonden. We zijn gestart met de nieuwe applicatie waarvan we kostprijzen ...

Of deze applicatie al volledig in werking is, is nu nog niet zeggen. Er staat nog geen termijn achter wanneer die er wel is. Dat moet ik u nog even schuldig blijven. Misschien krijg ik het in de tussentijd ingefluisterd, en dan zorg ik dat u het nog wellicht krijgt via de heer Van der Linden, als die aan de beurt is. Dan laat ik hem dat weten.

De voorzitter: We doen een oproep tot influisteren richting de tribune. Dat was hem?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, de tijd is op.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De heer Van der Kruijff: Want er zijn natuurlijk ook heel veel vragen zonder moties en amendementen gesteld. Maar daar moet ik het antwoord op schuldig blijven, als we onszelf aan de tijd houden, gezien de deadline die ook gesteld is.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ik heb er begrip voor dat de wethouder Financiën zich aan de tijd wil houden, maar ik heb een hele essentiële vraag gesteld. Namelijk, waarom wijken de gerealiseerde resultaten over de verschillende jaren tientallen miljoenen euro's af van de begrotingsresultaten? En ik hoorde een fractielid van het CDA zeggen, dat komt door de coronacrisis. Dat zou voor 2020 en 2021 best kunnen, maar de coronacrisis was eigenlijk begin 2022 toch min of meer afgelopen. Dat verklaart die jaren erna niet. Ik wil heel graag van de wethouder Financiën een antwoord op deze vraag.

De heer Van der Kruijff: Dat kan voorzitter, ik heb het bij me, maar mijn tijd was alleen op.

De voorzitter: Reageert u nog op deze vraag. Maar ik vind dit wel een beetje een eerste termijn vraag, eerlijk gezegd. Maar, wethouder, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Het is aan u. Voorzitter, om te beginnen is 2024 weer een redelijk normaal jaar met een niet enorm positief rekeningresultaat. Over 2023 waren de 26,5 miljoen Oekraïne-gelden als meevaller en 9 miljoen technisch incidentele middelen vanuit de reserve afschrijving. Dat was incidenteel. Vanuit 2022 was het 11,6 miljoen incidentele vrijval op de stelpost gemeentefonds. Zagen we ook niet aankomen. 9 miljoen Oekraïne-gelden zagen we ook niet aankomen. En 7 miljoen extra bijdrage algemene uitkering vanwege de corona. Die corona zagen we ook niet aankomen. Dat is overigens allemaal al een keer beantwoord in technische vragen, die eerder door het CDA zijn gesteld in die tijd.

De voorzitter: En zo is het.

De heer Van Leeuwen: Maar dat geloof ik dan. Maar we moeten met elkaar wel kunnen constateren dat er een aantal bedragen in zitten die we niet hebben zien aankomen de afgelopen jaren. En ik heb dan ook wel vraagtekens over de begroting op dit moment. Dat was eigenlijk mijn punt.

Ik heb er geen concrete aanwijzing voor dat het niet zou kloppen, want anders had ik het ingediend. Maar ik heb een bepaald cynisme erover, laat ik het even zo zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dat snap ik. Maar ik denk dat we in een tweede termijn niet over moeten doen wat wel echt thuishoort in de eerste termijn. Laten we daar elkaar een beetje scherp op houden. Maar alle begrip. Wethouder, ik zag een interruptie nog aan mijn linkerzijde. Niet het geval. Dan was dat hem, wethouder van Financiën.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Dan geef ik het woord aan de heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Dat zijn dan 4 moties. De eerste is motie M2a van Beter voor Dordt, Digitale veiligheid eerst. Die verzoekt om een rapportage in het vierde kwartaal te leveren. Daar kunnen we zeker in voorzien. En het is een zeer belangrijk thema. Uw oproep om 2 keer per raadsperiode daar verantwoording over af te leggen, is wat ons betreft ook een logisch verzoek. Laten we verder oordeel aan u als raad. Dan hebben we motie ...

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik wil de heer Burggraaf nogmaals benadrukken dat, mocht daar enige extra expertise op nodig zijn, ik weet waar hij die kan vinden.

De heer Burggraaf: Dank voor uw aanbod. Het is zeker een complexe materie. Daar gaan we gebruik van maken. Dank u. Motie M10a, Voorkom stapeling van korting op evenementensector en werk samen aan een gezellige stad, van GroenLinks, VVD, BvD, en OOE. Daar zitten heel veel herkenbare onderdelen in, voorzitter. Ook het college wil bij de verdere uitwerking goed zorg besteden aan het voorkomen van stapelingen, te abrupte bezuinigingen, kostenverhoging bij evenementen. De oproep om dat vooral goed met de evenementensector gezamenlijk uit te gaan werken, nemen we absoluut ook ter harte. En de vertegenwoordigers daarbij te betrekken en daar waar onderzoek naar altijd regeldruk te verminderen dan wel de kostprijs niet ongewenst omhoog te laten lopen voor evenementen, daar zullen we ons zeker ook voor inzetten. Daarmee is deze motie wat ons betreft oordeel raad. En is het goed in ieder geval te horen in het debat ook dat velen van u in de raad de evenementensector en al onze evenementen in de stad zo'n groot hart toedragen. Het maakt onze stad absoluut uniek. Dan hebben we motie M15 van BvD, Behoud onze evenementen, ze zijn goud voor de stad. Daar zijn we het in ieder geval wel mee eens, dat het goud voor de stad is. Toch ontraden we deze motie, omdat u in deze motie oproept om op het budget op de wijkwensen te gaan bezuinigen, een ton. En daar heeft het college juist niet voor gekozen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De heer Burggraaf: U maakt een andere keuze dan het pakket wat wij aan u hebben voorgelegd. En kunnen we daarom niet anders dan ontraden.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, wij stellen niet voor om te bezuinigen op het wijkbudget, maar om het wijkbudget anders te organiseren en anders te vullen, waardoor het geld vrijvalt voor de evenementen, om het correct weer te geven.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Daar heeft het college een andere weging op gemaakt. Dat is de reflectie daarop. Dan hebben we de motie M26, Partij voor de Dieren, De vervuiler betaalt havengeld. Ook deze motie ontraadt het college. Deze beweging is vooral ingezet om te zorgen dat er extra inkomsten uw kant op komen, of naar de gemeente toekomen op de havengelden. Nu is het zo dat de meeste van de rivercruiseschepen al voldoen aan de bronzen en de zilveren Green Award en de Binnenvaart Emissie Label-systematiek. Als je daar ook nog weer eens een keer korting op gaat toepassen, dan ben je echt een gat in je begrote inkomsten aan het schieten. We snappen wel de oproep om met de sector in gesprek te gaan. En echt in lijn ook met het Schone Lucht Akkoord wat we hebben, de routekaart Zero Emissie Binnenhavens, te blijven werken aan verbeterlagen van de rivercruisesector. Op dat aspect gaan we absoluut met de sector in gesprek en zullen we ook eens onderzoeken in hoeverre de enkele schepen die nog niet aan die labels voldoen we kunnen kijken of we die kunnen weren dan vanuit Dordrecht. Dat is onder andere wat in Rotterdam ook gebeurt. Om dat beeld even recht te zetten, in Rotterdam is er ook geen differentiatie in tarief. Daar is gewoon de stelling, u moet als rivercruisemaatschappij zo'n label hebben. En als u het niet heeft, dan kunt u niet aanmeren. Heeft u hem wel, kunt u wel aanmeren. Dan waren er ook nog wat vragen van GroenLinks hieromtrent.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De wethouder beweert dat onze motie een gat in de begroting slaat. Maar zoals wij het hebben begrepen, wordt deze korting al gehanteerd, 15 procent korting voor gecertificeerde schepen in Dordrecht. Daar verandert als het college zegt, de meeste schepen hebben al een brons of zilver certificaat, die korting niet. Dan wordt er toch geen gat in de begroting geslagen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dat is niet correct. Het klopt dat het havenbedrijf kortingssystematieken toepast op binnenvaartschepen, maar niet op rivercruiseschepen, riviercruiseschepen. En dat is waar we het nu over hebben. En GroenLinks zei, we zien een aantal randvoorwaarden die belangrijk zijn. Zorg dat het vooral duurzaam gebeurt. Investeren in walstroom en dergelijke.

Absoluut, staat ook voor het college op nummer één. Dat is ook de reden waarom we gisteren een intentieovereenkomst hebben gesloten met Viking, een grote riviercruisemaatschappij, die daar ook in de markt zelf al flink op aan het innoveren is. We verwachten van daaruit uiteindelijk in de samenwerking ook meer te kunnen bereiken. En als het gaat om spreiding van de druk, is ook absoluut een randvoorwaarde wat ons betreft de ... We willen de riviercruiseschepen zo faciliteren dat het extra inkomsten voor de gemeentelijke begroting oplevert. Dat het ook veel bezoek aan de binnenstad oplevert. Voor onze ondernemers en de musea extra inkomsten oplevert. En we willen zorgen dat het voor omwonenden een fijne, prettige leefomgeving is. En sterker nog, doordat we gaan investeren rondom de verschillende aanmeerplekken, kunnen we ook echt de directe leefomgeving voor de bewoners juist verbeteren. Bijvoorbeeld een aantal vergroeningsmaatregelen zit erin. En inderdaad ook wat spreiding over de verschillende locaties. Waarbij wel duidelijk is dat Wantij-West, dat heeft u al eerder in uw ontwikkelplan Wantij-West in de visie ook bekrachtigd, een hele belangrijke eerste aanmeerplek is. Maar er zijn er meerdere in de stad. Zodat we ook daar oog houden voor spreiding van de druk.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Wacht. Stop. Eerst de heer Groenewege, dan de heer Oostenrijk.

De heer Groenewege: Dank u wel. Het college geeft aan te gaan onderzoeken of niet-gecertificeerde schepen geweerd kunnen worden uit de havens. Dat is één stap. Maar er zijn natuurlijk meerdere tredes van certificering. Als deze methode wordt gehanteerd, dan stimuleer je in ieder geval niet dat de schepen elektrisch worden. Dan voldoen ze misschien aan het minimale certificaat, maar daarna is er geen prikkel meer om verder te verduurzamen. Erkent de wethouder dat?

De voorzitter: Korte reactie van de wethouder.

De heer Burggraaf: Dat is wat ik probeerde te beantwoorden met de toezegging dat we met de sector in gesprek zullen gaan vanuit het Schone Lucht Akkoord waarmee we werken, binnen de routekaart Zero Emissie Binnenhavens voor binnenvaart, die we ook hebben. En van daaruit met de sector ook kijken, hoe kunnen we verder blijven stimuleren dat die verduurzaming en steeds betere voortstuwing, die nog gezonder is, zal ik maar zeggen, of nog minder uitstoot geeft aan de omgeving, dat we die beweging wel krachtig voort kunnen blijven zetten. Dat zullen we absoluut ook met de sector doorzetten.

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de wethouder heeft gezegd dat hij in gesprek gaat met belanghebbenden. En dat is mooi. Wanneer kunnen we daar een reflectie van zien?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: En u bedoelt dan specifiek met de sector, als het gaat over de verduurzaming. Bedoelt u dat?

De heer Oostenrijk: Ja. En ook het imago wat we als Dordrecht willen uitstralen, dat we een stad zijn die propageert om zo duurzaam mogelijk hier aan te leggen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter.

De heer Oostenrijk: En dat zou ook in de nadere tarifiering toch eigenlijk min of meer zichtbaar moeten zijn.

De heer Burggraaf: Dat is wat ik net zei, het college ontraadt het om dat via de tarifiering te doen. Hoe vaak zullen we dat doen? Op het moment dat er wat te melden is, zullen we in een raadsinformatiebrief het meenemen in de investeringen die we rondom de rivercruise doen. En daar zullen we u ook informeren over de verduurzamingsstappen die rond de sector zijn. Want ik denk dat het ook zeer waardevol is om dat een keer in de breedte met u als raad te delen. Want er gebeurt veel meer in die sector en veel meer innovatie, denk ik, dan velen van u realiseren.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Is de wethouder bereid om ook de bredere belangen mee te nemen richting deze gesprekken? Dat we ook voorkomen dat we een dubbele maat hanteren richting ongeveer alle schepen die langs ons eiland gaan. Het is een van de drukst bevaren rivierroutes van heel Europa. En dat we nu een uitzondering maken voor cruiseschepen, terwijl allerlei duwbakken de hele dag langs ons eiland gaan en die worden op dit moment dan ontzien. En dat we onszelf dan daarmee niet uit de markt prijzen. Is de wethouder ook bereid om dat perspectief mee te nemen in dat gesprek met de sector?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat is precies waarom ik net liet weten dat het college graag met de sector samen in gesprek gaat om ernaar te kijken. Want het is echt waar dat juist de riviercruisemaatschappijen ook enorm bezig zijn met een stukje verduurzaming. Als voorbeeld, als je als gast op een schip zit, vind je het ook heel fijn dat je aan de walstroom zit, want dat betekent dat je veel rustiger als je aan de wal ligt op het schip kan zitten, die ook hun eigen balkonnetje hebben, et cetera. Laten we het besef hebben dat heel veel van de belangen die er zijn ook echt vaak gelijk zijn. En laten we ook juist van die krachten in de markt gebruikmaken.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, de wethouder reageert nu vooral op tarieven voor cruiseschepen, maar de motie is natuurlijk breder. Die gaat ook over binnenvaartschepen. Begrijp ik daaruit dat hij daar geen problemen mee heeft, met de motie?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, om even twee dingen te scheiden. Eén is, de rivercruiseschepen, daar gaan de gemeenten zo meteen over de havengelden en de inning ervan. Het verdere contract dat we met het Havenbedrijf hebben als het gaat om de aanmeerplekken voor binnenvaartschepen en dergelijke blijft gewoon lopen via de systematiek, zoals we die altijd al hebben gedaan. En daar werken we met uniforme regels, die zowel gelden bij het Havenbedrijf in het Rotterdamse gebied, als dat ze gelden in het Dordtse gebied. Alleen de riviercruiseschepen wordt een gemeentelijke verantwoordelijkheid, net zoals dat in Rotterdam ook niet een verantwoordelijkheid is die onder het HBR valt, maar gewoon een verantwoordelijkheid is die direct vanuit de gemeente Rotterdam wordt gevoerd.

De voorzitter: Vervolg uw betoog alstublieft.

De heer Burggraaf: Dat was hem voorzitter. Ik heb alle moties gehad.

De voorzitter: Dank, wethouder. Dan gaan we naar wethouder Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Dank u. Ik dacht, laat ik eens beginnen met de rollen omdraaien. Meerdere partijen hebben het college waardering gegeven voor wat er nu ligt. En ik wil eigenlijk mijn waardering uitspreken richting de raad, naar aanleiding van de eerste termijn, maar ook naar aanleiding van de discussie en het gesprek in de commissies, waarin we het Sociaal Domein uitvoerig besproken hebben en waarin ik in ieder geval wel gemerkt heb dat het allergrootste deel van deze raad echt inziet dat we moeten ingrijpen op dat Sociaal Domein om de zorg ook echt bereikbaar en beschikbaar en betaalbaar te houden voor de meest kwetsbare inwoners. Mijn dank daarvoor. En ik zie dat ook terug in de moties en amendementen die voorliggen. En met een positieve boodschap beginnen, laat ik dan nu direct met het zuur beginnen. En dat zijn de 2 amendementen die er liggen. A4, Schrap beperking mobiliteit gebruikers Drechthopper, die eigenlijk vraagt om de 24-uursmaatregel te schrappen, die ontraden wij als college. Juist omdat die 24 uur ons de mogelijkheid geeft om beter en efficiënter te plannen, waarmee we betrouwbare dienstverlening kunnen leveren. Datzelfde geldt voor amendement 5, Scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper. Daarmee wordt eigenlijk de hele maatregel geschrapt. Ik denk, om redenen die we al vaker besproken hebben, ontraadt het college dit amendement. Ik pak daar wel gelijk even motie 13a bij, die niet via een amendement, maar met een motie de maatregel in ieder geval iets verzacht voor onze inwoners en vraagt om een mogelijkheid te bieden voor scootmobielrijders, om ook gebruik te kunnen maken van de Drechthopper, zij het in beperkte vorm. Deze motie zijn we positief over. Wij kunnen uitwerken op wat voor manier we dat kunnen doen.

We denken zelf dat het makkelijkste is om te kijken naar een aantal kilometers of beperkt aantal ritten. Maar daar kunnen we binnen de gestelde termijn op terugkomen.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Even een vraag richting de wethouder, met betrekking tot het niet meer gebruik mogen maken van mensen die nu een scootmobiel hebben van de Drechthopper. Wanneer nu blijkt dat heel veel mensen hun scootmobiel weg gaan doen, omdat ze dan wel van de Drechthopper gebruik kunnen gaan maken, hebben we dan niet ook gewoon een probleem? Of hoe gaat u er dan mee om?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, ik kan me die vraag wel voorstellen. En ik zou me kunnen voorstellen dat zoiets gebeurt als de Drechthopper helemaal onbereikbaar wordt voor mensen die een scootmobiel gebruiken. Wat we zeggen, is dat de maatregel geldt voor scootmobielgebruikers binnen Dordrecht. Dat betekent dat je binnen Dordrecht gebruik moet maken van de scootmobiel, als je daar een voorziening voor hebt aangevraagd, en niet van de Drechthopper. Maar moet je ergens in de regio zijn, kun je gewoon gebruikmaken van de Drechthopper. Moet je verder weg, is er Valys. Dat is dan niet onze voorziening, maar die is er wel. Het gaat om een straal binnen Dordrecht, waarmee wij dat risico als nihil inschatten.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Maar, voorzitter, is het niet zo dat heel veel mensen met een scootmobiel nu gebruikmaken van de Drechthopper, ook binnen Dordrecht, als bijvoorbeeld met slecht weer of slechte andere omstandigheden, fysieke gezondheid, naar de huisarts moeten of naar een begrafenis willen? Die mensen kunnen dadelijk niet meer gebruikmaken van de Drechthopper. En wellicht gaan al die mensen er wel voor kiezen om hun scootmobiel in te leveren, zodat ze gebruik mogen blijven maken van de Drechthopper.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Eerst even technisch, waarom ik denk dat dit niet zal gaan gebeuren. Mensen met een scootmobiel gebruiken vaak ook de scootmobiel om even naar de winkel te gaan. Daar gaan ze de Drechthopper niet voor bellen. Ik denk niet dat er iemand is die zegt, doe mij maar de Drechthopper in plaats van de scootmobiel. Maar nogmaals, daarom heb ik net ook positief geoordeeld op de motie, ik dacht van het CDA en andere partijen, moet ik even schuldig blijven wie nog meer, om de scootmobielrijder niet in de regen te laten staan. Waarmee we zeggen, dan moeten we een beperkt aantal kilometers of een beperkt aantal ritten voor scootmobielgebruikers binnen Dordrecht wel mogelijk maken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dan nog een korte interruptie.

De voorzitter: De heer Schalken, laatste keer.

De heer Schalken-den Hartog: Want ook Beter voor Dordt heeft zijn naam onder die oproep gezet. Zo van, alles beter dan niets. Maar is de wethouder het niet met ons eens dat dat ook weer een hoop administratieve rompslomp en gedoe gaat vragen, terwijl u al zo weinig mensen heeft?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, dat schat ik in van niet. Iemand komt een indicatie in dit geval dan aanvragen voor een scooter. En dan kunnen we direct regelen dat daar een beperkt aantal kilometers voor de Drechthopper of een rittenkaart of iets dergelijks ... Dat gaan we uitwerken en daar komen we over bij u terug.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Dan de motie 7a van de VSP en het CDA. Daar kunnen wij hartstikke positief over zijn. Ik kan hem zelfs omarmen, omdat ik denk dat het goed is om inderdaad in beeld te brengen, wat doen we al? Gewoon voor de inwoner die dat dan ziet, maar ook voor deze raad. En daar kunnen we in de lopende beleidsontwikkelingen dan ook toetsen, hebben we dit al geregeld of hebben we hier nog wat op te organiseren? Ik omarm de motie. En als die nog in stemming wordt gebracht, dan zie ik graag de uitkomst. Dan motie 12a, dat zijn de kaders voor het sociaal fonds. Ook daar kunnen we positief op adviseren. Het oordeel is uiteraard aan de raad. Ik heb alleen een aanvulling. En dat is dat er nu gesproken wordt over de maatregelen pas in laten gaan in 2027. Maar als de amendementen niet worden aangenomen op de Drechthopper, dan gaat de maatregel Drechthopper in 2026 al in. En daarvan heb ik eerder al toegezegd dat we daar met een overbruggingsregeling zouden komen dat we hem wel opvangen. Maar ik kan die maatregel niet uitstellen tot na 2026.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter. Hier.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: De opmerking van de wethouder snap ik, maar die is ook verwerkt in de motie, in een noot. We vullen elkaar daar aan, denk ik.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Dat zie ik nu inderdaad. Heb ik niet goed gekeken. Bedankt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Nog een vraag over sociaal fonds en de kaders. In de motie staat aangegeven dat we tot een definitie van kwetsbaarheid komen. We zijn een beetje bezorgd op wat voor manier dat dat gaat.

En we kunnen ons natuurlijk voorstellen dat dat gewoon goed gaat. Maar is daar ook al een idee bij? Gaan we dat samen in de commissie vormen of ligt dat er al?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Nee, dat ligt er nog niet. En het voorstel dat in de motie wordt gedaan, is om met een uitgewerkt voorstel te komen voor de begroting 2027. En dan kan ik me voorstellen dat het gewoon via de reguliere BOB-route, beeldvormend, oordeelsvormend, besluitvormend, door de raad gaat.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Van Benschop: Dan heb ik er nog eentje. Dat is motie 22, Glansrijke toekomst met jongeren. De jeugdstrategie. De vorige keer moest ik het antwoord even schuldig blijven, omdat ik nog niet helemaal doorhad wat de jeugdstrategie was. Heb ik inmiddels onderzocht. Ik ben blij met de, beperking is niet het goede woord, maar meer het smaller maken, gericht op het programma Glansrijke toekomst, ook omdat we daar binnen dat programma al in gesprek zijn met jongeren. En wij kunnen ons heel goed voorstellen dat als de raad deze motie aanneemt, dat we aan de slag gaan met een soort kerngroep om op die thema's zo'n jeugdstrategie, noem ik het dan maar even, light, te ontwikkelen. En als dat tot goede resultaten leidt en als we zien dat jongeren daar ook op aangaan en daar graag aan bij willen dragen, is er altijd de mogelijkheid om te kijken of je dat in de toekomst verder kunt uitbouwen. Deze geven wij oordeel raad.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Hoe moet onze fractie dit relaas van de wethouder beschouwen? Is dat een toezegging dat zij dat hoe dan ook gaat doen, of heeft zij deze motie nodig om het te gaan doen? Oordeel raad, toch?

Mevrouw Van Benschop: Het is oordeel aan de raad. Voor een deel doe ik dit en blijven we dat ook doen. Maar er wordt hier wel wat extra's gevraagd om bijvoorbeeld ook bestaande participatietrajecten te betrekken, om de raad erover te informeren. Ik moet er wel bij zeggen dat ik me afvraag of het najaar van 2026 helemaal haalbaar is om het allemaal uitgewerkt te hebben. Maar we kunnen wel in het najaar in ieder geval een planning delen.

De voorzitter: Dank. Dan was dat hem. Dank, wethouder Van Benschop. Het woord is aan de heer Van der Linden. Nog steeds jarig.

De heer Van der Linden: Dank, voorzitter. Nog steeds jarig. 4 moties. Even kijken, motie 8. Even kijken hoor. Dat was de motie over het Onderwijsmuseum. Die kunnen we natuurlijk van harte overnemen en omarmen. Ik neem aan dat u daar stemming over wilt om met zijn allen dan te zeggen, goed idee. Daar hoort wel een opmerking bij. We hebben natuurlijk het gesprek gehad met het ministerie.

En het ministerie snapt helemaal hoe Dordt erin zit, snapt ook wat de wens is, zegt ook, wij hebben een opdracht en die opdracht is helder, wij voeren een opdracht uit. Die opdracht komt van de Tweede Kamer. Die komt vanuit besluitvorming over een Voorjaarsnota. Willen we dat wijzigen, dan is het ministerie een prima adres om mee te praten, maar je wijzigt het in de Tweede Kamer. Daar zitten fracties die we allemaal goed kennen. Ik zou u wel willen vragen om dan ook uw partijen aan te spreken en aan te sporen om in gezamenlijkheid tot andere oordeels- en besluitvorming te komen. En ik wil daar best bij helpen, maar dan hoor ik dat graag van u. Tot zover. Motie helemaal akkoord.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Wel nog even een vraag vanuit Gewoon Dordt. Wij vroegen ons af, als er gesprekken gevoerd worden, zoals met het Onderwijsmuseum, wordt er dan meegenomen hoe zij zelf ook het museum interessanter kunnen maken, zodat er echt daadwerkelijk meer bezoekers zijn, betalende bezoekers?

De voorzitter: De heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja, dat wordt gedaan. En op zich, het aantal bezoekers, 30.000, is hartstikke mooi. Dat is een mooi aantal. En natuurlijk kun je wel praten over, wat is de basis voor je financiering? En daar voeren we gesprekken over. En daar vindt ook het museum ... Zoekt ook wel naar mogelijkheden om die basis te verbreden. Maar goed, de essentie van het hele gesprek is natuurlijk ook wel geweest, zonder die 6 ton, en het moet eigenlijk wat meer geld worden van het Rijk, valt die basis wel weg. Wat je verder ook verzint.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik probeer de wethouder te volgen in zijn appreciatie van deze motie. Enerzijds zegt hij, politiek gezien of ambtelijk gezien, in gesprek met het ministerie is het een gepasseerd station. En uiteindelijk ligt de beslissingsbevoegdheid nu bij de politiek, bij deze raad in contact met Kamerleden die inmiddels al besloten hebben dat deze bezuiniging in de Voorjaarsnota landt. Wanneer acht de wethouder dan de uitvoering van deze motie als succesvol?

De heer Van der Linden: De bedoeling van deze motie is om het Nationaal Onderwijsmuseum open te houden en ook bestaanszekerheid te geven. Dat kan niet zonder een landelijke poot onder de financiering. Dat weten we allemaal. Daar heb je het Rijk voor nodig. Als ik kijk naar wat er beschreven staat als opdracht, daar kan ik goed over terugkoppelen wat de uitslag is van een gesprek. Alleen het ministerie voert natuurlijk gewoon een opdracht uit van zijn/haar opdrachtgever, namelijk de Tweede Kamer.

En de Tweede Kamer heeft bij de Voorjaarsnota, waar natuurlijk 2.400 andere dingen in stonden, gezegd dat de landelijke subsidie gaat stoppen. Er is nog wel een zorgplicht op, ook ten aanzien van, hoe ga je om met de collectie? Daar zijn we ook wel over in gesprek. Daar hoort ook geld bij. Maar uiteindelijk, als je deze motie serieus wil nemen, en als je als raad van Dordrecht zegt, wij willen dat museum behouden en daar hoort ook een landelijke financiering bij, dan moet dat in de Tweede Kamer geregeld worden. En dan wijs ik u er ook op natuurlijk als er dit najaar een begrotingsbehandeling plaatsvindt met een Kamer die naar alle waarschijnlijkheid dan net 2 weken een nieuwe samenstelling heeft.

De heer Den Heijer: Nou ga ik op glad ijs, voorzitter, waar u mij toestaat. Dan leg ik het eigenlijk uit, neem deze motie alstublieft aan, want dan formuleert u eigenlijk een taak voor uzelf en helpt u mij een beetje in de gesprekken richting de ambtelijke minister, een Kamer die van samenstelling wisselt. Laten we het maar gewoon doen. Moet ik hem dan een beetje zo uitleggen, deze motie?

De heer Van der Linden: Heel graag. Want als ik mij er met een hele enge taakopvatting vanaf maak, kan ik vinkjes zetten bij elk gesprek wat ik voer, maar dan hebben we geen resultaat. Het resultaat bereik je in een Kamer. Een Kamer die naar alle waarschijnlijkheid heel veel kleur en variëteit zal kennen. Hartstikke interessant in Nederland. Daar hebben we ook alle variëteit in deze Raadzaal bij nodig.

De voorzitter: Punt.

De heer Van der Linden: Dank u. Dan is de volgende motie, motie 25. Ik pak hem er even bij. Dat is de motie over de Rioolvervuiler betaalt. Daar heb ik al even wat contact over gehad met de heer Groenewege, met de indiener. Verzoekt om 2 dingen, namelijk het plafond af te schaffen en bij de opstelling van nieuwe tarieven zorg te dragen voor een rechtvaardige verdeling van de lasten. Dat tweede bolletje kunnen we natuurlijk invulling aan geven. Daar kunt u ook uw oordeel over uitspreken. Het eerste bolletje, zo even afschaffen, is best ingewikkeld, vanwege uitvoering. We moeten dan heel goed weten en meten wat we wel in rekening kunnen brengen, maar ook omdat er maar een beperkte groep van belanghebbenden is bij dit plafond. En die wil je niet onevenredig belasten. En daar kan juridisch iets van gevonden worden. Ik zou willen verzoeken om deze motie iets aan te passen, waarbij het tweede bolletje overeind blijft en wordt geformuleerd dat bij het opstellen van nieuwe tarieven het plafond ook wordt afgeschaft. Dan is hij veel haalbaarder in de praktijk. En dan geef ik hem graag oordeel raad. En ik weet dat de heer Groenewege daar ook ideeën over heeft, over de formulering. Ik denk dat we dat snel kunnen regelen na afloop van mijn termijn.

De voorzitter: De heer Groenewege gaat het nu regelen zelfs.

De heer Groenewege: Dan ben ik aan de beurt om een toezegging te doen. Wij zeggen toe om in derde termijn met een nieuwe versie te komen, die houdbaar is voor het college.

De heer Van der Linden: Goed.

De voorzitter: Dat klinkt goed.

De heer Van der Linden: En dan ga ik die ook vast appreciëren. Dank u. Dan hebben we motie 28.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Ik had nog even een vraag naar aanleiding van deze motie. Want er werd gesteld, er is een plafond. Maar de kostendekkendheid van de rioolbelasting is nagenoeg 100 procent, of 99 procent, las ik in oude stukken. Maar ook als deze motie aangepast wordt aangenomen, dan is het nog steeds zo dat de kostendekkendheid niet boven de 100 procent gaat komen. Dat is nog een vraag die ik heb aan de wethouder.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: Ik denk dat het korte antwoord ja is. Dat klopt. En het iets langere antwoord kan ik ook geven. Dat is nog steeds compact. We kijken natuurlijk ook naar de grondslag van de rioolheffing. En we hebben natuurlijk de laatste jaren gezien dat er allerlei beleidsonderwerpen wel of niet worden meegenomen. En daar moeten we het over hebben. Dat gaan we dit najaar en begin volgend jaar ook nog doen.

De voorzitter: De wethouder gaat verder.

De heer Klerk: Nog een vervolgvraag?

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Dat zou betekenen dat inderdaad volgens mij de intentie van de motie ook is, dat daarmee, ik ga hem even heel erg platslaan, huishoudens op dat gebied ontlast worden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: In theorie is dat mogelijk. Dank u. Dan gaan we naar motie 28, Leges. Even kijken. Dan heb ik hem mis. Daar is al een en ander over gezegd. En die motie kunnen we goed in behandeling nemen. Op zich best een hele concrete vraag, wat kost eigenlijk bijvoorbeeld een trouwerij? En er zijn allerlei vormen van dienstverlening die we hebben, niet alleen in dit gebouw, maar ook in onze hele organisatie. En soms is dat helemaal niet eenvoudig te zeggen wat het dan kost. Daar doen we inspanningen op. En ambtelijk kreeg ik ook mee, dat zouden wij eigenlijk ook heel goed vinden om eens te weten, wat kost dat? Daar gaan we mee aan de slag. De aard van de motie is gericht op vooral het element dienstverlening. Want we hebben natuurlijk nog veel meer leges, maar ik pak hem even op dienstverlening. Daar zou ik zeggen, oordeel raad. Maar ik vind het een hele goede om mee te nemen. De laatste motie.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Begrijp ik hieruit dat de heer Van der Linden ook nog niet ingefluisterd was over de termijn die realistischer is?

De heer Van der Linden: Mij is ingefluisterd dat de begroting 2026 te snel lijkt. Maar de toezegging is wel om zo snel mogelijk hierop terug te komen.

Mevrouw Koene: Dank.

De heer Van der Linden: Even kijken. Dan gaan we naar motie 30, Begin bij het begin. Op pagina 14, meen ik, van de Perspectiefnota ziet u staan dat een groot deel van de ombuigingen op cultuur vindt plaats binnen de Dordtse Museum Organisatie. Daar kunnen we ook een en ander echt wel doen, denken we. Onderdeel daarvan is natuurlijk ook een aantal subsidieregelingen voor kunstenaars. En daar kijken we dan naar. En op dit moment weten we dat we die opdracht wel uitvoeren. We weten ook dat die pas vanaf '28 effect zal hebben. Er is nog tijd. Ik zou willen voorstellen om deze, als die aangenomen wordt ... Ik zou hem eigenlijk soepel willen overnemen. De begroting 2026 is te snel, maar bij de uitwerking van die voorstellen komen we hierop terug. Zo wil ik hem dan appreciëren.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: U zegt, 2026 is te vroeg. Wat zou dan wel haalbaar zijn?

De heer Van der Linden: Kijk, er wordt nu gekeken naar een aantal voorstellen als gevolg van de formulering die we nu hebben gekozen. In de bedrijfsvoering van het museum zelf. En deze 2 ton is natuurlijk een beetje apart. Blijf je het in het museum doen of niet? Zijn er andere middelen of niet? Er werd ook verwezen naar een productieregeling. Die was incidenteel gefinancierd. Die stopt niet omdat we andere beleidskeuzes maken, maar die stopt omdat het incidentele potje op is. Deze 2 ton zit wel in onze structurele regelingen. Maar daar kijken we wel naar. Ik denk, tussen eind '26 en medio '27 komen we daarop terug.

Mevrouw Kruger: Dank.

De heer Van der Linden: Dan waren dat de vier moties die we nu aan de orde hebben. Tijdens de woordvoering van de VVD, bij de heer Rolin den Heijer, werd gerefereerd aan een motie die vorig jaar oktober is aangenomen. En daarin werd opgeroepen om camerahandhaving ten aanzien van, laten we zeggen, scooters en fatbike met kenteken op te nemen en dat ook met camera's te doen. Want er wordt natuurlijk ook op gehandhaafd door andere middelen. En dat vindt ook steeds meer plaats. Heel goed. Ik heb even geprobeerd om de stand van zaken van het voorstel te achterhalen. De medewerker die daarmee bezig is, is met verlof. Maar ik weet wel dat eraan gewerkt wordt.

Ik wil daar best op toezeggen dat we onmiddellijk na de vakantie met een voorstel gaan komen. Dat zal begin oktober uw raad bereiken. Er zit een risico of een procesding in. Ik weet nog toen we de pollers gingen vervangen door camera's, een aantal jaren geleden, heeft het enige tijd langer genomen, omdat we toen zaten met allerlei juridische overwegingen die het al dan niet mogelijk maakten om te gaan handhaven met camera's. Die overwegingen zijn nu een paar jaar verder. Zijn we makkelijker in geworden. Weten we meer van. Maar dat is nog een overweging die wat tijdvertragend kan werken. Maar afgezien daarvan zou ik zeggen, meteen na het reces kunnen we u een voorstel doen toekomen.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De heer Kuhlmann: Ik hoorde de wethouder verschillende data noemen, maar hij noemde ook dat het dan in oktober bij ons ligt. Ik vind dat eigenlijk heel erg laat. Als we bedenken dat we er mondelinge vragen over hebben gesteld, meer dan een jaar geleden, met de oproep, laten we dit aanpakken. Toen zei de wethouder, dat kan ik nog niet doen, daar wil ik een motie voor hebben. We zijn met een motie gekomen, een hele brede motie. VVD, Partij voor de Dieren, VSP. Als je die partijen achter elkaar krijgt bij een onderwerp, dan is het echt iets heel breed gedragen. Bleek ook. Bijna unaniem aangenomen. En waar we om hebben gevraagd, kom met een voorstel uiterlijk 15 april. 15 april is gekomen en gegaan. En dan vind ik het eigenlijk wel erg laat als we straks pas in oktober, meer dan een jaar later ... Er zijn in de tussentijd ook slachtoffers gevallen. Mensen die worden aangereden met scooters, met brommers. Ik snap, de wethouder wil ook op vakantie gaan. Maar lukt het niet, hij heeft zijn zomerpak al aan, zie ik, om gewoon dat dat voorstel er in september bij de eerste Agendacommissie ligt?

De heer Van der Linden: Drie dingen daarover. A, ik ga niet op vakantie. Dat is zo. B, we hebben een aantal procesrisico's. En daar heb ik u op gewezen. C, u heeft volkomen gelijk. Dit had er gewoon moeten liggen op 15 april. Ik had op 16 april ook wel vragen van u verwacht natuurlijk, op 17 april of 18 april. Maar u heeft volkomen gelijk. Er is opgedragen, kom met een voorstel, tweede kwartaal, 15 april. Had ook 20 april kunnen zijn misschien. Maar we hebben geconstateerd vanmiddag bij het terugleggen, waar is het gebleven? We hebben het nog niet. Daar gaan we zo snel als mogelijk een goed voorstel op maken. Daar hoort natuurlijk ook een budget bij. Daarom is het ook een raadsvoorstel wat we u moeten doen. Ik kan nu niet, bij afwezigheid van iemand die daaraan werkt, veel concreter worden dan ik nu zeg. Dat is waar u het mee moet doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Punt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Mag ik weer een voorstel doen om nu gewoon toch 2 uur te pauzeren en het straks weer op te pakken? Er moeten nog enkele wethouders. Er komt een derde termijn met nog gewijzigde moties. Ik denk, nu doorgaan, dat het al gauw nog 1,5 uur duurt.

De voorzitter: En volgens ons Reglement van orde moeten we ook nu stoppen. Dat betekent dat we gaan schorsen tot 20.00 uur. Behalve als u een ander ordevoorstel doet. We schorsen nu tot 20.00 uur. En daarna gaan we door met de tweede termijn van het college. Daarna een derde termijn van de raad en stemmingen. Het is 20.00 uur. De schorsing is voorbij. Dat is fijn. U ziet er allemaal weer fris en fruitig uit, voorzien van brandstof. Mevrouw Stolk maakt nuancerende gebaren bij fris en fruitig. Ik denk dat dat voor ons allemaal wel geldt. Maar het goede nieuws is, we gaan het vanavond afronden, als we allemaal even onze schouders er nog onder zetten. En we hebben geschorst halverwege de tweede termijn van het college. Dat betekent dat ik nu het woord geef aan wethouder Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Een paar moties en een amendement. Amendement Meer kinderen sporten en bewegen heb ik in de eerste termijn al beantwoord. Daar is niks aan veranderd. Doen, zou ik zeggen. Weet alleen dat een raad in de volgende periode weer iets heel anders kan beslissen met reserveringen, maar goed. Dan de motie M23, de jeugdboa's, moet ik echt afraden. We hebben daar in de commissie ook uitgebreid met elkaar over gesproken. Ik maak me al zorgen over het aantal handhavers, zeker als we volgend jaar afscheid moeten gaan nemen van acht handhavers, om uit dat team ook nog eens een keer twee extra te halen voor het Dordt West en Centrum, om die op te leiden en speciaal daarvoor aan het werk te zetten. Dat geeft een oneigenlijke druk op de bestaande organisatie. Om die reden ben ik dat niet van plan. Anderzijds is het ook niet nodig. Onze boa's krijgen allemaal scholing. En ook in de permanente her- en bijscholing zit een blokje, hoe ga je om met bepaalde groepen, waaronder jeugd? En datgene wat we in de commissie besproken hebben, lijkt ook een hele hoop op jeugdwerk. En die worden erin betrokken. En daar waar boa's nodig zijn, worden ze ook meegenomen. Maar ze zijn vooral voor te handhaven. En wat u vraagt, is toch iets met jeugdwerk. En ik was het, eerlijk gezegd, tenzij u mij dwingt met deze motie, niet van plan, omdat het aantal wensen wat u uitspreekt ... En terechte wensen als het gaat over afval, hondenpoep, overlast, mensenhandel, ondermijning, en ga zo maar door. Velen van u zijn vorige week bij de handhaving geweest. Het loopt over de schoenen. En ik kan het gewoon niet maken om daar twee mensen uit weg te halen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij hebben de motie natuurlijk aangepast op basis van wat vorige week in de commissie is gesproken. En ons inziens zou het juist een win-winsituatie kunnen zijn, omdat jeugdboa's veelzijdig ingezet kunnen worden. Naast jeugdboa, kunnen ze ook gewoon handhaver zijn. Zou de wethouder daar nog kort op kunnen reageren in hoeverre dat dan ook conflict zou veroorzaken?

De heer Merx: Ik draai hem om. Het zijn handhavers die zich ook met jeugd bezighouden. En dat doen namelijk al onze handhavers. En vorige week, wat was het, zaterdag, meen ik, of een doordeweekse avond, donderdagavond was het, was er in het Wantij een groot evenement met heel veel jeugdigen, met handhaving en politie. Een jachtspel waarbij ook contact wordt gelegd met de jeugd. En dat doen we allemaal. En onze handhavers staan in contact met ook de jeugd om wie het gaat. We hoeven niet met iedere jeugdige ... Want met heel veel jeugdigen gaat het gewoon hartstikke goed. Hoeven we helemaal niet naar om te kijken. Maar er zijn ook jeugdigen die wel wat extra aandacht hebben. En die krijgen ze ook, dan wel van jongerenwerk, dan wel van de handhaving, dan wel van anderen, dan wel in combinatie. Ik draai hem eigenlijk om. Ik zeg, onze handhavers moeten vooral handhaven, maar moeten ook rekening houden met de groepen die er zijn en daarmee om kunnen gaan. En daar worden ze ook voor opgeleid.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Nog een korte aanvullende vraag. Dank voor de heldere uitleg. Betekent dat ook, en dit is meer ter verduidelijking voor mezelf, dat die affiniteit met jongeren wel altijd wordt meegenomen als het over het opleiden van handhavers gaat?

De heer Merx: In de permanente her- en bijscholing zit gewoon een blok ook, hoe ga je om met jongeren? Dat krijgen onze boa's mee. Spelen, daar over de dekking van de motie heeft wethouder Van der Kruijff al een en ander over gezegd. Voor de rest kunnen wij hem gewoon in behandeling nemen. Ik moet wel een kanttekening maken. Er loopt op dit moment een onderzoek naar spelen, bewegen en ontmoeting, omdat we dit natuurlijk wel aan zagen komen. Het wordt steeds moeilijker om die speelplekken overeind te houden. Hoe dan wel? Er loopt op dit moment een onderzoek. Dat onderzoek is in ieder geval niet afgerond voor de begrotingsbehandeling. We kunnen wel met een startnotitie komen, waarin we in grote lijnen schetsen waar we mee bezig zijn en waar we eigenlijk naartoe willen gaan. En waar we dan ook aankondigen dat we met dat onderzoek bezig zijn. En dat we daar dan op een later moment op terugkomen. Maar deze motie kunnen we dan ook op die manier in behandeling nemen. Dan kom ik alweer tot mijn laatste motie, want de motie M4, de Roemernorm, is ingetrokken. Motie M18, Inhuur, kunnen we gewoon in behandeling nemen. Een prima motie. Steunt ook eigenlijk onze lijn die we met elkaar inzetten om te streven naar, want zo lees ik hem ook, het landelijk gemiddelde. En het kan eronder, maar soms zijn er situaties waar je niks aan kan doen. En je wil toch je resultaten en je ambities bereiken. Dan zit je soms erboven. Maar de ambitie steunen we. En we willen ook met alle liefde en plezier daar bij jaarverslagen en dergelijke verantwoording over afleggen en u daarin meenemen. Dat was het, voorzitter. Nee, nog een ding. De VVD-fractie vroeg, wat is er nodig als we meer boa's hebben? Dat is een heel simpel antwoord, geld. Maar de vraag is iets breder, denk ik. We gaan in beeld brengen, en dat is niet zo ingewikkeld, we hebben een routekaart met u vastgesteld, wat gaan we allemaal doen? Die nemen we nog eens bij de hand. En hoe gaat het eigenlijk daarmee? En wat zouden we misschien extra nodig hebben als het noodzakelijk is?

In ieder geval een ding is zeker, het aantal Fixi-meldingen waar onze handhavers dagelijks mee op pad gaan, neemt hand over hand toe.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Begrijpelijk dat de wethouder de bal ook dan weer teruglegt. Dan moet ik eerlijkheidshalve ook gewoon toegeven, het structurele budget is er gewoon op dit moment niet. Tegelijkertijd willen wij altijd wel kijken naar de mogelijkheden die er zijn. Die toezegging noteren we. Tegelijkertijd neemt de wethouder daar dan ook in mee dat die wijkboa's nu twee à drie dagen per week in de wijk aanwezig zijn. En wat het gewoon kost om dat vijf dagen in de week te doen, want dat staat ook in die routekaart. Als we eens moeten gaan kijken, waar zou je iets meer kunnen doen? Nu ligt het scenario vooral minder op tafel. Dan zouden we dat ook graag inzichtelijk willen zien.

De heer Merx: Zeker.

De voorzitter: Dank, wethouder Merx.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Toch even nog een vraag over die VVD-moties, over speelplekken en evenementen, dacht ik. De wethouder zegt, we nemen ze in behandeling en dan kijken we naar de dekking, maar het is wel lastig. In navolging van de heer Van der Spoel eigenlijk ook, dat vind ik toch nog wel een beetje magertjes, als je het hebt over de dekking. Zou de wethouder nog iets meer daarover kunnen zeggen, om mij over de streep te trekken?

De heer Merx: Kijk, wat er aan de hand is, ik heb het over spelen. Ik heb het niet over evenementen gehad. Wat er aan de hand is, dat wij eigenlijk 5 ton tekortkomen om het huidige speelareaal op het huidige niveau te houden. Die hebben we niet. Er zijn partijen die hebben een motie nu ingediend, die zeggen, we hebben hier een stukje dekking en daar een stukje dekking. Daar heeft wethouder Van der Kruijff over gezegd, dat moeten we gewoon in de komende periode tot aan de begrotingsbehandeling wel met elkaar even goed uitzoeken, hoe solide is die dekking? En dat moeten we in kaart brengen. Maar dat neemt niet weg dat we desondanks, en daar roept deze motie ook over, anders moeten we gaan nadenken over ons speelbeleid, omdat ook met deze dekking we nog onvoldoende hebben om dat gat te dichten. Dus beide. En ik hoop dat ik u daarmee over de streep heb getrokken, maar dat is niet mijn taak.

De voorzitter: Wethouder Merx, nog een momentje, want de griffier wijst mij erop of u nog even advies wil geven over motie M16, Stapsgewijze verlaging externe inhuur richting de Roemernorm.

De heer Merx: Ik dacht dat die ingetrokken was. Ik dacht dat het M4 was. Als dat nog steeds hetzelfde dictum heeft en 1 procent per jaar ... Sorry? Die heb ik dan niet gezien. Heb je hem bij de hand toevallig? Maar als die norm nog steeds is elk jaar met 1 procent omlaag, dan moet ik hem afraden, want dat heb ik vorige keer ook al gezegd. Daarom vind ik die tweede motie die u heeft ingediend zo mooi, omdat dat een richting geeft van die 18 procent. Kijk, of je daar je aan kan houden? Precies, dat is ongeveer hetzelfde. Het dictum komt in ieder geval op hetzelfde neer. Daarom vind ik die tweede motie zo mooi, want dat geeft richting, dat geeft aan waar wij heen moeten werken met elkaar. En die Roemernorm gaat verder. En daar kan ik me gewoon niet aan committeren, omdat ik nooit kan beloven dat we dat gaan halen. Dit is een beetje wishful thinking geweest van mijnheer Roemer in die tijd, en de rest van de Kamer die ermee ingestemd heeft, want we hebben ook ambities. En die ambities moeten we afzetten tegen het personeel. En als u dit ons oplegt, dat betekent dat we dan op een gegeven moment gewoon bepaalde ambities niet meer gaan doen. En dan komen dingen tot stilstand. En dat zijn ook zaken die u volgens mij ook niet wil. Vandaar dat ik, sorry, deze motie moet ontraden.

De voorzitter: Dank, wethouder Merx. Dat was hem dan? Dank u wel voor uw beknopte tweede termijn. Wethouder De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, de laatste in de rij. Ik heb een paar moties en nog wat vragen. Eerste motie, Klimaatneutraal, M1a. In gewijzigde vorm blijft het college deze ontraden. De bullet is veranderd. Niet alleen de tijdlijn, maar er is ook gezegd dat de uitvoering moet worden vertraagd. Als we dat nu gaan doen, dan gaan we juist onze inwoners en bedrijven raken, want dan krijgen zij geen hulp meer voor energie besparen en geen lagere energiekosten. En we zitten nu juist ook in een fase waarin we heel veel landelijke subsidies hebben binnengehaald, die we de komende jaren aan onze inwoners kunnen geven, juist in die kwetsbare wijken en mensen met een kleine portemonnee. Dat moet je volgens het college ook niet willen vertragen. We hebben willen aangeven dat er echt wel een vraagteken zit wat het Rijk gaat doen met middelen. Maar dat heeft echt met de fase te maken na 2030, hoe gaan we die sprong, waarin we ook weer moeten gaan kijken naar technologieën, verder invullen?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, toch een vraag aan de wethouder. Want ik begreep, ik ben niet bij de commissiebehandeling geweest, maar dat daar ook letterlijk is gezegd dat we niet voldoende middelen hebben om met elkaar ervoor te zorgen dat we klimaatneutraal kunnen zijn in 2040.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Ik denk niet dat ik het zo letterlijk heb gezegd. Ik heb gezegd dat wij rijksmiddelen krijgen waarmee wij capaciteit als gemeente kunnen organiseren, zal ik het even zeggen, waardoor wij de ondersteunende hulp kunnen bieden aan de inwoners en de ondernemers om te doen wat ze moeten doen.

Als dat geld wegvalt, dan valt de ondersteuning vanuit de gemeente weg, maar dan kunnen onze inwoners en ondernemers nog steeds verder met hun opgaven en wij alleen als gemeente met een kleine club mensen verder ondersteunen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Nog een korte interruptie. Want het is wat Beter voor Dordt betreft ook niet de bedoeling om alles wat nu in gang is gezet te stoppen. Wij willen vooral voorkomen dat we extra investeringen moeten doen en onze bewoners en ondernemers en andere organisaties gaan belasten, omdat we coôte que coôte in 2040 klimaatneutraal willen zijn.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, dat probeer ik net uit te leggen. We hebben nu de hink-stap-sprong. De hink en de stap hebben we in kaart. Daar is alles op ingericht. Dat kunnen we prima met de middelen die we hebben doen. En daarna krijg je de sprong. Dan moeten we met elkaar weer kijken, wat is er nog nodig en hoe gaan we dat doen? En zoals wij dat nu doorgerekend hebben, is 2040 gewoon een haalbare einddatum om in Dordrecht klimaatneutraal te kunnen zijn. En daar houden we elkaar goed mee op de hoogte. We monitoren dit goed. En op die manier wordt ook u als raad steeds meegenomen over hoe reëel nog steeds 2040 is.

De voorzitter: Dank. Wethouder, gaat u verder.

Mevrouw De Jonge: Dan ga ik door naar de motie Waardebepaling vastgoed. Daar hadden we het twee weken geleden ook al even over. Het is vrij nieuwe materie. Ik zag ook het filmpje wat in de commissie werd gedraaid. Het is moeilijk te begrijpen wat de impact is van wat hier gevraagd wordt. Het roept ook best veel vragen op bij mij, bij mijn medewerkers bij Vastgoed. Ik heb toen ook twee weken geleden gezegd, ik adviseer eigenlijk om eerst een technische commissie te doen, zodat we alle kennis en begrip krijgen van wordt hier gevraagd. En dan kunnen we denk ik nog met elkaar kijken, wat is er nodig als de wens er is om dat wel of niet te doen? Deze ontraadt het college nog steeds.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. De woorden van de wethouder klinken me niet onbekend in de oren, zeker niet gezien wat we in de commissie hebben gedaan. Het is inderdaad een nieuwe materie. Elders in het land wordt het al op meer plekken uitgevoerd. Wij denken dat het een prachtige methodiek is.

Maar omdat dat inderdaad nogal veel vragen oproept en we ook het college de ruimte willen geven om te ontdekken wat het allemaal is, lijkt het ons beter om kleinere stappen te nemen en het dan goed te doen. We komen na het reces met een agenderingsvoorstel, om bijvoorbeeld tijdens een beeldvormende sessie kennis uit te nodigen om daadwerkelijk eens uit te leggen wat dat nu allemaal inhoudt. Bij deze trekken we deze motie in.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, dat is dan de nieuwe informatie. En ik zie wel uit naar die commissie, met interesse. Ga ik door naar motie 6, dierenparkjes. Hebben we al aangegeven, oordeel raad. Motie 14a, Dagrecreatieterrein, is aangepast, zoals we hem hebben besproken. Die neemt het college over. Motie 11a, het Materialendepot, is ook aangepast zoals we hem hebben besproken in de commissie. En ook vanuit de organisatie krijg ik mee, mooie motie. We wilden dit gaan doen. En dit geeft ons echt de steun om deze ook verder met de handreikingen en de voorbeelden op te pakken. Die nemen we over als college. Dan heb ik vragen gekregen over het Energiehuis. En voorzitter, ik denk dat we kunnen constateren dat uw raad niet blij is met de situatie die er is in het Energiehuis. En datzelfde geluid geldt voor het college, geldt ook voor de hoofdhuurder van het Energiehuis. En vorige week heb ik ook nog met deze hoofdhuurder gesproken. En wat we wel hebben uitgesproken, je moet niet naar elkaar gaan wijzen, maar we moeten samen naar oplossingen gaan zoeken dat het Energiehuis een bruisend centrum gaat worden. En daar moeten we de schouders onder gaan zetten. Er werd gerefereerd naar een motie uit september 2024. Die is toen bij de Cultuurnota ingediend. En die ging inderdaad over, hoe krijgen we die levendigheid erin? Die zat toen bij collega Van der Linden. En daar zit hij officieel ook nog wel. Maar gaandeweg kwamen wij dat tegen, dat wil je kijken wat erin kan, dan kom je ook aan de technische uitdagingen van dit gebouw. Vandaar dat ik hier dat nu vanuit Vastgoed behandel, maar in gezamenlijkheid kijken wij daarin. En heb ik u ook al laten weten, de voorlopige uitkomsten van het onderzoek vanuit de vastgoedkant is dat er een flinke renovatie moet gaan komen. Heeft u ook in de Perspectiefnota kunnen lezen. En dat biedt ook juist wel de kans om te kijken naar het toekomstige businessmodel van dit gebouw. En daar hebben we ook nog vanuit de stuurgroep Energieplein gezegd, pakken we dan ook gelijk het hele Energieplein met gebouwen beet, zodat je ook geen concurrerende activiteiten in de gebouwen krijgt, maar dat je een samenhangend geheel van activiteiten in en op en rondom dat plein krijgt.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de wethouder. Ik begrijp het probleem ook van het gebouw. Het is niet zo makkelijk om dat goed te vullen. Maar er zijn wel partijen die willen overgaan tot een tijdelijke invulling. En er is ook contact over geweest met Vastgoed. Bent u daarvan op de hoogte? En hoe kijkt u dan tegen die tijdelijke invulling aan, die echt ook op cultureel gebied is, die past binnen het geheel wat daar al binnen het Energiehuis plaatsvindt?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, hartstikke mooi, want daar was ik naar op weg. Ik schets even waar we nu staan, met wat we weten over het gebouw en hoe we het willen gaan aanpakken. En we hebben wel gezegd, voor de tijdelijkheid van de grote renovaties en hoe dat er in de toekomst uit gaat zien, willen we uiteraard wel dat het tijdelijk ook gebruikt kan worden, hetzij in verhuur of in andere mogelijkheden. Ook hier blijft het belangrijk dat het technisch kan. Niet alles kan in de ruimtes die eventueel nog onderbezet zijn. En financieel moet het natuurlijk ook haalbaar zijn, met eventueel aanpassingen die gedaan moeten worden of de inkomsten die daarbij staan. Ik heb net nog even nagevraagd, als we dit plan nu helemaal verder uitwerken, en dit doen we samen met de huidige gebruikers, dan zouden we eind van dit jaar uw raad kunnen informeren over hoe dat tijdelijk gebruik ingevuld gaat worden, hoe dat eruit kan zien en zijn we ook, als het goed is, al een klein beetje op weg met het grotere plan. Interruptie, dacht ik.

De heer Stam: Voorzitter, mijn vraag was ...

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Mijn vraag was eigenlijk, voorzitter, of de wethouder bekend is dat er partijen zijn die ook een overleg willen met vastgoed en met Kunstmin, omdat ze daar een bepaald idee bij hebben?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Er zijn meerdere partijen die inderdaad contact met ons opnemen. We houden ons wel aan de huidige situatie, zoals er is. Er is een hoofdhuurder. De hoofdhuurder gaat de gesprekken aan van wat er in het gebouw wordt geprogrammeerd of hoe het wordt verhuurd. Soms krijgen wij wel die vragen binnen, sturen we ze ook door. Met de permanente gebruikers zitten we ook echt met zijn allen aan tafel om naar het gebruik van het gebouw te kijken.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel.

De heer Den Heijer: Voorzitter, hier.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank voor de uitgebreide toelichting van de wethouder. Tegelijkertijd hoor ik de wethouder veel het woord later, toekomst, en ook het plan zou een halfjaar later komen dan oorspronkelijk in de motie gesteld werd. Wat is de reden dat dit allemaal zo ontzettend lang duurt? Dat is één. Twee, welke kosten komen hier allemaal bij kijken? Want we hebben gewoon een lekkende exploitatie in het Energiehuis. Dan kunnen we zeggen, de hoofdhuurder is daarvoor aansprakelijk. Maar dat zijn gewoon gemeentelijke middelen waarin dit dichtgelegd moet gaan worden.

En tot hoever zijn we eigenlijk bereid om dit aan laten te komen? En we hebben niet voor niets om een toezegging in oktober gevraagd. Ziet de wethouder mogelijkheden om in oktober in ieder geval met een soort halfproduct of een tussenvariant van het plan te presenteren? Omdat ons ongeduld begint erg toe te nemen op het Energiehuis. We worden nu al een jaar, bijna twee jaar aan het lijntje gehouden en we willen daar nu wel wat duidelijkheid over.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. En ik begon ook mijn opening met, u bent niet blij, maar wij zijn ook niet blij met deze situatie. Maar u moet zich wel voorstellen hoe ingewikkeld dit huis is. Waar uw opdracht eigenlijk al aan cultuur was gegeven, ga kijken naar de ruimte en kom met invulling, zo simpel is het niet vanwege de technische staat en wat er wel en niet kan in die gebouwen. Daar is ook echt de tijd voor nodig om te kijken, wat kan waar en welke partijen wil je daarin hebben zitten? Dat heeft een stuk van de vertraging veroorzaakt, dat die afstemming er moet zijn. En wat ik net al zei, de afstemming moet er ook echt zijn met de huidige gebruikers. Hen willen we ook goed betrekken daarbij. Ik ga u geen toezegging doen dat er iets eerder komt. Dat kan ik echt gewoon niet doen. Ik heb echt afgestemd net, wat is realistisch haalbaar? Ze zeggen echt, eind van het jaar gaan we de raad informeren over het tijdelijk gebruik, tijdelijke huur. En ik ga dat niet naar voren halen, want dan ga ik echt iets vragen van mijn organisatie wat ik niet moet doen.

De heer Stam: Voorzitter, oorspronkelijk was ik in de veronderstelling dat de wethouder bedoelde met een plan voor structureel de oplossing. Maar eigenlijk zegt de wethouder, wij komen met een oplossing voor tijdelijke maatregelen. En daar hebben we nog een half jaar de tijd voor nodig. Is dat een terechte conclusie die ik trek?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dat is een terechte conclusie. We moeten twee parallelle trajecten lopen. Eén, hoe krijgen we voor de tijdelijkheid dit gebouw voller of anders ingevuld? Is eigenlijk ook de oproep in uw motie geweest. We weten dat dat een tijdelijke situatie is, vanwege de renovatie die moet gebeuren waardoor dit gebouw twee, drie jaar misschien wel continu in een staat van renoveren is, waarbij we wel gelijktijdig aan kunnen haken op de toekomstige invulling van bepaalde ruimtes, zodat we daar de juiste ingrepen doen, zodat het ook daarvoor gebruikt kan gaan worden. En dat we niet achteraf zeggen, gemiste kans, de renovatie gedaan en nou kan er weer een bepaalde activiteit niet in.

De heer Stam: Tot slot, voorzitter. Als er nu een partij zich meldt bij de hoofdhuurder of zij het de gemeente of wie dan ook, dat maakt me inmiddels eigenlijk niet zoveel meer uit, en die zegt, ik wil daar gewoon foodtrucks deze zomer inzetten en ik doe u een serieus aanbod erop, moet diegene dan wachten op het half jaar wat de wethouder nu van ons vraagt of krijgt die partij nu de gelegenheid om die exploitatie daar te gaan vullen en die ruimtes?

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, ik heb twee zaken uit elkaar gehaald. De werkelijke invulling van de ruimte, niet zijnde de horeca. Ik wil nu ook toegaan naar de horeca. De eerste vraag is voor het totaalplan, wat zouden we in welke ruimtes kunnen doen? Dat komt eind van het jaar. Als je het hebt over de horeca, kijk, het is zo, de hoofdhuurder is degene die kan beschikken over deze ruimte. Die kan hem openstellen, die kan hem verhuren, die kan hem gebruiken wat past binnen de mogelijkheden van deze ruimte. Vanuit Vastgoed is het enige wat wij doen dat we technisch meekijken, de activiteiten die erin komen, kan dat ook gezien de staat van deze ruimte? Willen jullie dat het Vastgoed dat gaat doen, dan moeten wij eerst die sleutel krijgen. En daar lopen ook de gesprekken over al enige tijd, kunnen wij ook in dit geval de hoofdhuurder ontlasten? Want dit is inderdaad voor hen een leeglooppot. De gemeente, het enige wat wij hebben gedaan, we hebben gezegd, u hoeft voor die tijdelijkheid de huur van de horecaruimte niet te betalen aan de gemeente. Maar dat is niet het grootste bedrag wat ze missen. Als zij bereid zijn om te zeggen, wij gaan vooruitlopend op verdere stappen over het hoofdhuurderschap alvast de ruimte, de sleutel van de horeca overdragen aan de gemeente, dan krijgen wij de regie op deze ruimte. Moet ik wel bij zeggen, want die foodtrucks zijn nou zo vaak voorbijgekomen, dat ik heb gezegd, geef me alsjeblieft een klip-en-klaar antwoord, kan dit wel of kan dit niet? Wat er aan de hand is, is dat er op dit moment, er zit nog een keuken in, er is nog een beperkte keukeninventaris, als wij daar in zouden kunnen vanuit de gemeente, zouden we daar hele lichte horeca kunnen laten verzorgen. De foodtrucks wordt echt afgeraden, want de vloer is best slecht. En met die trucks zou dat technisch gezien fout kunnen gaan. Maar als wij de sleutel kunnen krijgen van de hoofdhuurder, dan kan er realistisch gekeken worden naar een concept van lichte horeca.

De heer ...: Doe ik nog een laatste vermoeden...

De voorzitter: Mevrouw Koene. Hij is nu klaar. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Betekent dat ook dat die hoofdhuurder niet gewoon tijdelijk de sleutel afgeeft, maar dat er gekeken wordt hoe we van die hoofdhuurder afkomen? Dat er gewoon een heel nieuw construct komt, waar het Energiehuis door geëxploiteerd wordt?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Zeker. Want dat heb ik ook net gezegd, ik heb een gesprek met de hoofdhuurder. Dat hebben we regelmatig ook samen met collega Van der Linden. Waar we het hier ook over gehad hebben, hoe kijkt u zelf naar die toekomst? En als wij inderdaad de renovatie gaan doen en we gaan kijken naar een andere invulling, een ander businessmodel op het Energiehuis, dan hoort daar ook bij dat je gaat kijken, wie gaat de verhuur doen? En dan hebben we zeker de gesprekken met deze hoofdhuurder, het contract loopt sowieso af eind 2027, maar bent u misschien bereid om al eerder het terug te geven?

De voorzitter: Mooi. Dank. Dank, wethouder. Dat was hem. Ik heb geen moties of amendementen om op te reageren, maar er zijn door de heer Den Heijer, van de fractie van de VVD, een paar vragen over veiligheid gesteld. Heeft u er bezwaar tegen als ik die gewoon vanaf deze plek beantwoord? Nee. Dan doe ik dat. U vraagt aandacht voor vernielingen die zijn aangericht aan verschillende winkels op en rond de Voorstraat, door bezoekers van Big Rivers, of mensen die zich daar hebben opgehouden. Dat is natuurlijk een schande, dat er vernielingen zijn aangericht, maar die vernielingen zijn ons niet bekend. U moet weten dat ik elke maandagochtend politieoverleg heb. Dan kijken we ook terug op de afgelopen week. Daarin zijn rondom de schouw van Big Rivers of de terugblik op Big Rivers deze incidenten niet genoemd. En we hebben ook vanmiddag even nagevraagd, naar aanleiding van uw vraag in de tweede termijn, of de politie iets bekend is. Er is hen niets bekend. Er is ook geen aangifte gedaan. Als u nog die informatie van de betreffende winkeliers hebt, kunt u die mij dan aanreiken? Dan heeft u aandacht gevraagd voor cameratoezicht en ook een signaal dat wij daar terughoudend mee zouden omgaan. Misschien is terughoudend niet zozeer het goede woord, als wel zorgvuldig. Camera's kunnen ontzettend goed helpen om op plekken waar veel gebeurt en waar veel onveilige situaties plaatsvinden en waar incidenten zijn de boel in de gaten te houden, en hebben ook een zekere preventieve werking. Maar camera's filmen ook al het andere. Ze filmen ook allerlei handelingen van andere inwoners. Je moet echt wel een heel goed verhaal hebben, wil je een camera ophangen. Daarvoor doen wij altijd eerst een grondige veiligheidsanalyse. En die onderbouwen wij ook met politiecijfers. En wij toetsen zo'n voorstel ook altijd op proportionaliteit en subsidiariteit. Wij toetsen ook altijd het projectplan nog met de politie en het OM, voordat ik als burgemeester daar een besluit over neem. Laat onverlet dat we wel degelijk plannen hebben om het cameratoezicht uit te breiden en te verbeteren. De politie heeft inmiddels nieuwe cameralocaties voorgesteld voor de Bagijnhof, het Statenplein, Scheffersplein, Houttuinen, Grote Markt, Voorstaat, Vest en Kloostertuin. Dat zijn er best wel wat. Deze worden gefaseerd onderzocht. Dat betekent dat we ze niet allemaal tegelijkertijd oppakken, maar dat we voor steeds een projectplan opstellen en ze ook echt heel goed toetsen, kan dat daar? We hebben wel zeker de wil om op plekken waar veel incidenten zijn camera's te plaatsen. Maar we moeten dat goed onderbouwen, zodat het ook goed getoetst kan worden. En ik zal u daar later over informeren, als ik daar meer duidelijkheid over heb. Heb ik ze zo naar behoeven beantwoord, mijnheer Den Heijer?

De heer Den Heijer: Korte toevoeging. Ik begreep dat de ondernemers wel in contact waren met hun eigen wijkagent. Ik weet niet wat daar verder de status van gaat zijn, in relatie tot de aangifte.

De voorzitter: Duidelijk. We roepen op om vooral aangifte te doen. Maar als het signaal inmiddels vandaag er is neergelegd, dan zal ik het vanzelf horen. Dank u. Dan was dat de tweede termijn van de zijde van het college. En is er de behoefte ... Laat ik het anders zeggen. De fracties die de behoefte hebben aan een derde termijn, willen die dit even nu kenbaar maken. Eén, twee, drie, vier, vijf, zes. Dat zijn zes fracties. Wenst u nog een schorsing, of zullen we direct doorgaan naar de derde termijn? Gewoon doorgaan? Dan ga ik u gewoon op volgorde van de tafel af.

Dan vraag ik u echt nadrukkelijk om het beknopt te houden, want dan kunnen we daarna overgaan tot de besluitvorming. En dan geef ik als eerste het woord aan de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dat was onverwacht, maar dat geeft niet. Eventjes over de jeugdboa's. Wij hebben veel waardering voor de twee jeugdboa's. Ik heb een avond mee mogen lopen. En dat was indrukwekkend. Deze jongens doen goed werk. Maar wij denken dat het gewoon slimmer is, gezien de problematiek in onze stad en de worsteling, om goede mensen bij je te houden, om dan niet specifiek in te zetten op jeugdboa's, maar goede handhavers in algemene zin. Wij sluiten gewoon eigenlijk aan bij de wethouder. De motie over de Rekenkamer, van het CDA, we hebben in ons amendement al aangegeven dat er kritisch naar onze eigen organisatie gekeken moet worden. Als je iets vraagt van de stad, dan moet je ook kijken naar je organisatie. Deze motie past daarin. Daar zijn we ook voor. Materiaaldepot lijkt ons ook heel erg logisch om te doen. De motie Nieuwe Biesbosch, in principe zien wij dit gebied als natuurgebied, maar kleinschalige horeca moet kunnen. Even kijken hoor. Daar laat ik het wel even bij, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Mooi. Dank u wel. Dan mevrouw Koene van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Onze motie, motie 28, daar halen we bij bullet 3 ... Ik kan zelf mijn eigen motie niet vinden. Helemaal goud. Even kijken. Ik ben er bijna. En de raad hierover te informeren, dan staat er, voor de begroting 2026. Dat laatste stukje, voor de begroting 2026, vervalt. En dat moet gelezen worden als, zo snel als de informatie beschikbaar is.

De voorzitter: Mooi. Dank voor deze wijziging. Kunnen we aan. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, ik wil reflecteren op 2 van onze moties. Ten eerste de motie De vervuiler betaalt rioolheffing, motie M25. Het college heeft aangegeven dat het wel bereid is afscheid te nemen van het plafond op de rioolheffing, maar dan wel met een andere formulering. En na afstemming met de wethouder en met de mede-indiener dienen de Partij voor de Dieren en GroenLinks nu graag samen een nieuwe versie van deze motie. En die ligt als het goed is al bij de griffie. Nogmaals, die is afgestemd. Ten tweede, de motie De vervuiler betaalt.

De voorzitter: Wacht even, dat wordt dan M25a.

De heer Groenewege: Juist.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Groenewege: Exact. Ten tweede, de motie De vervuiler betaalt havengeld, motie M26. En dit is meer een pleidooi. De binnenstad schreeuwt om schone lucht, zeker langs het water. De luchtverontreiniging door scheepvaart is niet van de lucht. De kernvraag die voorligt, is of we vervuilende schepen meer gaan laten betalen om schone schepen een korting te kunnen geven. De vervuiler betaalt.

Dit college ziet dit niet zitten, maar ik wil benadrukken dat dat een politieke keuze is. Het kan wel, want de gemeente gaat zelf de tarieven bepalen. Het is toch wel teleurstellend dat dit college uitsluitend wil inzetten op gesprekken met de rederijen om verduurzaming wellicht een heel klein zetje te geven. Als we de afgelopen decennia iets zouden moeten hebben geleerd, is het toch wel dat vrijblijvende afspraken met het bedrijfsleven geen enkel effect hebben op verduurzaming. Wat wel aantoonbaar werkt, is het concept de vervuiler betaalt. De Partij voor de Dieren hoopt heel erg dat deze raad zich vandaag, in tegenstelling tot dit college, van haar groene kant laat zien en voor deze motie kiest. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Uysal van GroenLinks.

De heer Uysal: Voorzitter, een mededeling over onze eigen motie, M30, Begin bij het begin, behoud van starterssubsidie voor creatieve starters. Die trekken wij in, omdat de wethouder heeft aangegeven dit te betrekken bij de verdere uitwerking van het subsidiebeleid. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij het CDA. Hoe kan ik u vergeten? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We willen graag als eerst beginnen met de motie over de Bibliotheek AanZet. We zijn blij met de toezegging die is gedaan door de wethouder. En de toezegging is, zoals wij hem hebben begrepen, dat in het tweede kwartaal van 2026 een beeldvormende bijeenkomst wordt geagendeerd en een gesprek over de bibliotheek en de visie, plus de Zorgwet daarbij wordt opgenomen. En dat we dan ook kijken naar de huidige stand van zaken op dat moment. En dat we in het najaar van 2026 een totaaloverzicht van de maatschappelijke effecten kunnen verwachten. Dat gaat over de bibliotheek. Als tweede de motie over de jeugdboa's. Volgens mij is het echt een win-winsituatie. De jeugdboa kan heel veelzijdig worden ingezet. Het lijkt voor ons ook niet te conflicteren met de professionaliseringsslag. Maar we willen dit gesprek graag dan voortzetten in de commissie, zodat we er wat langer over door kunnen praten. En we zijn in ieder geval erg blij dat de affiniteit wordt meegenomen. De motie over de jeugdboa trekken we dan in. En dan als laatste nog een kleine opmerking ...

De voorzitter: Wacht even hoor. M23 wordt ingetrokken?

Mevrouw Schnabel: Ja.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Schnabel: En dan als laatste een opmerking over de motie die we alsnog gewoon in stemming brengen, maar over de indexering van vrijwilligersorganisaties. De wethouder gaf ...

De voorzitter: U moet even helpen met steeds het nummer erbij te zetten, want wij zijn een enorme administratie aan het voeren hier.

Mevrouw Schnabel: Excuus. Dank u wel. Dat is M21. De wethouder gaf net aan, iedereen levert in. Maar dit gaat over vrijwilligersorganisaties die zich vaak inzetten voor kansengelijkheid. Ook vaak met alleen een klein subsidiebedrag en een personeelslid of zonder of geen buffer. Dan de pijn valt wel mee. Een te technische redenering. En voor deze organisaties kan een paar honderd euro het verschil betekenen tussen doorgaan of stoppen. En daarom denken we dat het belangrijk is om dit toch in stemming te brengen.

De voorzitter: Dank u wel. Duidelijk. Dan is denk ik het woord aan de heer Klerk van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Voor uw administratie, het gaat over M25, De vervuiler betaalt de rioolbelasting. Daar wil ik toch nog even op doorgaan, omdat het antwoord van de wethouder mij nog niet genoeg zekerheid gaf. De reden dat ik vroeg naar de kostendekkendheid, dat kwam naar aanleiding van vragen die er in september zijn gesteld. Toen is hier specifiek een vraag over gesteld. Ik citeer, "Als het plafond wordt losgelaten en we zouden als gevolg daarvan meer baten aan rioolheffing ophalen, heeft dat mogelijk tot gevolg dat de kostendekkendheid boven de 100 procent komt." Ik weet niet in hoeverre het juridisch is toegestaan, alleen rioolheffing als melkkoe of dat het op een andere manier wordt ingezet dan waar het voor bestemd is, dat vinden we niet zo'n goed idee. Daarom zou ik graag van de wethouder nog horen of ... Ik ken het nieuwe dictum nog niet, maar ik heb nog even de oude motie voor me. Daar gaat het over het plafond voor de rioolheffing grootverbruik afschaffen en de daardoor ontstane financiële ruimte inzetten voor een lagere rioolheffing voor inwoners. Of dat dan ook betekent dat de kostendekkendheid niet boven die 100 procent komt? Dank u wel.

De voorzitter: De riool wethouder.

De heer Van der Linden: In mei 2014 kreeg ik als bijnaam de fietsende wethouder. Het is mooi dat ik elf jaar later de bijnaam de riool wethouder heb. Dat is wel fijn. U gaat uiteindelijk zelf natuurlijk over de vaststelling van de verordening rond de heffing, maar ook over de uitgangspunten die we gaan hanteren. Maar in principe is het zo dat een heffing inderdaad geen winstgevend object mag zijn en ter dekking moet zijn van kosten. Volgens mij kan je er een kleine risico-opslag op doen. En je gaat natuurlijk ook door de tijd heen steeds weer fluctuaties krijgen, maar dat kunnen we allemaal uitwerken. De bedoeling is dat die dekkend is voor waar die voor bedoeld is. Dank u.

De voorzitter: Dank. Dat is een duidelijk antwoord. Voldoende? Mooi. Dat was dan de derde termijn.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel, excuus.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Geen probleem. Ik heb nog wel een vraag, ik weet alleen even niet zo goed aan wie ik hem moet stellen. Ik gooi hem er maar gewoon even in. En ik vraag me ook af of dat ik de enige ben. Maar we hebben nu een raadsvoorstel liggen, ombuigingen voor de Perspectiefnota. Daar mogen we een mening over vormen. Daar moeten we een keuze in maken, want we moeten dan gaan bezuinigen. Maar er zijn allerlei moties, met bedragen eraan vast. We weten nog niet of die allemaal wel of niet doorgaan. We weten niet wat de gevolgen zijn. Ik weet eerlijk gezegd niet zo goed hoe ik hier dan nu een oordeel over moet vellen. Ik vind het heel lastig. En ik leg hem even ergens neer.

De voorzitter: Kijk, maar dat is natuurlijk het mooie van de besluitvorming van vanavond, u heeft met elkaar, als direct gekozen volksvertegenwoordiging van de stad Dordrecht, u bent hier het hoogste orgaan, wekenlang hier dit mogen voorbereiden. Dat heeft geleid tot vanavond een aantal amendementen en moties, waarvan er een aantal zullen worden aangenomen. Die leiden tot een gewijzigde Perspectiefnota. En die deze zomer ook als basis gebruikt zal worden om de begroting op te gaan maken. En laat u vooral ook leiden door uw oordeel over de verschillende moties en amendementen, zodat u op uw wijze sturing kunt geven aan uiteindelijk de vorm van de Perspectiefnota, wat zal leiden tot de begroting. En die ligt er dan. En u heeft volgens mij vrij duidelijk aangegeven hoe u kijkt tegen het voorstel en ook tegen verschillende moties. Ik zou dat in overweging nemen, voordat u uw stem uitbrengt.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Dat is in ieder geval een antwoord. Het geeft me nog niet meer helderheid, omdat ik nog steeds bepaalde gevolgen van heel veel moties niet kan overzien. Maar ik aanvaard uw antwoord.

De voorzitter: Dank. Volgens mij kunnen wij overgaan tot besluitvorming. Ik zal u eerst meenemen in de stemming over de amendementen. Er zijn geen amendementen die op elkaar lijken, waarvan we bijvoorbeeld nog de volgorde moeten aanpassen, in het licht van de verstrekkendheid. We gaan gewoon ook bovenaan beginnen. En na de amendementen brengen wij het hoofdvorstel in stemming. Daarna gaan wij stemmen over de moties. En dan breng ik als eerste in stemming ... Kan het stemb scherm verschijnen? Dat gebeurt achter. Heel goed. Wij brengen als eerste in stemming amendement A3, Meer kinderen sporten en bewegen tot 2030.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, stemverklaring.

De voorzitter: Zeker. Eerst de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Wij vinden principieel dat reserves die ingesteld zijn vanuit het politiek akkoord gewoon vrij te horen vallen, zodat de nieuwe coalitie daar nieuwe keuzes in kan maken. En om die reden stemmen we tegen deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik kan het niet mooier zeggen dan de heer Groenewege. Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de heer Groenewege.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, vanuit het CDA zijn we natuurlijk van harte voorstander van dit amendement, zodat kinderen ook hierna kunnen sporten en bij sport betrokken raken. En dat geldt ook voor de speeltuinvereniging. Dus steun.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Groenewege.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: En datzelfde geldt voor de ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: De VVD stemt voor, vanuit de praktische overweging dat er meer geld overbleef van het afgelopen jaar en dat het om die reden dan gecontinueerd kan worden binnen dat bedrag. Maar als een nieuwe coalitie daar een andere keuze over maakt, dan kijken we daar ook weer naar.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. In stemming is amendement A3, Meer kinderen sporten en bewegen tot 2030. Brengt u uw stem uit. Voor het amendement hebben gestemd 25 leden. Tegen hebben gestemd 14 leden. Het amendement is aangenomen. Tegen hebben gestemd de fractie van ChristenUnie/SGP, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Partij voor de Dieren, de SP, de Fractie Stam en de VSP. Het amendement is aangenomen. Dan breng ik een stemming amendement A4, Schrap beperkingen mobiliteit gebruikers Drechthoppers. Stemverklaring. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. We vinden de oproep goed, maar zolang we echt krap zitten met personeel vragen we ons af hoe realistisch dit is? We zijn helemaal niet voor het verschraken van de budgetten, maar als je tekort hebt aan mensen, zul je daar toch een antwoord op moeten vinden. En we weten niet of deze maatregelen dan op deze specifieke manier stand gaat houden. Daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, omdat ik te laat was, heb ik niet het amendement mede kunnen indienen. In dit geval wil ik aangeven, wanneer ik er was, dat ik deze ook mede ingediend heb. Ik ben voor.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, het gebeurt niet snel, maar in dit geval sluit ik aan bij de heer Hartmeijer van de SP.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Andere stemverklaringen nog? Dat is niet het geval. In stemming is amendement A4. Brengt u uw stem uit. Het amendement is verworpen met 16 stemmen voor en 23 tegen. De fracties die voor hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, de Fractie Stam, Fractie van Leeuwen en de VSP. Het amendement is verworpen. Ik breng in stemming amendement A5, Scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper. Wenst er iemand een stemverklaring te geven? Mijnheer Hartmeijer, gaat u op alles een stemverklaring geven?

De heer Hartmeijer: Nee, echt niet.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Toevallig twee keer achter elkaar. Dit amendement steunen we, omdat het principe wel moet zijn dat scootmobielen gewoon mee kunnen met de Hopper. De vraag is meer hoe je het organiseert? Deze steunen we wel.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ook voor dit amendement dezelfde stemverklaring, zoals van daarnet.

De voorzitter: En die stemverklaring is?

De heer Safranti: Ik wil hem wel herhalen. Ik was te laat natuurlijk om mede in te dienen. Vandaar.

De voorzitter: Duidelijk. Andere stemverklaringen nog? Nee. Dan breng ik hem nu in stemming. Motie A5, Scootmobielen niet uitsluiten van de Drechthopper. Het amendement is verworpen met 27 stemmen tegen en 12 voor. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid, de SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel, Fractie van Leeuwen en het lid Striebeck. En daarmee is het amendement verworpen. En dan kom ik bij amendement A6, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad. Wie? De heer Gündogdu. Ik wilde zeggen, de heer Hartmeijer, maar dat klopt helemaal niet.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij zitten nu tegen ons eigen amendement te stemmen, omdat u aangaf dat het een motie is. Dat zei hij wel.

De voorzitter: Ik heb het weer rechtgezet.

Mevrouw Stolk: Maar dit is ons eigen amendement waar we nu tegen zitten te stemmen.

De voorzitter: Met alle respect, ik heb het gecorrigeerd. Ik kijk even rond. De stemming is geweest. We moeten nu door. Ik breng in stemming, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Een kleine, korte stemverklaring. Een interessante discussie die de SP aansnijdt. Enige tijd geleden hebben we het over Agenda 2030 gehad. We hadden liever gezien dat we die discussie rondom Stadspark daar hadden gevoerd. Maar dit smaakt naar meer.

De voorzitter: Duidelijk. We brengen in stemming amendement A6.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, nog een korte stemverklaring.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Allereerst hebben we bewondering voor het uitgebreide amendement dat de SP heeft opgesteld. Maar we zien toch te veel knelpunten. En als we bijvoorbeeld kijken naar de ecologische verbinding en maatregelen en naar ook de beslissingen waar we nu nog niet zicht op hebben, kunnen we niet voor dit amendement stemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Breng uw stem uit voor amendement A6, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik ben nu helemaal van mijn à propos. Stemverklaring vanuit de VSP. Wij zullen tegen dit amendement stemmen, omdat het hele Stadspark XXL ter discussie staat. En zo ver willen wij niet gaan. We zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Moet ik het tempo iets omlaag brengen anders? Ja. Breng uw stem uit, Behoud wat nodig is voor een aantrekkelijke stad. Alstublieft. Het amendement is verworpen, 38 stemmen tegen en 1 voor. De stem voor is van de heer Hartmeijer. Het amendement is verworpen. Ik breng in stemming het hoofdvoorstel, de Perspectiefnota. Daar zijn stemverklaringen voor. Ik begin bij de fractie van Beter voor Dordt, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Beter voor Dordt zal niet tegen deze Perspectiefnota stemmen. We hebben alternatieven aangeboden en gesteund die het helaas niet gehaald hebben in deze raad. We blijven kritisch op de effecten van de voorgestelde bezuinigingen en zullen het college en de coalitie wanneer nodig ook kritisch aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor de negatieve effecten van alle maatregelen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk door naar andere fracties voor een stemverklaring over het hoofdvoorstel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij zullen tegen de Perspectiefnota stemmen, omdat deze nota gebaseerd is op wensdenken en op drijfzand. Het niet aannemen van ons amendement met betrekking tot de bezuinigingen van de Drechthopper is voor ons doorslaggevend geweest. Bovendien lijkt deze nota sterk op het doorschuiven van problemen naar de toekomst.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst mevrouw Van Vugt nog. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Wij zullen als CDA voor deze Perspectiefnota stemmen, omdat de meest belangrijke voorzieningen zijn behouden, omdat we met elkaar de lasten dragen en heel de stad gaat wat voelen. Dat doet zeer, maar het is wel omzien naar elkaar. En dat spreekt ons aan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woordvoering van de VSP. Dank u wel.

De voorzitter: De Heer Stam.

De heer Stam: Ook ik sluit me aan bij de stemverklaring van de VSP.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen nog? De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ons amendement is verworpen. In onze ogen komen nu onnodige bezuinigingen. We stemmen tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat waren de stemverklaringen. Dan breng ik nu in stemming het hoofdvoorstel, de Perspectiefnota voor 2026 en verder. Breng uw stem uit alstublieft. Het hoofdvoorstel is aangenomen met 29 stemmen voor en 10 stemmen tegen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie, de Partij voor de Dieren, de SP, de Fractie Stam, de Fractie van Leeuwen en de VSP. En daarmee is het hoofdvoorstel, de Perspectiefnota, aangenomen. Dan kom ik bij de moties. Dan begin ik bij motie 1a, Realistisch klimaatneutraal. De heer Safranti.

De heer Safranti: Voorzitter, ook hier geldt dezelfde stemverklaring van daarnet. Ik was te laat, anders had ik deze mede ingediend.

De voorzitter: Dank u wel. Ik breng in stemming de motie Realistisch klimaatneutraal.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Wie is dat? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, ook Nederland en daarmee Dordrecht heeft getekend voor het Parijsakkoord, dat de opwarming van de aarde poogt te beperken tot 1,5 graad. Als we dat willen halen, moeten we in 2030 al klimaatneutraal zijn. 2040 is al een vertraging. Voor 2050 gaan we zeker niet stemmen.

De voorzitter: Duidelijk.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank. De CDA-fractie zal van harte tegen deze motie stemmen, omdat dit juist ook weer mensen zal raken die verduurzaming van huizen nodig hebben, ook juist in de komende periode.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dit is geen realistische motie, omdat er te veel omvalt wat al in gang is gezet. Wij stemmen tegen.

De voorzitter: Duidelijk. Dat waren de stemverklaringen? Ik breng in stemming Realistisch klimaatneutraal, motie M1a. Kunnen de fracties die de motie steunen dat kenbaar maken? De motie is verworpen met 26 stemmen tegen en 13 voor. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, de fractie van DENK, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Fractie Stam, Fractie van Leeuwen en de VSP. En hij is verworpen. Ik kom bij motie 2a, Digitale veiligheid eerst. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Dat is niet het geval. Wilt u uw stem uitbrengen voor de motie Digitale veiligheid eerst? De motie is aangenomen met 38 stemmen voor en 1 stem tegen. Tegen heeft gestemd Forum voor Democratie. Ik kom bij motie M3a, Evaluer de ombuigingen. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor te geven? De heer Uysal en de heer Groenewege. De heer Uysal.

De heer Uysal: Wij zullen tegen deze motie stemmen. We zijn het wel eens met de strekking, maar de harde formulering maakt het voor ons dat we tegen moeten stemmen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren vindt het heel belangrijk dat de ombuigingen geëvalueerd worden, maar we gaan akkoord met de toezegging van het college. En daarom stemmen we tegen de motie.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij sluiten ons daarbij aan.

De voorzitter: Duidelijk. Kunnen de fracties die de motie steunen dit kenbaar ... Of kunt u uw stem uitbrengen, bedoel ik. Mijnheer Van der Meer, uw microfoon staat nog aan. Niet iedereen heeft nog gestemd.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Het probleem is gevonden. Mijn kastje deed het niet. En omdat hij niks deed, drukte ik erop. En toen drukte ik op plus. Maar dat had een min moeten zijn.

De voorzitter: Eens even kijken. De motie Evalueer de ombuigingen is verworpen met 25 stemmen tegen en 14 voor. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt. Mevrouw Van Engelen, u staat er toch tussen. Op Ons Eiland, Fractie van Leeuwen en de VSP. En hij is verworpen. Ik kom bij motie M4, Stapsgewijze verlaging van de ... Die is ingetrokken. Sorry. M5 is ook ingetrokken. M6, Behoud herten- en andere dierenparkjes. Wilt u uw stem uitbrengen? De herten motie. Hadden we in mijn vorige gemeente ook. De motie herten- en andere dierenparken en ... Vallen de hooglanders er ook onder? Ik zag een foto van een hooglander in een sloot voorbijkomen op de socials van mevrouw Stolk. De motie is aangenomen met 28 stemmen voor en 11 tegen. Tegen hebben gestemd GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en de Fractie van der Spoel. Hij is aangenomen. Dan kom ik bij motie M7a, Dordrecht een dementievriendelijke gemeente.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter. Hier.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Mag ik al aan de stemverklaring beginnen?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Om twee redenen willen we gewoon dat nog even aan u meegeven. Aandacht voor dementerenden en hun mantelzorgers, dat is goed. En we worden goed op de hoogte gehouden, zodat we op basis van kennis besluiten kunnen nemen voor toekomstig beleid.

De voorzitter: Dank. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, we vinden hem op zich wel mooi, maar ook gezien de collegereactie missen we een beetje de toegevoegde waarde van dit voorstel. Daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: Dank. Kunnen de fracties en de leden eigenlijk hun stem uitbrengen? De motie is aangenomen met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie en de SP. Motie is aangenomen. Behoud Onderwijsmuseum, motie M8.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: We hebben goed naar de wethouder geluisterd. En die ziet vooral deze motie als een oproep naar deze raad zelf en eventueel als een zetje in de rug in het gesprek met het ministerie. En alleen met die uitleg kunnen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Den Heijer. We brengen in stemming motie Behoud Onderwijsmuseum. U mag uw stem uitbrengen. De motie is aangenomen met 38 stemmen voor en 1 stem tegen. Tegen heeft gestemd Forum voor Democratie. De motie is aangenomen. Ik kom bij de motie M10a. M9 is geschrapt. M10a, Voorkom stapeling van kortingen op de evenementensector. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Nee. Dan brengen we die nu in stemming. De motie is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie en de SP. Kom ik bij motie 11a. Blijft u nog even opletten en scherp. Motie 11a over het materialendepot. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dank. Ik vind het gewoon leuk. Mijn buurman heeft gewoon af en toe supergoede ideeën. En dit is er een van. En vandaar dat ik van harte instem.

De voorzitter: Mooi. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, in aanvulling op mevrouw Koene nog aangeven de suggestie die mijn collega, de heer Wringer, deed om te kijken of het voor gewoon onze Dordtenaren ook een mooie aanvulling is.

De voorzitter: U kunt uw stem nu uitbrengen. Unaniem aangenomen. Mooi zo. Ik kom bij motie 12a, Kaders sociaal fonds. Geen stemverklaringen? Mooi. U kunt uw stem uitbrengen. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd Fractie Stam. Motie is aangenomen. Dan kom ik bij M13a, Laat de scootmobielrijder niet in de regen staan. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Deze motie maakt het voor scootmobielgebruikers mogelijk om, als het echt nodig is, wel met de scootmobiel gebruik te maken van de Drechthopper. We doen wat nodig is, we stemmen voor.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, we zijn ook mede-indieners van deze motie, maar wat ons betreft, hadden we veel verder gegaan dan dit magere voorstel.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog?

De heer Schalken-den Hartog: Maar we stemmen natuurlijk wel mee, want anders is er niks.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, de Partij voor de Dieren staat voor een toegankelijke stad, ook voor kwetsbare groepen. Maar als er meer opbrengsten komen uit het gemeentefonds, dan moeten die wat de Partij voor de Dieren betreft gaan naar het bomenonderhoud. Door slecht onderhoud ontstaan veiligheidsrisico's, ook voor gebruikers van scootmobielen. Dat heeft voor ons prioriteit. Daarom stemt de Partij voor de Dieren tegen deze motie.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Beter voor Dordt. Het is echt, echt een matig, matig, matig, en dan zeg ik het nog eens een keer, matig voorstel van het CDA. Maar we zullen wel voorstemmen.

De voorzitter: Ik breng in stemming de motie Laat een scootmobielrijder niet in de regen staan. Brengt u uw stem uit. Voor hebben gestemd 36 leden. Tegen hebben gestemd 3 leden. Dat zijn Partij voor de Dieren en de SP. En daarmee is de motie aangenomen. En kom ik bij motie 14a, Dagrecreatieterrein Nieuwe Dordtse Biesbosch, span het paard niet achter de wagen. Zijn er nog stemverklaringen voor?

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, eigenlijk zou je de ontwikkeling van een horecavoorziening aan de markt moeten overlaten, maar onze voorkeur gaat uit naar een gezinsvriendelijke kebabzaak.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dan word ik natuurlijk verleid om ook nog een stemverklaring te geven. Onze voorkeur gaat ook uit naar goede horeca, maar het moet wat ons betreft iets zijn waarvan de ondernemer zelf bepaalt welke doelgroep voor hem het meest interessant is.

De voorzitter: U mag uw stem uitbrengen. Voor hebben gestemd 31 leden. 8 leden hebben tegengestemd. Dat zijn Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, de Fractie Stäm en de VSP. En daarmee is de motie aangenomen. En kom ik bij motie 15, Behoud onze evenementen, zij zijn goud voor onze stad, met hoofdletters. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, in de commissie hebben we al een punt gemaakt van hoe onwenselijk het idee van sponsoring van de openbare ruimte ons lijkt. En daar gaat deze motie over, over Chemours bankjes en over McDonald's lantarenpalen. Daar hebben we helemaal geen zin in als Partij voor de Dieren. We stemmen hiertegen.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Wij sluiten ons daarbij aan.

De voorzitter: Dank. U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 9 leden. Tegen hebben gestemd 30 leden. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, de Fractie van Leeuwen en de VSP. En daarmee is de motie verworpen. En kom ik bij motie M16, Stapsgewijze verlaging externe inhuur richting de Roemernorm. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, de Roemernorm gaat niet over gemeenten, maar over ministeries. Maar na aanpassing van de motie kunnen we het idee wel steunen.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat kunnen we gezien de titel ons ook goed voorstellen bij de heer Hartmeijer. Maar dat geheel terzijde. Bij ons het dilemma tussen de ene motie van Beter voor Dordt, die we mede indienen op inhuur, ten opzichte van deze, deze gaat net iets te ver. We kiezen voor die ander.

De voorzitter: U mag uw stem uitbrengen. Voor hebben gestemd 7 leden. Tegen hebben gestemd 32 leden. Daarmee is de motie verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Partij voor de Dieren en de SP. Ik kom bij motie M17, Zorgvuldige besluitvorming bij ombuigingen, eerst uitwerken, dan besluiten. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor te geven? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, de wethouder heeft hier echt zeer ruiterlijk een toezegging op gedaan. En dat kunnen we in alle woorden goed vinden. En daarmee vinden we deze motie eerlijk gezegd ook overbodig.

De voorzitter: U kunt uw stem uitbrengen. Voor hebben gestemd 15 leden. Tegen hebben gestemd 24 leden. De motie is verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, Fractie Stam, Fractie van Leeuwen en de VSP. De motie is verworpen. Ik kom bij motie M18, Van ambitie naar aanpak externe inhuur. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Deze motie kunnen we niet steunen, want de regel is nu al lager dan die 18 procent, ook al wordt er in de praktijk meer ingehuurd.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen. Voor hebben gestemd 28 leden. Tegen hebben gestemd 11 leden. Daarmee is de motie aangenomen. Tegen hebben gestemd het CDA, ChristenUnie/SGP, Forum voor Democratie, Partij van de Arbeid en de SP. De motie is verworpen. Ik kom bij motie M19. Aangenomen. Sorry. Aangenomen. Behoud van speelplekken in onze wijken, motie M19. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, de Partij voor de Dieren vindt speelplekken heel erg belangrijk. Maar ook voor deze motie geldt, als er meer opbrengsten komen uit het gemeentefonds, dan moeten die wat de Partij voor de Dieren betreft, gaan naar bomenonderhoud. Daar ontstaan veiligheidsrisico's, ook voor kinderen. En veiligheid heeft voor ons prioriteit. Helaas geldt dat niet voor de indieners van deze motie. Daarom stemt de Partij voor de Dieren ertegen.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij vinden het een beetje een lastige, want we hebben het idee dat deze motie op voorinformatie is gemaakt die wij niet hebben. We weten het eigenlijk niet zo goed. Ik ga daar nu in 3 seconden over nadenken wat we daarmee doen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij sluiten aan bij de woorden van de heer Groenewege, maar dan niet over de bomen. Maar we hadden liever gezien dat het naar de Drechthopper was gegaan.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: U moet in ieder geval 3 seconden praten.

De heer Hartmeijer: Onze tegenstem zit meer in de dekking. Daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen. De motie is met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, mevrouw Kruger, Partij voor de Dieren, de SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. De motie is aangenomen. Ik kom bij motie M20, Ook publieke zakelijkheid bij logiesheffing. Ieder verblijf betaalt mee. Stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan brengen we hem nu in stemming. De motie heeft 16 stemmen voor en 23 tegen gekregen. Daarmee is de motie verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Gewoon Dordt, het lid Van Leeuwen of de Fractie van Leeuwen, de VSP en de VVD. De motie is verworpen. Ik kom bij motie M21, Houd de basis overeind, indexeer vrijwilligersorganisaties tot 50.000 euro. Ik zie stemverklaringen van in ieder geval de heer De Heer van de ChristenUnie/SGP en mevrouw Schnabel. Gaat uw gang, de heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, de ChristenUnie/SGP vindt vrijwillige inzet heel belangrijk in onze stad, maar geen steun voor deze motie. Als we moeten bezuinigen, dan moeten we ook ergens pijn lijden. En we kunnen de dekking uit het gemeentefonds ook niet zes keer uitgeven. We hebben wel de geruststelling dat deze eenmalige ingreep geen organisaties echt in de problemen brengt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij denken, vrijwilligersorganisaties vormen het morele en sociale fundament van Dordrecht. Zij dragen de stad. Een solidaire stad herkent hun waarden en laat ze niet opdraaien voor inflatie die ze niet kunnen beïnvloeden.

De voorzitter: Dank. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Op zich eens met wat mevrouw Schnabel zegt, maar ik heb al twee keer het punt gemaakt over een greep doen over de opbrengst van het gemeentefonds. Laat ik dat niet een derde keer herhalen. Wij stemmen tegen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij gaan dit niet nu weer naar de Drechthopper doen, maar wij zullen deze motie steunen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. We gaan stemmen. 14 leden hebben voorgestemd. 25 tegen. Daarmee is de motie verworpen. Voor hebben gestemd DENK, Forum voor Democratie, GroenLinks, de Partij van de Arbeid, Fractie van Leeuwen en de VSP. De motie is verworpen. Dan kom ik bij motie M22, Glansrijke toekomst met jongeren, jeugdstrategie Dordrecht. Nog een stemverklaring? De heer Den Heijer, ook nog steeds jong.

De heer Den Heijer: Nog wel. Wij pleiten voor de afgeslankte versie, zoals voorgesteld door de wethouder. De uitleg van de wethouder is voldoende. En alle extra zaken die de motie oproept, zijn wat ons betreft niet nodig.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: De wethouder is er nu niet, maar we zijn heel blij met de positieve woorden van de wethouder. En daarvoor dank.

De voorzitter: Mooi. Dat was hem qua stemverklaringen? Mooi. Dan gaan we stemmen. Hebben jullie allemaal gestemd? Het duurt een beetje lang. De motie heeft 16 stemmen voor en 23 tegen. Daarmee is de motie verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, GroenLinks, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid en de Fractie van der Spoel. Motie is verworpen. Komen we bij motie M24, Gemeente aan zet. Heeft iemand er nog een stemverklaring voor te geven?

Dat is niet het ... Maak ik een fout? M23 is ingetrokken. M24, Gemeente aan zet. Ook ingetrokken? Ik begrijp dat die is ingetrokken. Al eerder. Duidelijk. Mooi. M25a, gewijzigd in de derde termijn, De vervuiler betaalt rioolheffing.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Het CDA stemt voor, dankzij de toezegging van de wethouder dat de kostendekkendheid in principe niet boven de 100 procent zou komen en de extra inkomsten door het vervallen van het plafond aan de Dordtenaar ten goede zal komen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Daar sluit de VVD zich bij aan.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen. De motie is met 37 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd DENK en Forum voor Democratie. De vervuiler betaalt rioolheffing is aangenomen. Ik kom bij M26, De vervuiler betaalt havengeld. Wenst er iemand een stemverklaring voor te geven? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ondanks het moreel appel van de Partij voor de Dieren stemt de VVD tegen. Deze motie slaat een gat in de begroting. Een gesprek en onderzoek lijkt ons voldoende. En er zaten nog wat andere aspecten aan de motie waar wij gereede twijfels over hadden. Dus tegen.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, cruiseschepen behoren tot de meest vervuilende vormen van transport. Het lijkt me goed om schepen die het beter doen daar ook voor te belonen.

De voorzitter: Dank. We gaan stemmen. De motie is met 12 stemmen voor en 27 tegen verworpen. Voor hebben gestemd DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en de Fractie van Leeuwen. De motie is verworpen. Ik kom bij motie M27 over de Rekenkamer. Wenst deze nog een stemverklaring? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, de Partij voor de Dieren is tegen de bezuiniging op het raadsbudget. Dat budget is in de afgelopen 10 jaar maar 7 procent gestegen, terwijl de inflatie 30 procent was. Terwijl de rest van de gemeentebegroting wel met de inflatie is meegegroeid, doet het CDA nu het voorstel om de raadsbegroting nog verder toe te takelen. Een bezuiniging op de Rekenkamer komt de democratie niet ten goede. Daarom stemt de Partij voor de Dieren tegen deze motie.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij zullen ook tegen deze motie stemmen. Dat komt omdat we net een extra lid bij de rekenkamercommissie hebben aangenomen en het niet wenselijk achten om erop te bezuinigen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dit is een motie die gewoon uitdrukking geeft aan het besluit dat door het Presidium is genomen. En daarom zullen wij uiteraard voorstemmen, ook omdat de nieuwe onderzoeker die is aangenomen juist zelf meer onderzoek gaat doen. Daar is al op ingespeeld.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Om verwarring te voorkomen, weliswaar dient het CDA het in, maar is het inderdaad een gevolgtrekking van het besluit in het Presidium. Wat de VVD betreft, had het namelijk best nog een tand steviger gemogen, de bezuiniging. Maar dit is het besluit van het Presidium en dat is niet ... Het is weliswaar nu door het CDA ingebracht, maar had wel volle steun in het Presidium, op enkele partijen na.

De voorzitter: Duidelijk. U kunt stemmen. De heer Uysal.

De heer Uysal: Korte aanvulling daarop. Het is ook in goede samenspraak geweest met de Rekenkamer zelf. Ook om die reden zullen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: De fractie van de ChristenUnie/SGP, de heer Struijk.

De heer Struijk: En ook wij hebben dit voluit gesteund in het Presidium. We gaan voorstemmen.

De voorzitter: U kunt gaan stemmen. Voor hebben gestemd 36 leden en 3 leden tegen. Daarmee is de motie aangenomen. Tegen hebben gestemd de Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid. En daarmee is de motie aangenomen. Dan komen we bij motie M28a, Gewoon in beeld wat leges kosten van Gewoon Dordt. Die is in de derde termijn aangepast en aangescherpt naar 2026 in gewoon zo snel mogelijk in beeld, als ik het zo mag zeggen, mevrouw Koene? Zo heb ik het hier opgeschreven. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Dat is niet het geval. Dan kunt u gaan stemmen. U kunt gewoon gaan stemmen. Ik check even. Sorry. Voor hebben gestemd 37 leden. 2 leden tegen. Tegen hebben gestemd Op Ons Eiland, de heer Gündogdu en de heer Stam. En daarmee is de motie aangenomen. En komen we bij de laatste motie, want M30 is ingetrokken. Ik kom bij motie M29, Koers houden, op weg naar een toekomstbestendig Dordrecht. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Een stemverklaring voor de eigen motie. Eigenlijk op advies van de accountant om toch altijd een gezonde mix te houden van korte- en langetermijnstrategieën, zullen wij uiteraard voor deze motie stemmen.

De voorzitter: U kunt gaan stemmen. De motie heeft 6 stemmen voor en 33 tegen gekregen. Daarmee is de motie verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie en de SP. En daarmee is de besluitvorming rond over de Perspectiefnota.

12. Raadsinformatiebrief over Verantwoording proces Ombuigingen - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: En kom ik bij agendapunt 12. Ik hoor helemaal niks. Agendapunt 12, de raadsinformatiebrief over de Verantwoording rondom het proces rond de ombuigingen. Deze hangt samen met de Perspectiefnota. Kunt u kennisnemen van de genoemde raadsinformatiebrief? Dat is het geval.

10. Motie M1 - Bouw voldoende sociaal

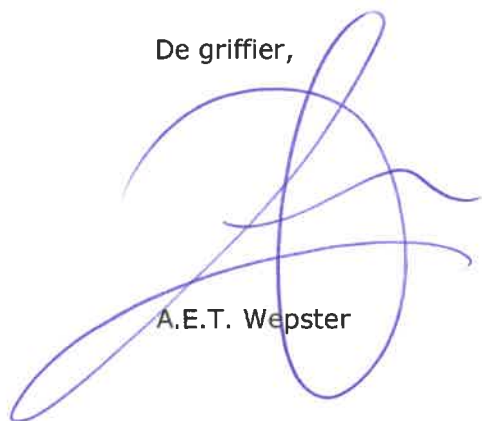
De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 10, de motie Bouw voldoende sociaal. Op verzoek van de heer Den Hartog, die inmiddels al geruime tijd is aangeschoven, behandelen we deze aan het eind van de vergadering. Het betreft een motie M1, die werd ingediend tijdens de vergaderingen op 2 juli over het bestemmingsplan Maasterras. De stemmen staakten toen bij dit voorstel. De uitslag was 18-18. Conform artikel 32 lid 4 van de Gemeentewet stemmen we daarom vandaag opnieuw over deze motie, maar dat doen we niet met beraadslaging. We gaan direct over tot stemmen. Let op, wij stemmen nu over M1 van 2 juli die heet, Bouw voldoende sociaal. U kunt stemmen. Als u het plusje indrukt, bent u voor. En als u het minnetje indrukt, bent u tegen. Gaat uw gang. Als de stemmen opnieuw staken, wordt de motie geacht niet te zijn aangenomen. Maar dat kan niet. Dank. Voor hebben gestemd 27 stemmen. Tegen hebben gestemd 12 stemmen. De motie is aangenomen. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, de SP, Fractie van der Spoel en de VVD. De motie is aangenomen. Dan kom ik aan het slot van deze lange raadsvergadering, als slotstuk van het proces om te komen tot beraadslaging en stemming over de Perspectiefnota. En komen we ook aan het einde van deze laatste raadsvergadering voor het zomerreces. Het is een hele drukke tijd geweest voor jullie allemaal. Het zomerreces is voor iedereen dan ook zeer wel verdiend. Ik wens u allen een hele fijne zomer en zie u graag bij onze barbecue op 2 september. Vergeet u zich niet voortijdig aan te melden bij de griffie. U heeft er ook een mail voor ontvangen. Ik wil namens u complimenten geven voor de bodes die ons vanavond hebben begeleid, die ons onderdak hebben geboden en ons hebben ververst. Het geweldige team ambtelijke ondersteuning, wat de besluitvorming allemaal heeft voorbereid. En dat is echt een berg werk geweest. En onze griffie die ook naar een welverdiende zomer gaat. En u wil ik gewoon complimenteren met een buitengewoon zorgvuldige beraadslaging. Dat heeft u werkelijk puik gedaan de afgelopen maand. Dat hebben we gedaan toch? Jazeker. Mevrouw Koene. Dank u.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik wil u ook een compliment geven. Ik hou heel erg van uw stijl van voorzitten. En ik merk dat dat de vergadering positief beïnvloedt.

De voorzitter: Dat is mooi. En het bleef nog lang gezellig. De vergadering is gesloten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 23 september 2025.

De griffier,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the left.

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large loop on the left and a long, straight horizontal line extending to the right.

N. Mol